

Protestodan İktidara

**Dünya Devrimi için
Manifesto**

İçindekiler

Önsöz.....	1
ABD emperyalizminin yoksullarla savaşı.....	4
Küreselleşme – emperyalizmin son aşaması.....	7
İşçi sınıfı ve önderliği.....	9
Evrensel sınıf.....	9
Sendikalar ve küresel saldırı.....	11
Sendika bürokrasisi.....	12
Sosyal demokrasi.....	13
Stalinizm.....	15
Antikapitalist hareket.....	18
Yeni anarşistlerin eski yanılısamaları.....	19
Halka karşı halkçılık / popülizm.....	22
İslamcılık – antiemperyalist bir güç mü?	23
Bir geçiş talepleri programı.....	25
Geçiş taleplerinin doğası.....	25
Aşağıdan küreselleşme.....	25
IMF, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü’nü yıkalım.....	27
Enflasyon ve deflasyonla mücadele.....	28
İşsizlik kırbacı.....	28
Toplumsal mülkiyet ve planlı ekonomi.....	29
Sendikaları dönüştürelim.....	30
İşçi denetimi ve ticari gizliliğe karşı mücadele.....	31
Çevremizi yeniden kazanalım.....	32
Yarı-sömürgelerde strateji ve taktikler.....	34
Kırda devrim.....	35
Ulusal kurtuluş.....	36
İrkçılığın kökünü kazıyalım.....	37
Kadınların kurtuluşu.....	39
Cinselliği dinden ve devletten kurtaralım.....	41
Gençlere özgürlük.....	42
Faşizme karşı mücadele.....	44
Militarizme ve emperyalist savaşa karşı.....	45
Devlet.....	47
Demokratik haklar.....	47
Mücadelemizi savunmak – iktidara hazırlanmak.....	48
İşçilerin ve yoksul köylülerin hükümeti.....	49
İşçi konseyleri ve işçi sınıfı iktidarı için mücadele.....	50
Ayaklanma.....	51
Devlete karşı devrim.....	52
Beşinci Enternasyonal – yeni bir Dünya Sosyalist Devrim Partisi – için ileri.....	52

ÖNSÖZ

1990'ların sonundan beri bütün dünyada kapitalizmi yeniden insanlığın özgürlüğü ve esenliği önündeki başlıca engel sayan bir kitle hareketi ortaya çıktı. “Küreselleşme karşıtı”, “karşı küreselleşmeci”, “antikapitalist” gibi çeşitli adlar verilen bu hareket, neye karşı olduğu konusunda az çok görüş birliği taşıyor. Neyi savunduğu konusundaysa harekette görüş birliği yok. Bu durum, yerleşik düzenin savunucularının gözünden de kaçmıyor.

Bir yandan da, işçi sınıfı hareketinin çeşitli kesimleri, birçok ülkede “sosyalist”, “komünist” ve “işçi” partilerine ve sendikalara ne zamandır egemen olan sağ kanat reformist önderliği sorgulamaya başladılar. Bu partilerden birçoğu 1990'larda daha da sağa kayarak işçi sınıfı kimliklerini ya da kapitalizmi aşma özlemlerini, açıktan ve toptan bir yana bıraktılar. Küreselleşmeyi destekler, özelleştirmeyi onaylar, belki uygular oldular. George Bush'un “Terörizmle Savaş”ını da kimileri destekliyor, kimileri de suya sabuna dokunmadan eleştiriyor.

İşçi sınıfının militan yığın örgütleriyle radikalleşen gençliğin eylem içinde bir araya gelerek, açık ve demokratik bir tartışma yoluyla, hareket için yeni bir strateji çizmesinin zamanıdır.

İşte bu metin de bu amaçla yazıldı.

Hiçbir program yetkin, eksiksiz, sonsuza dek geçerli olamazsa da, programımızda önerilen adımları atmanın kapitalizmi temelli ortadan kaldıracağı kanısındayız.

Bugünlerde böylesi iddiaları bağnaz ya da burnu büyük bulmak moda. Bütün bir uluslararası hareket için eylem kılavuzu yazmaya cüret eden birinin ya sanrılarının tutsağı olduğu, ya da başkalarını kendine oyuncak etmeye çalıştığı düşünülüyor.

Oysaki, enine boyuna tartışılrsa, bu savların yerinde olmadığı görülecektir. Her uğraş alanında, o güne değin alınmış dersleri saptayıp yola nasıl devam edilmesi gerektiğine ilişkin kurallar koymak olağandır. En büyük uğraşımızda, sosyalizm mücadelesinde niye başka türlü davranalım? Devrim sürecinin kurallara bağlanamayacak kadar karmaşık olduğu düşüncesinin gerisinde, sömürücüler tarafından sistemli olarak körüklenen derin bir önyargı yatar: dünyayı değiştirmek, alt sınıfların üstesinden gelemeyeceği kadar zorlu bir iştir; hiç denemeyin, daha iyi!

Öte yandan, reformistler, parlamentaristler, evrimciler, anarşistler, liberaller de yeni harekete kendi programlarını sunmakta, kuşkusuz, sakınca görmüyor. Aralarında büyük farklılıklar olmakla birlikte, bir konuda görüş birliği içindeler: işçi sınıfı iktidarı almak amacıyla örgütlenmesin!

Bu program karşıt görüşü benimsiyor: İşçi sınıfının iktidarı ele geçirmesi istenmeye degecek bir şeydir, mümkündür ve kapitalizmin ortadan kaldırılmasının önkoşuludur. Mümkün olduğu kadar çok kişiyi bu amacı desteklemeye ve hayata geçirmeye ikna etmek istediğimizi gizlemeden, hem hareketin halihazırdaki billurlaşmamış hedefler karışımına, hem de, benimsenmeleri burjuvazinin düzeni önünde diz çökmekten başka bir anlama gelmeyecek olan reformist programlara alternatif olarak hazırlayıp yayımlıyoruz bu programı.

İşçi sınıfı, gençlik ve köylü hareketleri ve antikapitalist hareket içindeki eylemci ve örgütleri, bu program üzerinde düşünmeye ve gereken yerlerde değişiklik ve düzeltmeler önermeye çağırıyoruz. Program, yayımlayıcısı olan 5. Enternasyonal İçin Birlik'in 2003 yılındaki kongresinde kabul edilmiştir. Kuşkusuz, genişletilmesi gereken birçok yeri var. Öncelikle Avrupa'ya dayalı bir akım olarak başka bölgelerdeki deneyimleri kavrayıp yansıtmakta yetersiz kalmış olabileceğimizin farkındayız. Yanlışlarımız varsa, kendimizi

bunları düzeltmekle yükümlü kılıyoruz. Gruplar arasında ortak bir program temelinde görüş birliğine varılırsa, güçlerini birleştirmeleri ve toplumsal devrim için yeni bir dünya partisi kurarak devrimci örgütlenmeyi küresel düzeyde güçlendirmeleri gerektiği kanısındayız.

Richard Brenner, Dave Stockton
Ekim 2003

ABD EMPERYALİZMİNİN YOKSULLARLA SAVAŞI

Amerika Birleşik Devletleri dünyanın gelmiş geçmiş en güçlü imparatorluğudur. Bugün ABD Başkanının elinde tuttuğu gibi bir dünya iktidarı, hiçbir imparator, çar, kral ya da önderin eline geçmemiştir.

ABD her kıtaya asker yerleştiriyor. En güçlü 15 devletin toplamından daha büyük silah harcamaları yapıyor. Başkan zaman zaman bağımsız devletlere yönetici olarak kimi seçmeleri gerektiğini bildiriyor. Hangi devletlerde işlerin iyi gitmediğine, hangilerinde rejimin değişmesi gerektiğine o karar veriyor. Yaptırımlara da: belki ekonomik ambargo, belki halı bombardımanı, belki kara savaşı ve topyekûn işgal.

Bir avuç büyük devlet – G8’ler – bu uygulamaları etkilemeye, değiştirmeye ya da geciktirmeye çalışabilir. Ama ABD’nin iradesini kıramazlar. Dünyanın bütün diğer devletleri, biçimsel olarak bağımsız olsalar da, tek süper güce uymak zorundadır, çoğu bütünüyle ABD’ye bağımlıdır.

Daha Dünya Ticaret Merkezi’nin İkiz Kulelerinin dumanı tüterken, Başkan George W. Bush, Amerika’nın gücüne karşı koyan ya da baş kaldıran herkese karşı sonu gelmeyecek bir savaş açtı. Halkını terörizmden koruma bahanesiyle saldırganlığına yeni bir gerekçe buldu Bush: ABD çıkarlarını tehdit ettiğini söylediği herkese karşı önleyici saldırıya girişme hakkı.

Buna “anayurt savunması” dedi. Peki, kimin yurdunu savunuyor? ABD’deki emekçi insanların evlerini, yaşam standartlarını ya da özgürlüklerini mi? Hayır! Refah politikaları birer birer ortadan kaldırılıyor, ücret düzeyi düşük tutuluyor ve kesintilere uğruyor, vergi yükü sistemli olarak zenginden fakire kaydırılıyor. Eğitim genel bir haktan özel bir ayrıcalığa dönüşmekte, sosyal yardımlar ve emeklilik tırpanlanıyor. Çağdaş yaşam, emekçiler için beşikten mezara kadar sürekli güvensizlik demek.

Beyaz Saray Bağdat’ı bombalar, Tel Aviv’i silahlandırır, acımasızca geri bırakılmış ülkelerden haraç toplarken, kendi halkının yararına da değil, dev banka ve şirketlerinin bütün dünyayı sömürme “hakkı” adına hareket ediyor.

Dünya düzeni, ABD ve başka Batılı “kalkınma” vahaları dışında kalan dünya nüfusunun üçte ikisini, yiyecek ekmekten, içecek temiz sudan yoksun bırakıyor. Latin Amerika, Afrika ve Asya’da yığınsal işsizlikle amansız bir gerilik yan yana. Kaynak ve ürünlerin aşırı bolluğuna karşın, “serbest piyasa” Afrika’da açlığa son veremiyor, AIDS’e yakalanan milyonlara ilaç sağlayamıyor.

ABD’nin savunduğu, uğruna savaştığı sistem, küresel kapitalizm, yerkürede yaşanır bir geleceği olanaksız kılıyor. Kötürümleştirici dış borç yükünün silinmesini önlüyor, iklim değişimine karşı ortak hareket edilmesine izin vermiyor, petrol ve su kaynakları uğruna kardeşi kardeşe düşürüyor, etnik temizlikleri körüklüyor, yüz binlerin mülteci olarak göç etmesine yol açıyor.

Kapitalizmin yıkıcı işleyişi sona ermiş değil. Ekonomik bunalıma, ticaret savaşlarına, Avrupa ile Amerika arasında da çatışmalara neden oluyor. ABD ve müttefiki Britanya’nın kendine özgü saldırganlığı ve kibri, başka güçleri onlara karşı birleşmeye zorluyor. Önümüzdeki onyılda ABD karşısındaki bu ittifak önce örtülü, sonra daha açık olarak güçlenecek. Önünde sonunda yeni bir yüksek teknolojik silahlanma yarışı patlak verecek. Şimdilik uzak da olsa, yeni yüzyılın ufkunda yeni bir dünya savaşı heyulası görünüyor.

Kim yararlanıyor bunlardan? Küçük, küçücük bir azınlık. İnsanlık tarihinde hiçbir zaman bu kadar az insan bu kadar çok insanın emeğinin ürünlerini, mülkiyeti ve denetimi

altında tutmamıştır. Zenginle yoksul arasındaki uçurum hiçbir zaman bu kadar derin olmamıştır. Yirminci Yüzyıl sona ererken, en zengin 225 kişinin elindeki toplam zenginlik dünya nüfusunun en yoksul % 47'sinin toplam zenginliğinden büyüktü.

Kapitalistlerin pek övündükleri demokrasileri son derece kısıtlı ve engellidir. Nüfuz parayla satın alınır; kitle haberleşmesini parası olan denetler, iktidar kaldıraçları parayla çalıştırılır. Temsilciler ne hesap vermekle yükümlüdür, ne de geri alınabilirler; asıl kararlar yasama organı denen sohbet odalarında değil, kapalı kapılar ardında, multilyonerlerden oluşan yönetici seçkinler zümresine her biri bin bir kişisel, kültürel, sınıfsal bağla bağlı olan, seçilmemiş yüksek memurlar, generaller, polis ve güvenlik görevlileri tarafından alınır.

İşyerinin kapısına gelindi mi, demokrasinin görüntüsü de ortadan kalkar. Fabrikada, büroda, *call-centre*'larda, *fast-food* lokantalarındaki işçiler ne güvence ne de hak sahibi olmayı bekleyebilir. Ürünlerinin akıbeti şöyle dursun, işe alınma, işten çıkarılma ve çalışma koşullarını belirleme hakkı bile yoktur işçilerin.

Yurttaş, seçim sandığında da, işyerinde de, gerçekten önem taşıyan hiçbir şeyi değiştiremez. Seçme hakkından geriye ne kalıyor? Kapitalizmin ideologlarının cevabı bellidir: tüketici tercihi. Seçtiğinizi tüketecek mali gücünüz varsa! İnsanlığın üçte ikisinin bu gücü yok.

“Tüketici tercihi”ni kullanabilenler için bile, nasıl da kısıtlı ve yoksul bir özgürlüktür bu! Göz boyamayı bilime dönüştürmelerinin ödülünü alan pazarlama görevlilerinin özenle geliştirdiği anlamsız markalar ve içi boş “değerlerden” beğen beğendiğini seç! Bizi hayatımızı denetleyemez hale getirirken, bunun yerine kendimize bir hayat tarzı seçme olanağı sunuyorlar. Çağımızın asıl dini, tüketim ideolojisi – meta tapıncı – olmuştur. Ruhsuz varoluşumuzun ruhu, alışveriş yoluyla markalı bir düş evrenine girebilmektir bugün.

Bu körebe oyununda “sayım suyum yok” diyenler artık milyonları buluyor. Emekçi insanlar değişim istiyor. Kapitalist küreselleşmeye ve emperyalist savaşa karşı yeni bir hareket fıskırdı. Dünya mali sisteminin başını çekenler, doruk toplantılarını nerede yapacak olsalar karşılarında muazzam gösteriler buldular. Dünya Ticaret Örgütü'ne, Uluslararası Para Fonu'na ve Afganistan ve Irak saldırılarına karşı çıkmak üzere sendikacılar yeni toplumsal hareketlerin yanında yer aldılar. ABD'nin Ortadoğu jandarması İsrail'e karşı Filistinlilerin mücadelesiyle dayanışma, Batı'daki hareketi Üçüncü Dünya'nın antiemperyalist hareketleriyle birleştiriyor.

2003 Şubat ayında Irak'a yönelik saldırıya karşı dünyanın bütün büyük kentlerinde en az 20 milyon insan aynı günde gösteri yaptı.

Her yerde yeni güçlerin direnişi var. Ama her yerde eski engellerle karşılaşıyorlar. 20. yüzyıldaki yenilgilerin günümüzdeki canlı temsilleri olan, çıkar düşkünü sendika bürokrasileri, Sosyal Demokrat ya da İşçi partilerinin kapitalizm yanlısı yöneticileri ve geleneksel Komünist Partilerin süngüsü düşük reformistleri, hareketi saptırıyor, durduruyor, bölüyor, uzlaşmaya sürüklüyor.

Antikapitalist girişimler “Birinci Dünya” ve “Üçüncü Dünya”nın sınıf mücadeleleriyle bütünleşirse bu hareket yeni bir Enternasyonal, dünya devrimi programını benimsemiş bir dünya partisi oluşturabilir. Ne var ki, yerkürenin kuzeyinde de, güneyinde de, sendika federasyonları ve “işçi partileri” bu birleşmeyi engelliyor.

Önümüzdeki dönemin yakıcı görevi, bu yanlıs önderliklere son verilmesidir. Yerlerini yeni önderlikler almalı. Ama hesap verme yükümlülüğü olmayan yeni bir bürokratlar ekibi değil, işçilerin ve gençlerin iradesini dile getirmek üzere demokratik olarak seçilecek ve görevden alınabilecek temsilciler. Kişisel çıkarları ödün vermekte yatan yüksek ücretli yöneticilere değil, kapitalistlere direnmekle kalmayıp sistemin kendisine alternatif oluşturmak üzere milyonları harekete geçirmeye kararlı militanlara ihtiyacımız var.

Evet, sistemin alternatifi var! Rekabet yerine elbirliğine, piyasa yerine demokratik planlamaya dayalı bir sistem kurulabilir. Bunun adı da var: Sosyalizm!

Dünya buna çoktan hazır. Hem ihtiyaç, hem de lüks nesnelere insanlığın şimdiden muazzam bir üretim fazlası var. Dünyadaki üretim herkesin ihtiyaçlarını karşılayabilir. Yeter ki, bu amaçla örgütlensin!

Okul eğitiminin vardığı yaygınlık düzeyi ve bilişim teknolojisinin gösterdiği gelişme, dünya ölçeğinde, üretici ve tüketicilerin gerçekten katılacağı, demokratik bir üretim ve ulaşım planının tasarlanabileceği anlamına geliyor. Bugün aynı çokuluslu şirketin birimleri ya da toptancıyla süpermarket arasında uygulanan, en ince ayrıntılara inen planlama, dünya ölçeğinde, mal ve hizmetlerin dolaşım sistemine uygulanabilir. Öncelikleri demokratik olarak belirleyebilir ve işi, çalışabilecek herkese bölüştürebiliriz. Emek verimliliğini yükselten her gelişmede insanları işten atmak yerine, haftalık çalışma süresini düzenli olarak azaltarak her birimizin üzerindeki yükü hafifletebiliriz.

Bu küresel dönüşümün yolunu kapitalizm açtı. Bir dünya ekonomisi yarattı, bütün dünyayı kapsayan haberleşme araçları geliştirdi. Bir de uluslararası işçi sınıfı yarattı – milyarlarca insandan oluşan, her zamankinden daha örgütlü, daha sıkı bağlarla bağlı bir işçi sınıfı. Ancak ilerlemenin devamının önünde iki büyük engel, insanlığın köleliğini sürdüren iki büyük kötülük var. Birincisi, sanayi kuruluşlarının, bankaların ve toprağın özel mülkiyeti, ikincisi de kapitalist ulusal devletin silahlı gücü.

Bütün tarih, kapitalistlerin mülkiyetlerinden asla barışçıl biçimde vazgeçmeyeceklerini gösteriyor. Tersini ileri sürmek, hele içeriye ve dışarıya karşı “sürekli savaş” çağında, ya iyileşmez bir safdillik, ya da kasıtlı bir yanıltmadır. Bir tek yol var: Zor kullanarak devletin baskı aygıtının üstesinden gelmek. Kapitalistlerin askeri güç tekeli – orduları, polis ve güvenlik güçleri, hapisane sistemleri, yönetim aygıtları, yargı sistemleri - parçalanmalı ve onun yerine emekçi insanların kendi egemenliği geçirilmelidir.

Bunu yapmak mümkündür. İnsanlığın çoğunluğu, asalaklardan oluşan küçük bir azınlığı saf dışı edebilir. Bunun için gereken, kitle örgütlenmesi, açık seçik bir strateji, bir de, günü geldiğinde, yürekli ve kararlı olarak eyleme geçmektir.

Bunu ürkütücü bulanlar olabilir ama devrimin alternatifi onlarca yıl barış içinde yaşamak değil. Birkaç bin insan güçlenirken altı milyarın yoksullaşmasına dayalı bir dünya uygarlığı, yerkürenin çekirdeğine mayın döşemeye benziyor. Kapitalizm engellenmez, mantığının kendini gerçekleştirmesi beklenirse, dünyamız açlık, hastalıklar, yoksulluk, çevre felaketleri ve savaşla paramparça olacak.

En insanca olan, kapitalizme karşı var gücümüzle mücadele etmektir. Çünkü insanlık tarihi, ancak bizleri sömürenlerin yıkılması ve kârın saltanatına son verilmesiyle gerçekten başlayacak.

KÜRESELLEŞME – EMPERYALİZMİN SON AŞAMASI

Her birinin merkezi şu ya da bu gelişmiş kapitalist ülkede, ama çoğunlukla ABD’de bulunan 500 dev uluslararası kapitalist şirket, gezegenimizi mengene gibi kavramış. Yirminci yüzyılın son onyılında bu sisteme yeni bir ad verildi: küreselleşme.

Küreselleşme, kapitalizmin son aşaması olan emperyalizmin şiddetlenmesidir. Emperyalizm aşamasında kapitalizm artık üretim güçlerinin gelişmesi için gerekli değildir, oynayacağı ilerici bir rol kalmamıştır. Gerçekte, insanlığın çoğunluğu için üretken, esenlikli ve güvenli bir varoluş olanağını bunalım ve savaşlarla tekrar tekrar yok etmektedir.

Emperyalizm, insaf, aman bilmeden, ekonomik hayatı bir avuç seçkinin elinde toplar. Ekonominin çeşitli dalları – bankacılık, sanayi ve ticaret – mali sermaye içinde bütünleşir. Para, en yüksek kârın peşinde dünya üzerinde gitgide hızlanarak dolaşır durur. Doğrudan dış yatırım, borç ve başka mali işlemler yoluyla sermaye ihracı, mal ihracının çok önüne geçer.

Emperyalizmin son küreselleşme evresi, ABD’nin yeni bir ekonomik ve politik taarruzunun başladığı 1980’lere dayanıyor. Bu taarruz ABD’ye, Üçüncü Dünya ve eski Sovyetler Birliği ile Avrupa’daki kapitalist rakipleri ve Japonya karşısında yeniden üstünlük sağladı.

Bunun sonucunda mali sermayenin egemenliği bütün dünyada genişleyip derinleşti. Genişledi; SSCB, Doğu Avrupa ve Çin’deki bürokratik planlı ekonomiler piyasaya alan tanımaya başladılar, özellikle de 1989’dan sonra. Derinleşti; mali sermaye üzerindeki kısıtlamalar kaldırıldı. Çokuluslu şirketlerin Güney ülkeleriyle ticareti ve bu ülkelerdeki yatırımları önündeki engeller yıkıldı. Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası gibi önceden var olan ekonomik kuruluşlar alacak tahsildarlarına dönüştü, çokuluslu şirketlerin küresel çıkarlarını savunmak üzere Dünya Ticaret Örgütü oluşturuldu. Sermaye piyasası ve biriken uluslararası borçlar, başlıca “zenginlik yaratma” kaynaklarına dönüştü. Bu temelde, hummalı bir sermaye temerküzü ve yoğunlaşması başladı.

Küreselleşmenin araçları olan Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü, şimdi bütün ülkelerin aynı neoliberal ekonomik ve toplumsal politikayı uygulamasını istiyor. Serbest ticaretten, piyasaların açılmasından, sanayi dallarının, telekomünikasyon hizmetlerinin, kitle haberleşme araçlarının, ulaştırmanın, su, gaz, elektrik şebekelerinin, hastaneler, okullar, yaşlı ve sakatların bakımı gibi hizmetlerin özelleştirilmesinden başka alternatif olmadığına diretiliyorlar. Bütün bunların, çoğunluğa – almaya güçleri yeterse – sunulmasından önce, azınlığa kâr sağlaması gerekiyor.

Küresel kapitalizm, emperyalist ülkelerdeki işçiler üzerindeki sömürüye ve “Üçüncü Dünya”daki eski sömürgeler üzerindeki aşırı sömürüye dayanıyor. Madencilik ve enerji şirketleri, büyük kapitalist tarım şirketleri, bankalar: Hepsi de az gelişmiş ülkelerin hammadde ve kaynaklarına el koymak için teknolojik, mali ve ticari tekellerini kullanıyor. Başka şirketler üretimi, işçileri “kendi” ülkelerindekine oranla daha da çok sömürebilecekleri ülkelere kaydırıyor. Bunu, o ülkelerdeki diktatörlük rejimleri ve yaşam standartlarının daha düşük olması sağlıyor.

“Üçüncü Dünya”nın güçsüz ve yozlaşmış egemen sınıfları, eski sömürgeci efendilerine meydan okuma düşüncesinden vazgeçeli çok oldu. Onun yerine, çokuluslu şirketlerin ve G8’in temsilcileri gibi davranıyorlar. Yerli orduları ve polis güçleri, ABD ve Avrupalı devletler tarafından eğitilip silahlandırılıyor. Gizli polisleri, CIA ve MI6’dan ayaklanma bastırma ve özel savaş sanatlarını öğreniyor. Bu devletlerden biri hizadan ayrılacak olursa, “düzeni yeniden kurmak” üzere derhal bir mücadele gücü gönderiliyor.

Bu devletlere “bağımsız”dan başka her şey denebilir. Bu yarı sömürgelerin halkları, yozlaşmış ve baskıcı yöneticilerini karşı koymaya zorlayacak olursa, karşısaldırı gerçekten korkunç oluyor.

ABD egemenliğinin boyutlarına karşın, emperyalizm tek bir gücün yönettiği bir sistem değildir. Rakip şirketlerin dünya pazarları için rekabetine dayalı bir sistemdir. Bu şirketlerden ancak birkaçı bütünüyle uluslararasıdır. Çoğunun merkezi anayurtlarında ya da ticaret bloku içindeki ülkelerdedir. Ekonomik rekabet, kapitalistleri bu devlet ve blokları birbirlerine karşı kullanmaya iter. Ticari çatışmalar patlak verir, değerli ekonomik kaynaklar uğruna girilen mücadeleler tırmanır. Sistemin doğası gereği rekabet keskinleşir. Bugünün gönülsüz müttefikleri yarının amansız düşmanlarıdır.

Avrupa Birliği büyük bir emperyalist blok olarak şekilleniyor. Almanya ve Fransa egemen sınıfları ABD’nin meydan okumasına karşılık veriyor. Rusya ve Çin, ABD, AB ya da Japonya’ya toptan bağımlı olmaya direnmiyor. Bu çelişkiler de, Birleşmiş Milletler ve NATO gibi uluslararası kurumların saygınlığının yerle bir olmasına yol açıyor. Dolayısıyla, ABD’nin halihazırda uyguladığı tek yanlı politika rakipsiz gücünün belirtisi değil, ortaya çıkmaya hazırlanan rakipleri karşısında geçici dünya egemenliğini desteklemeye yönelik bir önleyici darbedir.

Bu “en yetkin” ekonomik sistemi gene korku ve güvensizlik bürüyor. Kapitalist küreselleşme, sınırsız ekonomik gelişme yerine yeni bir durgunluk ve bunalım dönemiyle, yeni bir pazar ve toprak egemenliği mücadelesiyle tehdit ediyor insanlığı. Döviz kuru ve borsa krizleri, orta sınıf üyelerinin ve işçilerin hayat boyu biriktirdiklerini kaybetmesi demek olabilir. Ticaret savaşları ülke endüstrilerini bütünüyle harabeye çevirebilir. Kısacası, yeni bir kapitalist kriz, savaş, ve dolayısıyla, toplumsal devrim dönemi var önümüzde.

İŞÇİ SINIFI VE ÖNDERLİĞİ

Evrensel sınıf

Dünya egemenleri ne kadar güçlü olursa olsun, onları dize getirebilecek bir güç var. Milyarderlerin karşısında, kârlarını üreten ve dolaşıma sokan milyarlarca ücretli işçi var. Bütün dünyada, grevlerden ayaklanmalara kadar gündelik direnişlerde işçi sınıfının gücü kendini gösteriyor. Biz çalışmadan milyarderlerin banka hesaplarına bir sent bile girmez. Hep beraber eyleme geçsek bütün bir sömürü aygıtı durur.

Her şeyi işçi sınıfı üretiyor. Sömürenler olmadan da üretebilir. Yeter ki birlik olalım ve ne istediğimizi bilelim.

Kapitalistler bizi durdurmaya çalışıyor. Bizi bölmeye, bilincimizi bulandırmaya çalışıyor. Bu amaçla zihnimizi ırksal ve dinsel önyargılarla dolduruyorlar. En güçlü silahları, bir ulusun işçilerini bir başka ulusunkilerin karşısına çıkarmak, erkekleri kadınların, beyazları siyahların karşısına çıkarmak. Bunun içindir ki, Karl Marx'ın Komünist Manifesto'daki sloganını, sonraki kuşakların işçileri de sahiplenmiştir: "Bütün Ülkelerin İşçileri, Birleşin!"

Egemen sınıf işçi sınıfını ya sınıf olarak var olmadığına, ya da artık sınıf olarak varlığının sonuna yaklaştığına inandırmaya çalışıyor. İki iddia da yanlış.

Sanayi işçilerinin sayısı küresel olarak artıyor. Özellikle de Hindistan, Brezilya, Kore, Nijerya ve Çin gibi gelişmekte olan ülkelerde. Ulaştırma, makine, enerji ve otomobil üretimi gibi kapitalizmin çekirdek endüstrilerinde çalışan işçiler, uluslararası mücadelede ortak hareket etmesi sağlanabilecek muazzam bir güce sahiptir.

Akademik şarlatanlar, proletaryanın yerini "orta sınıf"ın aldığını ileri sürüyor. ABD ve Avrupa dışında, gözle görülür, gösterilir biçimde yanlış bu: çok sayıda eski köylü ve zanaatçı, yeni işçi sınıfına katılmıştır. Sanayi dalları, örneğin tekstil sanayii, kır emekçilerini birkaç ay içinde sanayi işçisine dönüştürerek dünyayı dolaşiyor.

Ama bu iddia en gelişmiş kapitalist ülkelerde de yanlıştır. ABD ve Avrupa'da sanayi işçilerinin sayısında işgücü içindeki oranları bakımından görece bir azalma olmuşsa da, yeni "beyaz yakalı" işçilerin ve "hizmet" işçilerinin büyük çoğunluğu hâlâ ücretli kölelerdir. Eski endüstriler ortadan kalkarken yenileri doğuyor. İşçi sınıfı yok olmuyor; kapitalizmin teknolojik zeminiyle birlikte o da değişiyor.

Burjuva kuramcılar, işçi sınıfının gerilediğini ya da ortadan kalktığını kanıtlamak uğruna, birbiriyle çelişen sınıf tanımlarından oluşan büyüleyici bir katalogu ellerinde gezdirip duruyorlar. Günde 2\$ ya da 50 \$ kazanmak, beyaz yakalı ya da tulumlu olmak, klavye başında ya da bantta çalışmak, kol emeği ya da kafa emeği, ev ve araba sahibi olmayı isteyip istememek... Bunların her biri işçi sınıfının gerilediğini kanıtlayacak kilit konular olarak anılıyor. Hepsi de temel toplumsal ilişkilerden çok, yüzeysel sosyolojik betimlemelere dayalı.

İşçi sınıfı, insanlığın iş gücünü satarak yaşayan kesimidir. Kapitalist, proleterin sahibi değildir ama proleter de iş gücü dışında bir üretim aracına sahip değildir. Geçmişteki köle ve serflere kıyasla hukuken özgürsek de, emek süremizi ücret karşılığında kapitaliste satmak zorunda olduğumuz için özgür değiliz. Satmazsak, açlıktan ölürüz.

Bu temel açıdan bakıldığında, işçi sınıfı vardır, insanlık tarihinde daha önce hiç olmadığı kadar büyüktür ve hâlâ bir ücret köleleri sınıfıdır.

Kapitalistler, işçilerin sömürülmediğinde diretiyor. Belki aşırı gidip hak gözetmeyen birkaç patron dışında. Onlara kalırsa, çoğumuz bir günlük dürüst çalışma karşılığında bir günlük adil ücret alıyoruz. Onlar için çalışmak zorunda değiliz. Çalışıyorsak, seçtiğimiz

için. Hakça bir alışveriş – onlar bize iş sağlıyor, biz de çalışmamız karşılığında ücret alıyoruz.

Gelgelelim, yüzeydeki bu özgür ve eşit sözleşmenin gerisinde sistemli bir sömürü yatıyor. Ücretlerimiz, yarattığımız toplumsal ürünün toplam değerinin ancak bir yüzdesini yansıtıyor. Ücretler, kabaca hayatta kalıp ertesi gün yeniden işe gidebilmemiz için satın almamız gereken mal ve hizmetlerin fiyatını – iş gücümüzün yeniden üretim maliyetini - karşılayacak şekilde belirlenir. Oysa bir günlük çalışmasıyla her işçi bundan daha çok değer yaratır. Değer fazlasına, artıkdeğere, kapitalist sahip çıkar. Üretilmiş metaların kapitalistin mülkiyetinde olması biçimini alır bu sahip çıkma. Kapitalistler, ticaret, kredi ve rant yoluyla kârları aralarında paylaşırlar.

Tutsaklığımız, ücretli kölelik düzeninin ta kendisinde yatıyor. Öyleyse bütün insanlığı piyasanın, sermayenin ve sınıf ayrışmasının zorbalığından kurtarmadıkça kendimizi kurtaramayız. Biz bu anlamda evrensel sınıftır: Mücadelemiz, bütün toplumsal zenginlik herkesin malı oluncaya ve sınıflar tarihin müzesine kaldırılincaya değin sürecek.

Demek ki komünizm de, toplumu şu ya da bu hayalperestin icat ettiği ilkelere göre yeniden düzenlemeye dönük ütopyik bir tasarı değildir. Çalışan insanların dünyanın her yerindeki mücadelelerinin zorunlu sonucudur. İşçilerin mücadelesinin amaçları nesnel olarak komünisttir; mücadele ancak bütün insanlığın kurtuluşu sağlandığı zaman son bulacaktır.

Biz işçilerin bir sınıf olduğumuzu unutmamız ve sınıf olarak hareket etmekten vazgeçmemiz için kapitalistler durmaksızın ideolojik mücadele yürütüyor. Oysaki bizi bir sınıf olduğumuzun farkına varmak, sınıf olarak örgütlenmek, sınıf olarak mücadele etmek zorunda bırakan koşulları, gene kendi sistemleri sürekli yeniden üretip ağırlaştırıyor. Kapitalistlerin işçi sınıfına ihtiyacı var, çünkü biz olmasak var olamazlardı. İşçilerin kapitalistlere ihtiyacı yok, çünkü onlar olmasa, çalışmayı hepimiz paylaşırız ve sınıflar olmaz. Kapitalistlerin benzersiz tarihsel trajedisi budur. Onlar için bir tek damla gözyaşı dökülecek değildir.

Sınıf bilinci, mücadele ve örgütlenmenin olduğu her yerde görülür ve yeniden boy verir – sendikalarda, partilerde, halk komitelerinde, kooperatiflerde. Bu örgütler kâh büyür, kâh geriler, kâh yıkılır, kâh yeniden doğar. Kapitalizmin ekonomik döngüleriyle, işçi sınıfı mücadelelerinin zafer ve yenilgileriyle dönüşüme uğrarlar.

İşçilerin daha yüksek ücretler ve daha iyi çalışma koşulları için kendi patronlarına karşı yürüttüğü mücadele, başlı başına, sermayenin özüne – ücretli emeğin sermaye tarafından sömürülmesine ve artık değer mülk edinilmesine - meydan okumaz. Sendikal mücadelenin eğilimi, işçilerin, sömürü sistemi içinde, çalışma süresine karşılık daha yüksek ücret almalarını sağlamaktır. Ama bu nedenle sendikal mücadelenin kapitalizme karşı mücadele açısından anlamı ya da önemi olmadığına inanmak için, budala ya da çok alaycı olmak gerekir.

Her işçi sınıfı mücadelesinin en büyük önemi, işçileri bir araya getirmesinde, ortak çıkarlarımızı ve ortak eylem yeteneğimizi bilince çıkarmasında, başka endüstri dallarında ve toplumun bütünündeki militanlarla bağlarımızı sıklaştırmasında ve eylemimizin etki ve sonuçlarını karşılaştırabileceğimiz pratik bir zemin oluşturmasında yatar. Sınıf mücadelesi, bütün bir işçi sınıfı hareketinin geçmişteki ve günümüzdeki, yurt içindeki ve yurt dışındaki gelenek ve deneyimleriyle bağlantımızı sağlar ve – en önemlisi – en savaştan işçileri, işçi hareketi tarihiyle çözülmez bağları olan ve hareketin anlamını ve amaçlarını en büyük açıklıkla dile getiren komünist kuramla, Marksizm’le tanıştırır.

Mücadele ne kadar keskin, ulaşılmış örgütlenme düzeyi ne kadar yüksek olursa, kapitalist toplumun gerçek temelini açığa çıkaran ve sosyalist devrime giden yolu gösteren

bu düşünceleri işçiler o kadar benimser. İşçilerin patronlarına karşı ekonomik mücadelesi kendiliğinden sömürünün köklerini hedef almazsa da, işçilerin örgütlülüğünü ve güvenini artırır, işçi sınıfının komünist partisinin işçi hareketini sermayeye karşı devrimci politik mücadelede birleştireceği günü yakınlaştırır.

İşçi sınıfının kurtuluşu, işçi sınıfının kendi eseri olmak zorundadır. Ne var ki, bu kurtuluş ancak gelişkin bir kuramın yol göstericiliğinde, disiplinli ve profesyonel bir sınıf partisince örgütlenen, işçi hareketinin kendi safları arasından seçtiği en adanmış militanların önderliğindeki, bilinçli bir eylemle gerçekleştirilebilir.

Sendikalar ve küresel saldırı

Kapitalist küreselleşmenin sonuçlarına karşı koymak için, işçiler bütün dünyada sendikal örgütlerine yöneldiler.

Sermaye sınıfının sendikaları modası geçmiş ilan etmesine, baskıcı yasalarla etkinliklerini kısıtlamasına ve yönetici ve eylemcilerine uyguladığı baskılara karşın, sendikalar yok olmamakta direniyor. Nedeni basit: Sermaye, işçileri her yerde ücret ve çalışma koşullarını savunmak için patronlarına karşı birleşmeye zorluyor. İşçi sınıfının geniş kesimleri ilk mücadele deneyimlerini sendikalarda ediniyor. Bu nedenle sendikalar hâlâ, Friedrich Engels'in dediği gibi, birer sosyalizm okulu.

Ne var ki, son yirmi yıl içinde sendikalar sermayenin küresel saldırısına başarıyla karşı koyamadı. Bir zamanların güçlü sendikaları yılgınlığa uğratılıp dağıtıldı. Bütünüyle çökertilen işkolları oldu. ABD ve Avrupa'da, işçileri, sendika önderlerini ve işçi sınıfı partilerini yıldırma için küreselleşmeden yararlanıldıkça, bozgun duygusu yayıldı.

1990'lara gelindiğinde, birçok sendikanın büyük şirket çıkarlarına boyun eğmesi için hükümetler ve patronların küreselleşmenin sözünü etmesi yetiyordu. Üretim dalları, işçi haklarının çok sınırlı olduğu ya da esamisinin okunmadığı ücret düzeyi düşük ülkelere topluca kaydırıldı. Dahası, işsiz emekçilerin oluşturduğu "sürekli" yedek işgücü ordusunda büyük bir artış görüldü. İleri kapitalist ülkelerde işsizlerin sayısı 38 milyonu buldu; bütün dünyadaysa 1 milyar insan iş arıyor.

Sonuç, özel işletmelerde çalışan işçiler açısından ağır oldu. ABD'dekiler dahil, özel sektörde çalışan işçilerin büyük bölümünün ücretleri düştü. Ücretin sabit kaldığı yerlerde de - Avrupa'da olduğu gibi - iş yoğunluğu arttı, iş güvenliği daha da azaldı. 1980'lerin ikinci, 90'ların ilk yarısında sendikal temsil, işyeri örgütlenmesi ve grev süreleri belirgin bir düşüş gösteriyordu.

Kamu kesiminde harcama kısıntıları ve özelleştirme, kamu hizmetlerinin daraltılmasına ve yığınsal işten çıkarmalara yol açtı. Ücretler artmazken, özellikle "dış kaynak kullanımı" (*outsourcing*) çerçevesinde yer alan, yani düpedüz özel girişimcilere peşkeş çekilen işletmelerde çalışma koşulları gözle görülür biçimde kötüleşti. Buna karşılık, birçok ülkede işçi sınıfı direnişinin ve ulusal sendikal hareketlerin belkemiğini kamu kesimi işçileri oluşturuyordu.

Bir yandan da ekonominin yeni sektörlerinde ve birçok üçüncü dünya ülkesinde işçi sınıfı büyüdü. Bu gelişme, uluslararası işçi sınıfı içinde geniş bir örgütsüz kesim ortaya çıkardı. Öncelikle genç, çoğu kez kadın ve göçmen işçiler, en düşük iş güvencesiyle, en düşük ücretlerle, yok değilse düşük hastalık ödemeleriyle, hemen hemen hiçbir sağlık ve güvenlik önlemi alınmaksızın çalışıyor.

Bu güvencesiz, düşük ücretli işçiler, tıpkı işsizler gibi, sendikalaşmış emeğin pazarlık konumunu zayıflatmak için kullanılıyor. Böyleyken, birçok ülkede sendikalar da yeni işçi katmanlarının ya da işsiz emekçilerin saldırıya karşı koymasına hemen hemen hiç yardımcı olmuyor, çoğu kez bu emekçileri örgütlemeyi, hatta sendikalara alınmalarını reddediyorlar.

Bu düşük ücretli işçiler ve işsizlere patronlar hem küçük görme hem korkuyla yüklü yeni bir ad veriyor: “sınıf altı”. Gelgelelim, bu “sınıf altı”, Arjantin’deki *piquetero* hareketi ve halk meclislerinde olduğu gibi, örgütlenmeye başlıyor.

Bu işçilerin uğradığı baskı, geleneksel, denenmiş, sınıf işbirlikçisi, bürokratik yöntemlerle örgütlenmelerini olanaksız kılıyor. Son onyıllarda işçiler her nerede patronların saldırılarına karşı etkili bir mücadele yürütmüşse, yeni yöntemler, yeni önderler ve belki yeni sendikalarla yürütmüştür. Sınıf işbirliği yerine sınıf mücadelesi, militan taktikler, kitlesel grev gözcülüğü, işgaller, grevler ve uluslararası dayanışmaya ihtiyaç var. Bu yöntemler birçok ülkede – diktatörlüklerde de, “demokratik” ülkelerde de – yasaklanmıştır. Sonuç alıcı oldukları için!

Bu yöntemleri hayata geçirmek sendikaların düz üyelerine düşüyor, çünkü “âdet yerini bulsun” anlayışındaki yasalıcı sendika yöneticileri, patronlar ve onların devletiyle aralarındaki huzurlu ilişkilerin biraz olsun bozulmasına karşı çıkacaktır.

Sendika bürokrasisi

Sendikaların üstyönetimleri, nedense hep kötü yöneticiler olan bireylerin elinde değildir. Tam gün çalışan sendika görevlileri tutucu bir kast – sendika üyelerinin çoğunluğunun çıkarlarının dışında ve karşısında çıkarları olan ayrı bir toplumsal katman - oluşturur. Sendika üyeleri tarafından denetlenecek yerde, yönetim aygıtını ve aygıt aracılığıyla üyeleri denetim altında tutarlar. Bürokrasi sözcüğünün anlamı da budur: yönetim görevlilerinin egemenliği.

Bürokratlar, kapitalistlerle müzakere yürütme işlevlerinden ayrıcalıklar sağlıyor. Sendika üyelerinin ortalama ücretinden çok kazanıyorlar. Burjuvazinin ve sosyete hayatının nezih ortamlarına girme olanağı buluyorlar. Sonuç olarak da, bu bürokrasi dünyanın her yerinde kapitalist sisteme politik olarak uyum sağlama eğilimi taşır. Çoğu kez kapitalist devletin alt basamaklarına da kabul edilirler. İşçi sınıfı içinde sermayeye hizmet eden takım kılavuzları olarak hareket ederler.

Bu bürokrasi, işçiler karşısında, temel sömürü ve denetim mekanizmasını burjuvaların elinde bırakan reformist bir siyaseti temsil eder. İşçilerin hoşnutsuzluğu baş gösterince bürokratlar ortalığı yatıştırmaya çalışır ve militan eylemlerden kaçınır.

İşçilerin sabrının taşacağı aşamada sendika yöneticileri tabanlarını kaybetmemek için istemeye istemeye eyleme izin verir. O zaman radikal sözler söyledikleri de olur. Bir yandan da eylemi simgesel protestolar, bir günlük grevler ya da iş yavaşlatmalarla sınırlı tutmaya çalışırlar. Sonuç da, eylemcilerin enerjisini tüketip şevklerini kırarak işçi taleplerinin çok gerisinde kalan bir uzlaşmalı çözümün yolunu hazırlamaktır.

Buna tepki olarak militan işçiler, patronlara karşı daha kalıcı bir mücadele vaat edenleri iş başına getirerek bu yöneticileri değiştirmeye çalışacaktır. Sol kanat sendikacılar da, antikapitalist politikaları savundukları ya da kısıtlamasız bir grev kararını destekledikleri zaman bile, bürokratik kast iktidarının dokunulmazlığını hep koruma eğilimi taşıyor. İşçiler bir tek bireyin – hem de ister istemez patronların ve bütün olarak burjuva toplumunun en şiddetli baskıları altında olan bir bireyin - yürekliliğine ve ahlâki direncine bel bağlamak durumunda bırakılıyor. Kavga kızışırken yıkılan böyle sol kanat yöneticilerinin gereğinden çok örneği var.

Sonuna kadar mücadele ettikleri ya da etmeye zorlandıklarında bile, sol kanat sendika yöneticileri, başka sendika yönetimlerini atlayarak başka işkollarındaki işçileri dayanışma eylemine çağırmaya çekiniyor. Sağcı bürokratların yerine solcularını geçirmek ileri bir adımsa da, kesenkes yetersizdir. Bürokrasinin kökleri kazınmadıkça sendikalarımızın denetimini yeniden ele geçirip sendikal mücadeleleri zafere ulaştıramayız.

Bürokrasi rastlantısal bir olgu değil. Dışarıdan gelip sendikaların üzerine çöken bir olgu da değil. Toplumsal temeli vasıflı bir işçi aristokrasisinin ortaya çıkmasında yatıyor. Birçok ülkede sendikalar hâlâ öncelikle vasıflı işçileri ve işçi sınıfının, hayatı o kadar bıçak sırtında olmayan, görece iyi durumdaki kesimlerini örgütleyiyor. Çünkü bu işçilerin pazarlık güçleri, büyük işyerlerinde toplanmış olmaları ve yüksek eğitim ve yetişme düzeyleri nedeniyle daha büyük. Ne var ki, bu üstünlükleriyle bağlantılı olarak, genellikle işyeri temelli dayanışma, ait oldukları işçi sınıfı katmanının kısmi çıkarlarını işçi sınıfının genel çıkarlarının önüne koyma ve işçi sınıfının bütünü adına mücadeleye girmeme eğilimleri kendini gösteriyor. Bu özellikler sendikaların yalnızca üyelerinin ya da kendi işkollarındaki işçilerin çıkarlarını savunmasına yol açabilir. Bu davranış ve tutumlar, sendika bürokrasisinin ayrıcalıkları için verimli bir topraktır.

Bu bürokrasi akşamdan sabaha ortadan kalkacak değil. Ama yıkılabilir: sendikalarını denetlemeleri için sıradan işçileri örgütleyerek, işçi sınıfının yalnızca vasıflı katmanlarını değil, yoksul, düşük ücretli ve en çok ezilen kesimlerini de eyleme geçirerek ve inatçı bir siyasi mücadele yürüterek.

Bürokratik kast yalnızca mücadele ruhundan değil, kuramdan da yoksun. Kapitalizmi sistem olarak ele alan çözümlenmeleri olmadığı için, kapitalistlerin neden boyuna işçilerin yaşam koşullarına saldırmak zorunda olduğunu, burjuvazinin neden her reform kazanımımızı geri aldırma azmiyle anında saldırıya geçtiğini, patronların kâr biriktirme zorunluluğunun neden toplumsal üretimden işçilere düşen payın azaltılmasına bağlı olduğunu anlayıp açıklayamazlar.

Bu yüzden de, patronlar işçi taleplerinin işletmeyi kâr edemez hale getirerek çökerteceğini ileri sürdüklerinde, bürokratların elinden umutsuzca yalvarmak ve işçileri dizginlemekten başka şey gelmez. Patronlar, küreselleşmeyi sebep göstererek, üretimi emeğin ucuz olduğu dış ülkelere kaydırduğunda, bürokratlar işçilerin uluslararası dayanışmasını geliştirecek yerde, çoğu kez ulusalcı demagojiye düşer.

Bir kapitalizm kuramları olmayınca, sendika bürokratları farkına varmaksızın kapitalistlerin kuramının savunucusu olur.

Sıradan sendika üyelerinse, kapitalist sömürü sisteminin sürdürülmesinde hiçbir nesnel çıkarı yoktur. Tersine: ücretler ve çalışma koşulları için bitmek bilmeyen kavgalardan kurtulmak için sömürüye dayalı ücretli emek ve sermaye düzenine son verilmelidir.

Sendika bürokratlarının faaliyeti kapitalistler yararınadır. Ancak faaliyetlerini işçi sınıfı hareketi içinde yürütürler. Oynadıkları olağandışı tehlikeli rol, işçilerin olağandışı ciddiyet ve kararlılıkla meydan okumasını gerektirir.

Bu meydan okumanın alabileceği biçimleri, sonraki bölümde inceleyeceğiz. Şimdilik, amaçlarını özetlemekle yetiniyoruz: sendikaların işçi mücadelesinin araçları olarak yeniden ele geçirilmesi; örgütsüz yığınların militan bir sınıf mücadelesi politikasıyla sendikalarda örgütlenmesi; yalpalayan sendika yöneticilerinin yerini sınanmış sınıf mücadeleçilerinin alması; karşılıklı dayanışma bağlarıyla sendika örgütlenmesinin küreselleşmesi; sendikaların patronların elinde birer disiplin aracı olarak değil, yalnızca işçiler yararına işlemeleri için demokratikleştirilmeleri.

Bu amaçlar tek bir sloganla dile getirilebilir: Sendika bürokrasisinin ortadan kaldırılması.

Sosyal demokrasi

Sosyal demokrasi işçi sınıfına doksan yıldır ihanet ediyor. Ama hâlâ yaşıyor. Sosyal demokrasiye öldürücü darbeyi vurma görevi, yeni işçi ve antikapitalist kuşağına düşüyor.

Bunu yapabilmek için ilkin sosyal demokrasinin ne olduğunu anlamamız gerek.

İşçi sınıfı hareketi yalnızca sendikalardan oluşmuyor. Partiler de var. Avrupa'nın, Avustralya ve Yeni Zelanda'nın sosyal demokrat, sosyalist ve işçi partileri gibi. En son, Brezilya İşçi Partisi'nin (PT) yükselişine de tanık olduk.

İşçi sınıfı örgütlerince kurulup desteklenen bu partiler, siyaset ve eylemleriyle kapitalizme bağlı kalıyor. Bunlar burjuva işçi partileridir.

Bu nasıl mümkün oluyor? Yanıtlamak için bu partilerin tarihine, yapısına ve işlevlerine bakmak gerek.

Birinci Dünya Savaşı başlarken, belli başlı İkinci Enternasyonal partilerinin – işçi partilerinin de, kendine Marksist diyen partilerin de – önderleri “kendi” emperyalist ülkelerine bağlılıklarını açıkladılar.

Üretim araçlarının toplumsal mülkiyetine dayalı bir sınıfsız toplum için mücadele etmekten vazgeçtiler. Bunun yerine kendilerini kapitalizmi reformdan geçirmekle sınırladılar. O gün bu gün, özellikle savaş ve bunalım dönemlerinde sömürücülere bağlılıktan hiç şaşmadılar.

Bir zamanlar militan sınıf mücadelesine dayanan partiler, işçi ücretlerini ve yaşam koşullarını yükseltmenin tek yolu olarak bütün ilgilerini parlamentoya ve seçim kazanmaya yönelttiler. Mesajları basitti: “Seçim bildirgelerini en çok oyu her ne alacaksa ona ayırın. Sosyalizm ve enternasyonalizmi 1 Mayıs konuşmalarına saklayın!”

Bir yandan da, işçi örgütlerindeki köklerini, bu örgütleri kapitalizmle bütünleştirmek amacıyla, koruyorlardı. Ya doğrudan parti örgütünün parçası olan sendikalarla, ya sendikalar içinde kendi siyasi fraksiyonlarını oluşturarak, ya da yalnızca sendika yöneticileri ve militanları arasında partililerin ağırlıkta olmasını sağlayarak, sendikalarla yakın bağlarını diri tuttular. Bu “organik” bağları sürdürebilmek için sendikaları, ücret düzeylerini, sosyal reformları ve demokratik hakları – tabii, hep yasal ve barışçıl yollarla – “savunacaklarına” söz vermeleri gerekiyordu.

Parlamento ve belediye seçimlerinde açık sermaye partileri karşısında işçi hareketinin bağımsızlığını temsil ettiklerini ileri sürüyorlardı. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki sosyal reformlar, milyonlarca emekçide bu partilerin kapitalizmi reformlarla dönüştürebileceği, hatta yerine yeni bir toplum kurabileceği yanılsamasını güçlendirdi.

Bugün bile seçimlerde her biri kendi ülkesinin işçi hareketine hâkim.

Ancak son onyıllarda sendikacı milletvekilleri ve sendika bürokratları bile kenara itiliyor. Partilerin üye sayısı önemli ölçüde azalıyor, partilerin iç hayatı canlılığını yitiriyor. Eylemci tabanı daraldı, sol kanatların sesi kısıldı, partiden atıldılar ya da topluca ayrıldılar. Partilerinden umut kesen sol kanatların daha küçük reformist partiler kurduğu örnekler var.

1990'larda yeni liberalizmin muzafferane ilerleyişiyle birlikte, gazeteciler ve akademisyenler sosyal demokrasinin gününü doldurduğu, artık bir daha gücünü toplayamayacağı, çok geçmeden ortadan kalkacağı kehanetlerini savurdular. Yanıldılar.

Sendikal mücadelenin yeniden canlılık kazanması ve Avrupa'da daha geniş toplumsal hareketlerin büyümesi, gene 90'larda, sosyal demokrat ve işçi partilerine seçim zaferleri getirdi. Ancak eğer işçiler savaş sonrası yıllardaki gibi büyük toplumsal reformlar beklemişse, hayal kırıklığına uğramışlardır.

Sosyal demokrasi neoliberalizm ve küreselleşme dayatmalarını kabul ediyor. Blair'in “Üçüncü Yol”u ve Schröder'in “Yeni Merkez”i, sosyal demokrasinin eski Keynesçi programı pahasına piyasa güçlerini destekliyor. Kamu mülkiyetindeki sanayi işletmelerinin, altyapı ve telekomünikasyonun özelleştirilmesinden başka çare olmadığını ileri sürüyorlar. Başka çare yok, diye, sermayeden alınan vergiler azaltılıyor, kamu harcamaları kısıyor, işyerlerinde işçi hakları budanıyor ya da tümünden yok ediliyor. Özelleştirmeye hazırlık olarak

sosyal refah sistemini özel sektörle ortaklığa zorluyorlar. Kimi ülkelerde karşı kampanyalar ve militan eylemler bu süreci yavaşlatabiliyor. Bu da sosyal demokrasiyle işçi sınıfının karşı karşıya gelmesini büsbütün kaçınılmaz kılıyor.

Sosyal demokrat hükümetler bu karşılaşmaya hazırlanmak üzere “terörizmle savaş” kisvesi altında yurttaşlarının temel haklarına yönelik amansız bir saldırıya girişti. Bir yandan da ırkçı sağ partilerin yükselişiyle tehlike çanlarının çaldığını duyan sosyal demokratlar, göçmenlerin ve mültecilerin haklarına yönelik utanç verici saldırılarla sağcı rakiplerinin siyaset üslubunu kullanmaya çalışıyor.

Radikalleşme dönemlerinde bu partilerde genellikle bir sol kanat gelişir. Bu kanadın uzmanlığı, mücadeleye - gerçekte önüne geçmek üzere - öncülük etmektir. Hükümetteyken gerçek yüzlerini gösteren ve kendilerini destekleyen emekçilerin umutlarını boşa çıkartan sosyal demokratlar, muhalefetteyken bu umutları yeniden uyandırır.

Devrimciler şu anda çoğu ülkede küçük bir azınlıktan ibaret. İlk görevimiz, işçi sınıfının reformist önderlikle ilgili yanılsamalarını kırmaktır. Ne var ki, bunun için yalnızca propaganda yetmez. Reformist emekçilerin yanı başında sabırla çalışmalı, sosyal demokrat ve işçi önderlerinin işçi çıkarları için mücadele yürütmesini talep etmeli, bu önderlerin ihanetini böylece pratik içinde ortaya koymalıyız. Devrimciler işçi sınıfının geniş kesimlerini gerçekten kendilerinin olan yeni bir parti kurmaya ve hareketin önderliğini sosyal demokrat ve İşçi partilerinin elinden almaya ancak bu yolla ikna edebilir.

Reformizmi destekleyen emekçiler, Rosa Luxemburg’un sosyal demokrat politikayı tanımlarken söylediklerinin sosyal demokrat örgütlenme için de geçerli olduğunu ancak bu yolla anlayacaktır: Sosyal demokrasi kokuşmuş bir cesettir.

Stalinizm

Sosyal demokratlar kapitalizmin safını artık açıktan açığa tutmakta. Peki “komünistler” ne yapıyor? Yükselen direnişle hayat bulacaklar mı?

Bu partiler 20. yüzyılın en alt üst edici olayı olan Rus Devrimi’nin ardından durdurulmaz bir yangının alevleri gibi bütün dünyada boy verdi. Ne var ki, 1917’den çıkan dersleri hayata geçirerek toplumsal devrimi yeryüzüne yayacak yerde, SSCB’nin uzun yozlaşma ve çöküş tarihi boyunca, 1923’ten sonraki Sovyet yöneticilerinin geliştirdiği kuramları uyguladılar.

KP’lerin ayırt edici özelliği, Sovyetler Birliği’nde diktatörlüğünü kuran Sovyet bürokrasisinin politikalarına verdikleri destektir. Stalin hizbi, Bolşeviklerin işçi sınıfı demokrasisi, demokratik planlama ve sosyalist devrimin dünyaya yayılması programını tersine çevirmişti.

Yeni “Tek Ülkede Sosyalizm” politikası, Sovyetler Birliği’ndeki ve dışarıdaki Komünist Partilere bir dizi tasfiye ve suikastla dayatıldı.

“Tek Ülkede Sosyalizm”i kurmaya yönelik hayalci girişim, Sovyetler Birliği’nde tarımı endüstrileştirmek ve kolektifleştirmek için şiddete baş vurulmasının gerekçesi oldu. Dışarıdaysa ülke partilerinin iç politikalarını Büyük Rus bürokrasisinin dış politikasına ve emperyalist güçlerle ilişkilerine bağımlı kıldı – Çin’de, Almanya’da, İspanya’da olduğu gibi, bu politika Komünist Partilerin yenilgisine yol açtığına bile.

Sömürgelerde ve geri bırakılmış ülkelerdeki kurtuluş hareketlerine ancak demokratik kapitalizm “aşama”sına kadar ilerlemeleri öğütledi. Böylece, işçi sınıfı güçlerinin örgütlülüğü dağıtılıp silahsızlandırıldı, iktidar emperyalizmin yerli temsilcilerinin elinde bırakıldı.

Batıda, Komünist Partiler, devrimin zorunluluğunu değil, reform ütopyasını savunarak ve ulusal kapitalist sınıfın “yurtsever” kesimleriyle “geniş” ittifaklar önererek,

sosyal demokratların birer kopyası olup çıktı. Komünist Partileri sosyal demokratlardan sadece Sovyetler Birliği'ni desteklemeleri ayırıyordu.

KP'ler, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra iktidarı aldıkları Doğu Avrupa ülkelerinde ve uzun bir köylü savaşının ardından 1949'da iktidar oldukları Çin'de, Stalin'in SSCB'sinin tıpkısını dayattılar. Kapitalistler mülksüzleştirildi ama Stalinistler, profesyonel ordu, sürekli bürokrasi, polis gibi burjuva devlet kurumlarını korudu.

İşçi sınıfı demokrasisi programı – bizzat silahlanmış halk tarafından savunulan, seçimle oluşturulmuş işçi konseylerinin denetimi altında planlı ekonomi – terk edilerek yerine her tür işçi sınıfı muhalefetini ezen şiddetli bir diktatörlük eliyle uygulanan bürokratik planlama koyuldu. Küba ve Vietnam'daki gibi, iktidara işçi sınıfının ve köylü yığınlarının desteğiyle geldiklerinde bile, Stalincilerin proleter destekçilerine verdiği karşılık, toplumsal, politik, ekonomik hayat üzerinde herhangi bir denetim uygulamalarına olanak tanımamak oldu.

Rakip bürokratik kastlar kardeşkirici çıkarlarının peşine düştükçe, enternasyonalizmin yerini mide bulandırıcı bir ulusal şovenizm aldı. Ulusal azınlıklar SSCB'de zulme ve tehcire, Kamboçya ve Balkanlar'da soykırıma uğradı.

Bu politikalar sosyalist politikalar değildi. Bu ülkeler sosyalist ülkeler değildi. Yozlaşmış işçi devletleri, üstlerine çöreklenmiş bürokratik kastın yükü altında, Komünist Partiler eliyle Rus Devrimi'nin sosyalist amaç ve yöntemlerinden uzaklaştırılarak adım adım kapitalizme geri götürüldü.

Emperyalist kuşatmanın, silahlanma yarışının ve hantal bürokratik planlamanın basıncı altında bürokrasi yola daha fazla devam edemezdi. Başlangıçta merkezi planlama işçi sınıfının özverisiyle birlikte göz alıcı ekonomik ilerlemeler sağladıysa da, büyüme hızı demokratik planlama ve devrimin yayılması olmadıkça korunamazdı. Bunlarsa Stalinist egemenliğin sonu demek olurdu. Onun yerine “sosyalist blok”u durgunluk ve çöküşe sürüklediler. Bu durum da egemen bürokrasileri “ekonomik reform” deneylerine yöneltti. Reformların kaçınılmaz eğilimi piyasa güçlerinin geliştirilmesi, planlı ekonomininse çözülmesiydi.

Bu süreç Sovyetler Birliği'nde sinsi bir felce varırken, Çin'de Deng Xiaoping tarımda özel mülkiyeti geri getirerek ve kıyı bölgelerinde kapitalist cepler oluşturarak kapitalizm yanlısı reformlara toplumsal taban yarattı. Bu politikaların bütün toplumda yarattığı gerilimler, 1989'da, sonuçta Tiananmen Meydanı'nda tank paletleri altında ezilen “demokrasi hareketi”ni ortaya çıkardı.

SSCB'de, üretimi özendirmek üzere piyasa reformları, halkın gözünde yeniden meşruluk kazanmak üzere de ılımlı politik reformlar uygulandı. Gelgelelim, partinin egemenliğini kurtarmak için artık çok geçti. Sovyet bürokrasisi, Gorbaçev döneminde, Tiananmen tarzında baskı önlemlerini göze alamayacağına karar verdi ve Doğu Avrupa rejimlerinden desteğini çekerek bu rejimlerin ölüm fermanını imzaladı.

1989'da bürokratik diktatörlüğe karşı kitlesel halk ayaklanmaları Doğu Avrupa'yı baştan başa kat ederek Stalinizmi çökertti. Dehşete kapılan SSCB yöneticileri bölündü. 1991'de Gorbaçev'in kendi düşüşünün, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin dağıtılmasının ve kapitalist devletin yeniden kurulmasının yolu böyle döşendi.

Çin'deyse Komünist Parti bu akıbete uğramamaya yeminliydi. Kapitalizmi kendileri yeniden kurmaya karar verdiler. Bir süre önce Dünya Ticaret Örgütü'ne üye olan, yeniden çokuluslu şirketlere açılan Çin, bugün kitlesel işten çıkarmalarla, kapanan fabrikalarla, işçi ve köylülerin sancılı mücadeleleriyle kıvrıyor. “Komünizm”dense, tek parti diktatörlüğünün sırttan simgelerinden başka bir şey kalmadı.

Leon Trotski'nin bürokrasinin ya işçi sınıfı tarafından devrileceği, ya da SSCB'yi kapitalizme geri döndüreceği yolundaki tahmini, Doğu Avrupa, Rusya, orta ve Güneydoğu Asya ve Çin emekçileri için feci sonuçlar vererek doğrulandı. Stalinizm tarihsel görevini tamamladı.

Eski işçi devletlerinin dışında da, Komünist Partiler sosyal demokrat partilere dönüşüm süreçlerini tamamladılar. Güç ve önemleri, bütünüyle ülke koşullarına ve rakip reformist partilerin iniş çıkışlarına bağlıdır.

Hindistan Komünist Partisi – Marksist, büyük ve güçlü Hindistan işçi hareketinin en büyük ve en önemli partisidir. Ne yapalım ki, HKP – M, burjuvaziyle çoktan barıştı. Batı Bengal'i kapitalistler yararına yönetiyor; neoliberal politikalarına Marksist terminolojiyle kılıf bulma zahmetine ancak katlanıyor.

İtalya'da Komünist Yeniden Kuruluş Partisi (Rifondazione Comunista) kapitalistlerin ve küresel kurumların neoliberal politikalarına karşı işçi sınıfı güçlerini örgütüyor. Ne var ki, eski İtalya Komünist Partisi'nin köklü sol reformist seçim fetişizminden kopmuş değil. Yalpalıyor. Burjuva partileriyle sınıf işbirlikçisi koalisyonlara kâh giriyor, kâh - militan tabanının ve seçmenlerinin baskısı şiddetlenince – çıkıyor. İşçi sınıfına öncülük konusunda, Rifondazione'nin yöneticileri “sorunun”, tabanıysa potansiyel olarak “çözümün bir parçası”.

Devrimciler, bu partilerin işçi sınıfı ve gençlik içindeki tabanlarını önderlerinden bağımsız olarak devrimci bir program etrafında örgütlemeye çalışırken, önderlerinden de burjuvaziyle yollarını ayırarak mücadele yolunu benimsemelerini talep eder.

Rusya'daysa, tersine, Komünist Parti yok olmağdaki Stalinizm'in bütün çürümüşlüğüne bağrında toplamayı başarıyor. Özgürlük ve sosyalizm mücadelesi yürüten hiçbir işçi hareketiyle bağı olmayan Rusya Federasyonu Komünist Partisi, piyasayı destekliyor, sanayiın yeniden kamulaştırılmasına karşı çıkıyor ve “Kızıl toplumsal duyarlık geleneği”ni “Beyaz ulusallık, büyük devlet, imparatorluk ve maneviyat geleneği” ile birleştirme gereğinden söz ediyor.

RFKP'nin, Yahudi düşmanı demagojiye başvurmasından kaynaklanan kötü bir ünü de var. İkinci Çeçenistan savaşında, her tür barış görüşmesini “Çeçen terörizmi”ne teslim olmak sayarak mahkûm ediyor, Rusya'nın büyük kentlerinde Kafkasyalılara uygulanan ırkçı politikaları destekliyor. Birçok fabrika müdürü partili. Bunların çoğunluğu da, devlet kesesinden beslenen kapitalistlere dönüşmüş, kendi işletmelerini hortumlamış ya da mülkiyetlerine geçirmiştir.

Bugün Stalinist partiler yönetiminde yozlaşmış işçi devleti olarak kalan yalnızca Küba ve Kuzey Kore var. Aralarındaki çarpıcı ayrımlara rağmen – Castro rejimi 1959 antiemperyalist devrimindeki halkçı kökenini yansıtan birçok özellik taşıırken, Kim “hanedanı”, Stalin ve Mao Zedong tarafından dayatılan aşırı Stalinist totaliter bir diktatörlüğün başında - ikisinde de işçi demokrasisi yok.

Ancak bu iki ülkenin egemen bürokratik kastları şu anda kapitalizmi sınırlarının dışında tutuyor ve ABD emperyalizminin “serbest” piyasayı yeniden kurma yönündeki baskısına karşı koyuyor. Devrimcilerin kapitalist restorasyon, karşı devrim ve emperyalist ekonomik ve askeri saldırınlık karşısında bu devletlerle etkin dayanışma içinde olması gerekir.

Ne var ki, bu ülkelerde de asalak bürokrasinin zamanı tükeniyor. Bu kast ya işçiler tarafından devrilecek ve yerine demokratik işçi konseyleri yönetimi kurulacak, ya da işçileri emperyalizmin ellerine teslim edecektir. İşçilerin ve halk kitlelerinin hakları üzerindeki her kısıtlamaya karşı koyulmalı, kadınların, eşcinsel ve lezbiyenlerin hakları savunulmalıdır. Emperyalistlerle ve emperyalist şirketlerle yapılan bütün gizli anlaşmalar açığa çıkarılmalı,

bürokratik planlamanın başarısızlıklarının adı koyulmalıdır. Bu devletlerin de kapitalizmi yeniden kuranlar arasına katılmasını ancak bu yolla önleyebiliriz.

Stalinizm'in ve işçi sınıfı üzerinde süregelen etkisinin yenilgiye uğratılması yakıcı bir gereklilik olmaya devam ediyor. Sosyalizm bürokratizm çıkmazının değil, yeniden işçi konseyleri egemenliğinin, demokratik planlamanın, enternasyonalizmin ve insanlığın kurtuluşunun adı olmalı!

Antikapitalist hareket

20. yüzyılın son yıllarında Kuzey Amerika'da, Avrupa'da ve bir takım yarı-sömürge ülkelerde yeni bir açık antikapitalist mücadele dalgası gelişti. Bu dalga, düşmanına "büyük şirketlerin küreselleşmesi", "neoliberalizm" ya da daha doğru olarak "küresel kapitalizm" gibi farklı adlar veriyor. Neoliberal seçkinlerin küresel buluşmaları, protesto dalgasıyla sarsıldı. Seattle'da kitle gösterileri 1999 Dünya Ticaret Örgütü doruğunun iptaline yol açtı. Bunu IMF, Dünya Bankası, Dünya Ekonomik Forumu ve G8 toplantılarına karşı başka protestolar izledi. 2001'de Cenova'da, kanlı zorbalığa rağmen 300 000 kişi yürüdü.

Yeni antikapitalist hareket küreselleşme ve emperyalizmin özgül yönlerine meydan okuyor. Emperyalist olmayan ülkeler üzerindeki ezici borç yükü ve kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi bunlar arasında. Hareket, sosyal harcamalarda IMF'nin istediği kısıntılara ve DTÖ'nün büyük şirketleri rakipsiz bırakmak üzere Güney ülkelerine serbest ticareti dayatmak için baş vurduğu şantaj taktiklerine karşı çıkıyor. Antikapitalist eylemciler ABD'nin tasarladığı yeni dünya düzenine ve "terörizmle savaş"a da karşı koyuyor.

Antikapitalist hareket farklı toplumsal güçleri ve sınıfları bir araya getiren bir ittifak. İçinde Yeşiller gibi orta sınıf partileri, küreselleşmeyi eleştiren akademisyenler ve yoksulluk, işsizlik ve küresel eşitsizliklere karşı kampanyalar yürüten hükümet-dışı-örgütlerin (NGO'lar) birçoğu gibi liberal kurumlar yer alıyor. Antikapitalist harekette etkin olan NGO'ların programı altyapıya daha fazla devlet yatırımından Üçüncü Dünya'da ithal ikameciliğe kadar uzanıyor. Amaçları ütöpik olduğu gibi, taktiklerini de genellikle yasal ve çatışmasız yöntemlerle sınırlı tutuyorlar. Sınıf temelli politikayı reddediyorlar, bunun yerine büyük şirketlerin iktidarını sınırlayacak geniş bir "sivil toplum" koalisyonunu öne çıkarıyorlar.

Döviz işlemlerinin vergilendirilmesi ya da "vergi cennetleri"nin kapatılması çağrıları, kapitalistlerin olsa olsa en dış yüzeydeki ayrıcalıklarını kazımaya yeter, sınıf egemenliklerine dokunmaz. Hareketin bir kanadı, Fransa Sosyalist Partisi, İtalya Demokratik Solu ve Brezilya İşçi Partisi gibi reformist partilerin koruyuculuğunu kabul ederek reformizmi canlandırmaya çalışıyor.

Brezilya'da, Porto Alegre'de kurulan Dünya Sosyal Forumu'nda bütün bunlar bir araya geldi. Bu hareketin liberal kanadının niyeti açık seçik bütün eylemleri yasal protestolarla sınırlamak. Sonuçta antikapitalist hareketin eyleme geçirdiği kitleleri sandık çıkmazına yöneltmeye çalışacaktır. Bunu önlemek için mücadele etmek ve liberal burjuvazinin antikapitalist hareket içindeki ajanlarını yenilgiye uğratmak merkezi önem taşıyan bir görevdir.

Antikapitalist hareket içinde emek hareketinin daha radikal kesimleri de var: militan sendikacılar, sol reformist partiler, eski Stalinciler, yalpalayan merkeziler ve devrimci Troçkistler. Hareket militan yerli ve yoksul köylü örgütlerini de kendine çekmiştir.

Bu hareketin sol kanadında radikal popülistler, ekolojistler ve anarşistler yer alıyor. Bu güçler büyük şirketlerin iktidarını ve devleti kesenkes yıkmak istiyor – ne var ki bunun için gereken strateji ve taktikleri reddediyorlar. Harekete antikapitalist adını veren, bu güçlerdir. Oysa programları bütünüyle ütöpik: Bireysel mülkiyete ya da ademimerkeziyetçi

kooperatiflere dayalı yerel, küçük ölçekli bir ekonomiye “dönmek” istiyorlar. Her şeyden önce, kapitalizmi yenmenin en önemli aracını, işçi sınıfının iktidarı ele geçirmesini reddediyorlar.

Antikapitalist hareket akış halinde. Çözülebilir, kendi bütünlüksüzlüğünün kurbanı olabilir; yeni bir uluslararası reformizmin kurulmasına alet olabilir; ya da devrimcileşen bir işçi hareketi ve onunla ittifak içindeki ezilen ve sömürülenlerin hareketleriyle bütünleşerek daha üst bir düzeye yükselebilir.

Kitlesel kapitalizm karşıtlığının yeniden doğmasının barındırdığı fırsatı değerlendirebilmek için işçi sınıfı ve devrimci gençliğin her şeyden önce güzergâhı belirgin bir örgüte ihtiyacı var. Birbiriyle yarışan amaç ve yöntemlerin şekilsiz kaosu içinden bir amaç birliği örmek gerekiyor. Çağdaş mücadelelerin kalabalığını ortak devrim amacına bağlamak için açık seçik bir eylem programı ve yeni bir dünya partisi gerekli.

Yeni anarşistlerin eski yanılsamaları

Yirminci yüzyılın son yıllarında, anarşizm Kuzey Amerika ve Avrupa’da politik bir güç olarak yeniden hayat buldu. Doğu Avrupa rejimlerinin çöküşü ve sosyal demokrat ve İşçi partilerinin neoliberalizme kayması karşısında, daha iyi bir dünya kurmak isteyen genç insanlara radikal bir alternatif sundu. Yeni anarşizm, *Reclaim the Streets* gibi örgütler ve radikal ekolojik hareketlerden doğdu. Şiddetle devlet karşıtı ve anti-otoriterdi; geleneksel solu kapitalizm kadar büyük bir düşman olarak görüyordu.

Biçimlerinin çeşitliliğine karşın, her anarşizm devlete ilke olarak karşıdır: kapitalist devletten taleplerde bulunulmasına da, yeni bir işçi sınıfı devleti kurulmasına da. Bu da, otoriteyi reddetmesinden kaynaklanır. Bu red, HER TÜR ototiteye bireyci karşı çıkışla, “anarşist komünistler”in işçi sınıfı örgütlenmesini yerel özerk organların mümkün olan en gevşek dokulu federasyonu sınırlamaktaki ısrarı arasında çeşitli görümlere bürünür. 1980’lerde ve 90’larda doğan yeni anarşizm mücadelede kendiliğindenliği ve bireyin azami özerkliğini vurguluyordu.

Anarşistlerin çoğu, kapitalist toplumda devletin amacının kapitalist sınıfı savunmak olduğunu dosdoğru anlıyor. Ne var ki, toplumsal devrimden önce işçilerin bu devleti işçi sınıfına (daha kısa iş günü, asgari ücret, servetin vergilendirilmesi, demokratik haklar gibi) ödünler vermeye zorlamaya çalışmasının, sınıf mücadelesinin gereği olduğunu görmeye yanaşmıyorlar. Devletin istikrarını sarsarak yıkılmasına yardımcı olan kısmi talepleri (geçiş taleplerini) bile reddediyorlar.

Dolayısıyla, tutarlı anarşistlere göre seçimlere katılmak ya da oy kullanmak – aday seçim platformunu devrim ajitasyonu için kullansa bile – tabudur, çünkü devlet ve otoriteye ilişkin “yanılsamaları güçlendirir”. Bunun anlamı, bütün toplumun siyasi sorunları tartıştığı başlıca dönemlerde anarşistlerin ortamda olmamasıdır. Bunun yerine, bütün politikacıları soyut olarak mahkûm ederek insanları oy kullanmamaya çağırırlar. Bu da en “tutarlı” anarşistlerin, temel hizmetlerin yeniden kamulaştırılması, hatta varlıklı kesimlerin vergilendirilmesi, demokratik hakların savunulması ya da ezilen ulusların kurtuluş mücadelelerinin desteklenmesi gibi reform mücadelelerini reddetmesine yol açmıştır. İşçi sınıfı açısından bu kadar temel önem taşıyan ileri adımlara nasıl karşı çıkabiliyorlar? Çünkü devletin müdahalesini talep etmek devletin meşruluğunu “tanımak” anlamına gelir!

Anarşistler, seçim sandığı “tuzağının” karşısına, yerel düzeyde, devletin ve hatta belediyelerin elindeki kaynaklardan ister istemez yoksun bir “kendi işini kendin gör” reformizmini koyuyorlar. Bu reformizm zorunlu olarak küçük ölçeklidir ve toplumun kıyısında ya da toplumun haberi olmadan uygulanır. Reformizme asla büyük işçi, köylü ve

kent yoksulları kitlesinin yaşam koşullarında pratik düzelmeler mücadelesinin içinden meydan okuyamaz.

Son olarak da, anarşistler demokratik işçi konseylerine dayalı bir devlette işçi sınıfının toplumu yönetebileceğini anlamıyor. Kapitalizmin yüksek düzeyde merkezi iktidarının işçi sınıfının yüksek düzeyde merkezi örgütlenmesinden başka bir güç tarafından nasıl dağıtılabileceği, anarşistlerin hiç yanıtlamadığı ve pek sevmediği bir sorudur. Anarşistler, devrimin ilk işi olarak devleti “lağvetmek” istiyor; kapitalist sınıfın direnişinin, merkezi devlet iktidarını kaybetmeleriyle son bulmayacağını göremiyorlar. Oysa uzun ve keskin bir iç savaş ihtimali, bunun için de merkezi olarak koordine edilmiş organlara, yerel işçi konseyleri delegelerinden oluşan merkezi bir konseye, hükümete, orduya ihtiyaç vardır. Bu da, anarşistlerin dehşetle reddettiği, dahası, 1918 – 21 arasında Rusya’da elde silah savaştığı proletarya diktatörlüğünden ne fazla ne eksiktir.

Anarşistlerin yaklaşımı bütünüyle ütopyacıdır – emekçi insanların gündelik pratik ihtiyaçlarını hiç dikkate almaz. Uygulamada, birçok anarşist, sendika mücadelelerini, hatta yerel düzeydeki reformizmi, “otoriter” ve bürokratik önderliklerine bakmadan destekler. Bunu gibi, seçimlerde de, 1930’lardaki faşizm tehdidi gibi büyük sorunlar gündeme geldiğinde, kitlesel anarşist güçler “siyaset”e taviz vermiş, 1936’da İspanya’da bir burjuva hükümetine bile girmişlerdir.

Anarşistler, oturma eylemi, yol kapatma, polisle çatışma gibi “doğrudan eylem”leri fetişleştiriyor. Bu tür taktikleri içermeyen “barışçıl” kitle eylemlerine katılmayı genellikle reddediyorlar. Böyle davranmakla da, reformist önderlerin karşısına çıkma ve onları destekleyenleri siyasi grevler, boykotlar, işgaller, örgütlü öz savunma gibi gerçek ve kitlesel “doğrudan eylem”lere kazanma görevinden yan çizmiş oluyorlar.

Farklı anarşist geleneklerin sendikal etkinliğe farklı yaklaşımları vardır. Yeni anarşizm, sendikaları mücadele aracı olarak reddetme, aslında işçi sınıfına arkasını dönme sekterliğine düşüyor. Kimileri de kendi “su katılmamış” anarşist sendikalarını kurmak isteğine kapılıyor, böylece de var olan kitlesel örgütlerin üyelerini etkileme görevini gene ihmal ediyorlar. Anarşist hareketin, sendikalara yaklaşımı eleştirellikten uzak olan “işçici” kanadının oportünist pratiği de bir o kadar yanlıştır.

En önemlisi de, işçi sınıfı partileri kurulmasını – yalnızca bürokratik partiler değil, işçi sınıfı demokrasisine dayalı partiler kurulmasını da – reddetmekle, anarşistler kapitalizmi yıkmamanın en önemli aracına karşı çıkmış oluyor.

Anarşistler, işçi devleti gibi, devrimci partinin işlevini de anlamıyor. Devrimci bir parti öncü olarak adlandırıldığında, bunun anlamı işçi kitlelerine devrimci önderlik yapılmasıdır, küçük bir seçkinler topluluğunun iradesinin çalışan kitleye dayatılması değil. Ancak gerçek demokratik merkezîyetçilik, kitlesel işçi sınıfı hareketine hesap verme sorumluluğunu koruyarak, bütünlüklü bir önderlik ve örgütlenme sağlayabilir. Devrimci parti aynı zamanda sınıf bilinci en ileri olan işçileri, ortak eylemlere girişmek ve sendika yöneticileriyle burjuva partilerinin reformist düşüncelerine karşı çıkmak üzere bir araya getirebilir.

Anarkosendikalistler ekonomiyi sendikaların eline teslim etmek ve toplumu yerel komünlerin özgür federasyonuna dönüştürmek için tek bir büyük sendika ve tek bir büyük grev ütopyasını beslerken, daha postmodern etkiler altındaki kimi anarşistler kapitalizme karşı alternatif iletişim organları üzerinden eşgüdümü sağlanacak küçük doğrudan eylemlere dayalı bir gerilla savaşına eğilim gösteriyor. Hatta kimileri de “canavar”ı yok etmenin mümkün olmadığı, yapılabilecek en iyi şeyin kendi ütopyalarını yaşayabilecekleri adalar bulmak olduğu yolundaki yazgıcı sonuca varmıştır. Gerçekteyse her tür yerel alternatif

topluluğun, kapitalist egemenliği tehdit etmeye fırsat bulamadan devletin saldırısına ve tasfiyeye uğraması muhtemeldir.

Anarşizmin örgütlenme sorununa getirdiği geleneksel çözüm, özerk kolektiflerin ya da komünlerin federasyonudur. Ne var ki, federalizm zayıf ve sorunlu bir düşünce. Ayrı kolektiflerin bölge ve ülke düzeyindeki kararlara uyması yönünde bir uzlaşma olmayınca, her azınlık uygulamada çoğunluğu hareket edemez hale getirebilir ya da, daha kötüsü, bildiğini okuyabilir. Bu da yalnızca iç savaş koşullarında değil, üretim ve üleşimin etkili örgütlenmesi açısından da felaket olacaktır. Bütünüyle özerk üretim birimlerinin müzakereye dayalı “eşgüdümü”, üleşim alanında ister istemez piyasanın ortaya çıkmasına yol açacak, bu da mülk sahibi sınıfları ve hiç de özerk olmayan bir sonucu, sınıf egemenliğini ortaya çıkaracaktır. En küçük eylem komitesinden toplumun bütününe değin işçi sınıfının nasıl örgütlenmesi gerektiği konusunda, federalizm başlı başına ütöpk bir çözümdür.

Anarşist kuramlar tarihi, kendiliğinden ve öncüsüz toplumsal devrim düşünceleriyle doludur. Oysa tarih, bilinçli bir devrimci önderlik olmadıkça, böylesi bütün girişimlerin iktidarı yeniden kapitalistlere kaptırdığını gösteriyor. Kitlese anarşist sendikaların (CNT) burjuva hükümetine girmesi ve iç savaşın yüklediği pratik görevler karşısında, İspanyol İç Savaşı’ndaki Durutti’nin Dostları gibi daha radikal anarşistler, anarşizmin bu zayıflığını görerek anarşist programı reddetmiş, onun yerine devrimci cunta ve işçi sınıfı egemenliğini talep etmiştir.

Anarşizmin yeni biçimlerinin etkisi, kitle eylemleri düzenleme yeteneği açısından yıkıcı sonuçlar veriyor. Birçokları oylamayı reddederek “mutabakat”la karar vermekte direliyor. Bunun anlamı, ya meydanın en küçük ortak paydaya – en sınırlı öneriye – kalması, ya da tartışmada sesi en çok çıkanların ayrıcalıklı olmasıdır. Kitle örgütlerinin ve gösterilerin demokratik eşgüdümü, yerini temas gruplarına bırakır. Bu da, küçük arkadaş çevrelerinin yığınsal işçi sınıfı örgütleriyle aynı ağırlığa sahip olması demektir. En yıkıcısı, Sosyal Forum gibi hareketlere işçi sınıfı partilerinin katılmasının yasaklanması olmuştur. Bu hamle, “siyasetin reddi” ya da “otoriter örgütlerin” engellenmesi gibi gerekçelerle anarşistler tarafından olduğu kadar, NGO’lar ve kimi reformist partiler tarafından da savunulmuştur.

Anarşistler, gösterilerde şiddetin yeri üzerindeki kıran kırana tartışmalarının gösterdiği gibi, kullanılacak mücadele yöntemleri konusunda da görüş birliğine varamaz. Kimileri her tür şiddeti doğası gereği otoriter olduğu için ilke olarak reddediyor – bu eğilimin en azından tutarlılık gibi bir meziyeti var: gerçekliği görmeyi tutarlı olarak reddediyorlar. Kimileriye şiddete neredeyse gizemsel güçler yakıştırıyor: devlet ve özel mülkiyete saygı duymanın yarattığı felçten bireyi kurtarmak gibi. Bu konuda, anarşist görüşler şiddetsiz doğrudan eylemden simgesel servet tahribine (*trashing*), hatta devlet güçlerinin kışkırtılmasına değin uzanır. İki taraf da devrimci mücadelede şiddetin – kitle hareketi tarafından, işçi sınıfı ve halkın kitlese ve örgütlü askeri gücü aracılığıyla geliştirilip kullanılan bir araç olarak- işlevini anlamaktan uzaktır.

Son olarak da, anarşizm geniş yığınların kabul edeceği, kapitalizmi ve devleti yıkmaya yönelik bütünlüklü bir strateji içinde bireysel eylemleri koordine edecek bir program oluşturmayı başaramamıştır. Demek ki, ne kadar anarşist varsa neredeyse o kadar anarşizm vardır. Demek ki, anarşizm birçok kez başka politik akımlarla – en çok popülizmle, ama aynı zamanda burjuva liberalizmle, milliyetçilikle, hatta Almanya ve İtalya’daki otonom hareketin kimi kesimleri gibi Stalinizm’le - harmanlanmış, melezleşmiştir.

Anarşizm işçi sınıfı için her düzeyde – teori, strateji, taktik, örgütlenme ve pratik düzeylerinde – çıkmaz sokaktır.

Halka karşı halkçılık/popülizm

Neoliberalizm ve küreselleşmenin tarumar ettiği kimi yarıömürge ülke ve bölgelerde popülizm kitlesel bir güç olarak yeniden boy gösterdi. Özellikle 1990'ların ortalarında Meksika'da Zapatistaların ortaya çıkmasından sonra, Batı'daki antikapitalist hareket içinde de yankı buldu.

Popülizmin uzun bir tarihi var. Geçen yüz yıl boyunca, ABD'de, Rusya'da, Latin Amerika'da kitlesel popülist partiler ortaya çıktı. Köylülüğün, küçük çiftçilerin ve kır yoksullarının çektiği acılara duyarlılık gösteren aydınlar, servet ve iktidar sahiplerine karşı radikal, hatta zaman zaman devrimci bir hareket geliştirdiler.

Latin Amerika'da beyaz seçkinler karşısında yerli halkların haklarını savundular. Popülistler, çiftçilerin yanı sıra işçi sınıfı, alt orta sınıf ve kapitalistlerin iç pazara yönelik "yurtsever" kesimi içinde kendilerine taban aradı. Bu sınıfların bütününden "halk" olarak söz ediliyordu.

Popülistlerin düşman ilan ettikleri, tekelci büyük şirketler, finans çevreleri ve bankerler, büyük kapitalist hayvancılar ve tarım kapitalistleri (*agrobusiness*) idi. Latin Amerika'da *latifundista*'lar (büyük toprak sahipleri), bankerler ve emperyalizmin uzantısı olarak davranan tüccar ve sermayedar kesimlerinden oluşan "oligarşi"yi hedef aldılar. Latin Amerika popülizmi ithal ikamesi, kamu hizmetlerinin ve devlet mülkiyetindeki sanayi işletmelerinin güçlendirilmesi gibi birçok bakımdan Avrupa'da sosyal demokrasinin uygulamaya koyduklarına benzer önlemlere baş vuran bir sınai kalkınma stratejisi geliştirdi. Bir eğilimi de, Meksika'da Lázaro Cárdenas, Arjantin'de Juan Perón gibi kişilikler çevresinde, *caudillismo* adı verilen bir karizmatik önder tapıncı geliştirmektir.

İki büyük savaş arası ve İkinci Dünya Savaşı sonrası yıllarda, Peru'da APRA (Amerika Devrimci Halk İttifakı), Meksika'da PRI (Kurumsal Devrim Partisi), Arjantin'de *Justicialista* (Adalet Partisi) ve Bolivya'da MNR (Ulusal Devrimci Hareket) gibi popülist partiler ülkelerindeki radikal "antiemperyalist" gücü temsil ediyordu. Önceleri radikalizm ve gerçek toplumsal reformlarla, daha sonra sendika bürokrasisini bünyelerine katarak ve yaygın kliyentalizm uygulamasıyla (siyasi yandaşlarına ekonomik avantajlar sağlayarak), işçi sınıfı hareketini popülist koalisyona bağlamayı başardılar.

Uzun ekonomik büyüme yıllarında popülist partilerin çoğu – ulusalçı bir retorikle ve "kalkınma" vaadiyle de olsa - olağan burjuva partilerine dönüştü. 1980'ler ve 90'lardaysa, tıpkı sosyal demokratların Avrupa'da yaptığı gibi, birer birer neoliberalizm kervanına katılarak kalkınma programlarını terk ettiler.

Ancak 1994'ten sonra yeni bir popülizm dalgası belirmeye başladı. Bu dalgayı yükselten, Meksika'nın Chiapas eyaletinde çokuluslu *agrobusiness* ve büyük çiftçilerle mücadele eden topraksız yoksullar arasından Zapatista hareketinin doğmasıydı. Geleneksel bir gerilla gücü değildi bu; iktidarı "ele geçirmeyi" de reddediyordu. Onun yerine, toplumsal hareketleri devleti kuşatmaya, aşmaya ve devletin yerini almaya yöneltmek temelinde, yenilgiye mahkûm bir strateji izliyordu. Venezüella'da daha tipik bir *caudillo*, Hugo Chavéz, kent yoksullarının ve silahlı kuvvetlerin kimi kesimlerinin desteğiyle iktidara geldi.

Popülizmin olumsuz yanı, işçi sınıfının bağımsızlığını zayıflatması, onu "yukarıdan kurtarıcılar"a bağımlılaştırması ve kapitalistler sınıfının yurtsever kesimlerinin güvenilir müttefikler olduğuna inandırmaya çalışmasıdır. Kapitalist ulusal kalkınma ile uzlaşması kaçınılmazdır.

Doğu Avrupa’da da, Stalinizm’in yıkılışından sonra bir dizi popülist parti ortaya çıktı. Eski SSCB’de de, sanayi proletaryasının gerilemesi, toprak sahibi köylülüğün gelişmesi ve çok sayıda sürekli işsiz ortaya çıkması sonucunda popülizmin gelişmesi tehlikesi var.

Bugün antikapitalist hareket içindeki birçok eylemci, popülist düşüncelerin etkisi altında kalarak, işçi sınıfı mücadelede öncülük rolünü üstlenecek olursa, bunun bir şekilde “halkı böleceği” kanısını taşıyor. İşçi sınıfı öncülüğünün, kapitalizme karşı mücadeleye kazanılması gereken başka toplumsal güçleri “dışlayacağı”ndan yakınıyorlar. Oysa tam tersi oluyor.

İşçi sınıfı nerede mücadelenin başına geçerse, kitleler bölünmek şöyle dursun, hiçbir zaman olmadığı kadar kuvvetle bütünleşiyor. Köylülük ve kent yoksulları, işçi sınıfıyla ittifak kurmakla güçsüzleşmiyor, toplumsal iktidarı, disiplini ve kapitalizmi yıkıp ortaklaşa çalışmaya dayalı yeni bir düzen kuracak kolektif gücü olan yeni müttefikler kazandıkları için, güçleniyor.

Dolayısıyla, popülizm “birlik olmuş halk” idealine ulaşamaz. Liberal aydınların ve “radikal” burjuva politikacılarının hareketi yeniden kapitalizmin yedeğine takmalarına olanak sağlar. Geçmişte olduğu gibi bugün de, popülizm nihai olarak halka karşıdır.

İslamcılık – antiemperyalist bir güç mü?

Sosyal demokrasi, Stalinizm ve laik milliyetçiliğin emperyalizm zincirini koparmayı başaramaması, Arap ülkelerinde, Orta Asya’da ve bütün dünyada radikal İslami hareketlerin yükselmesi sonucunu verdi. Ortadoğu ve Kuzey Afrika’da İslamcılık, yenilgiye uğrayan dindışı milliyetçi güçler aleyhine güç kazandı.

İslamcılık onyıllar boyunca Sovyet karşıtı bir güç oldu – 1980’lerde Afganistan’da, Pakistan’da ve başka yerlerde ABD’nin bir aracı gibi davrandı. Ancak İran’da İslamcıların iktidarı ele geçirmesi, ABD silahlı kuvvetlerinin Suudi Arabistan’da “konuşlanması”, küreselleşmenin etkisi, her şeyden önce de İsrail’in Filistinliler üzerindeki baskısı, İslamcılığı yeniden yönlendirerek, radikal “antiemperyalist” bir retorik edinmiş, hatta bir takım ülkelerde ABD ve emperyalist güçlere karşı mücadelenin başına geçmiş, Amerikan karşıtı bir güce dönüştürdü.

Filistin’deki Hamas gibi İslamcı hareketler emperyalistlere ve İsrail işgal güçlerine karşı eyleme geçtiğinde işçi sınıfı da onlarla uyumlu eylemlere girişmeli ve bu güçleri uğradıkları baskılara karşı savunmalıdır. Batı’da, İslamcılar da içeren Müslüman örgüt ve cemaatleri ABD’nin başını çektiği “Terörizmle Savaş”a karşı kitle hareketlerinde yer alıyor. Burada da, işçi sınıfı bu hareketlerle emperyalist savaşa ve ırkçılığa karşı ortak eylemler yürütmeye çaba göstermeli, Müslüman halkın dinsel inanç ve ibadetlerini engellenmeden, baskı ve horgörüyle karşılaşmadan sürdürme hakkını savunmalıdır. ABD’deki ve başka ülkelerdeki Hıristiyan sağ ve aşırı gericiler tarafından yayılan, İslamiyet’in doğası gereği dünyanın öteki dinlerinden daha gericisi olduğu ve bir ahir zaman haçlı seferiyle “uygar” toplumun dışına sürülmesi gerektiği yolundaki İslam düşmanı ve “oryantalist” ideolojiyi özellikle reddetmeliyiz.

Ancak her zaman ve her ülkede İslamcı hareketlerle ortak eylemliliğin ön koşulu, işçi sınıfı örgütlerinin, eylem, ajitasyon ve propaganda – İslamcıların gericisi politikalarına karşı propaganda dahil - özgürlüklerine getirilebilecek hiçbir kısıtlamayı kabul etmemesidir.

İslamcıların genel stratejisi toplumsal olarak gericidir. Bütün sosyal demagogilerine karşı, kadın haklarına ve her türlü demokratik ve laik özgürlüğe düşmanlıkları, onları yoksulların, ezilen ve sömürülenlerin kurtuluşunun düşmanına dönüştürüyor. Hukuk olarak İslam şeriatını dayatma girişimleri halkın özgürlükleriyle, seçme, toplanma, örgütlenme ve

istediği dini seçme ya da hiçbir dini benimsememe haklarıyla çelişiyor. İslamcılar modern Batı kapitalizminin kötülüklerini yerdiklerinde, sosyalist gelişme ve insan özgürlüğüne dayalı ilerici bir konumdan değil, din adamlarının ve eski mülk sahibi ve toprak sahibi sınıfların gerici konumundan hareketle yeriyorlar. Sömürü ve baskının biçimlendirdiği bir toplumu amaç ediniyorlar. Yoksulların refahına verdikleri desteğin bile fiyatı yüksek: toplumsal ilişkiler ve özel hayat üzerinde din adamlarının denetimi. İşçi sınıfının örgütlenmesine – partilere, sendikalara, derneklere- yönelik tutumları, üstümüze ölüm mangaları göndermeyi de içeren kesin bir karşıtlık. İslami gericiliğe karşı işçilerin öz savunmasını ve İslam rejimlerinin yıkılmasını, yerlerine işçi- köylü yönetimleri kurulmasını destekliyoruz.

İslamcılığın Ortadoğu'daki radikal gençlik ve Avrupa'daki Asyalı ve Afrikalı gençler açısından en çekici yönü, antiemperyalist retoriği ve laik güçleri emperyalizm ve Siyonizme ödün vermekle suçlamasıdır. Oysaki son çözümlemede bu da bir kandırmaca. İslamcılar, kitlesel sınıf mücadelesi yöntemlerine karşı çıkararak küresel sermayenin ve yerli uzantılarının boyunduruğunu kırabilecek tek gücü engellemeye çalışıyorlar. Sınıf mücadelesi yöntemleri yerine sık sık sivil halka yönelen, ayırım gözetmeyen şiddete baş vuruyorlar. Bu da emperyalistlerin işine yarıyor; onlara korkunç baskıları için bahaneler sağlarken, kitlelerin de, kurtuluşları için kendi güçlerine ve demokratik örgütlenmelerine güvenecek yerde elitist gerilla örgütlerine bel bağlamalarına, böylece örgütsüzleşmelerine yol açıyor. Ancak İslamcı terörizmin devrimci açıdan mahkûm edilmesinin, Bush, Blair, Putin gibi devlet teröristlerinin ikiyüzlü “uygar ahlâkı” ile en küçük bir ortaklığı yoktur. Onlara göre kendi çıkarlarına karşı halkın güce baş vurmasının her türü terörizmdir. ABD'nin Irak'ta, Rusya'nın Çeçenistan'da, İsrail'in Cenin'de yaptıklarıyla karşılaştırılırsa, Usame bin Ladin zavallı bir amatör sayılır.

İslamcılar ya da köktendinciler iktidarda oldukları her yerde – Suudi Arabistan'da, İran'da, Pakistan'da – sermaye sınıfının ve emperyalizmle uzlaşmanın temsilcileri olarak hareket ediyorlar. Özgürlüğümüzü sağlayacak olan tek strateji, işçilerin, kadınların, yoksul köylülerin ve gençliğin demokratik haklarını ve toplumsal kurtuluşunu savunan ve emperyalizme karşı mücadeleyi ulusal kapitalist sınıfın ve onun rejiminin – ister milliyetçi, ister Baasçı, ister askeri, ister İslamcı – yıkılması mücadelesiyle birleştiren bağımsız işçi sınıfı eylemidir.

BİR GEÇİŞ TALEPLERİ PROGRAMI

Geçiş taleplerinin doğası

Devrimci hareket doğuşundan beri şu sorunla yüzleşmek zorunda kalmıştır: işçi sınıfının kapitalist sistem içindeki gündelik mücadeleleri ile kapitalist sistemi yıkma mücadelesi arasında nasıl bir ilişki kurulmalı?

Milyonlarca emekçi daha yüksek ücretler, daha kısa çalışma süreleri, daha iyi sağlık hizmeti ve eğitim istiyor. Oysa bu reformlar sağlandığında bile ancak geçici olarak kazanılmış oluyorlar. Gardımızı düşürdüğümüz anda kapitalistler reformları geri almaya çalışıyor. Ayrıca tek tek reformlar birbirine eklenip birikerek kapitalist sömürden bütünüyle kurtulmayı hiçbir zaman sağlamıyor.

Öte yandan, devrimciler bütün çabalarını sosyalizm amacının propagandasını yapmaya ayırıp da reform mücadelelerine katılmazlarsa, işçi sınıfı içinde hiçbir zaman kitlesel etkileri olmayacaktır.

Bu tuzağa düşmemek için, işçi sınıfının şu anda verdiği mücadelelerin hem bulunulan anın ihtiyaçlarına seslenecek, hem de sermaye iktidarına bütünüyle meydan okuyacak şekilde dönüştürülmesi gerekir. Talepler, patronların iktidarının temel direklerine saldırmalı. “Çalıştırma ve işe son verme hakkı”na, “ticaret sırrı”na, “yöneticilerin yönetme hakkı”na, iş sürecinin denetimine, işyerlerinin ve kaynakların mülkiyet ve kullanımına...

İşte bu amaçla devrimci hareket geçiş taleplerini geliştirmiştir. Geçiş talepleri programı, işçi sınıfının günlük kısmi mücadeleleriyle sosyalist devrim mücadelesi arasında köprü işlevi görür. Bu talepler hem kapitalistlere karşı koymanın en etkili yoludur, hem de başlı başına sistemin özüne meydan okuma niteliğindedir.

Geçiş talepleri, işçi sınıfının kapitalist mülkiyet ve yönetime doğrudan meydan okuyan yeni denetim örgütlerinin oluşturulmasını destekler. İşçi hareketinin örgütlerinin ve işçilerin bilinçlerinin dönüşmesine yardımcı olur. Geçiş taleplerinin her biri, işyeri ve toplumun bütünü üzerinde doğrudan işçi denetiminin bir ögesi için mücadeleyi cisimleştirir.

Aşağıdan küreselleşme

Küreselleşme çağında mücadeleye en baştan yerel düzeyde değil, dünya düzeyinde girişmeliyiz.

Çokuluslu büyük şirketlere karşı ortak eylem yönündeki son adımlar son derece ileridir. Bu uluslararası örgütlenme eğilimi aynı zamanda ağır yenilgiler alıp gerilemeye düşmüş olan ulusal işçi hareketlerinin yenilenmesi için de elverişli koşullar yaratıyor. Buna bilinçli ve militan bir dışavurum kazandırmak, devrimcilerin görevidir.

Çokuluslu şirketlerle (ÇUŞ’larla) yerel işletmelerin işçileri arasında ya da yakın sanayi dallarındaki işletmelerin işçileri arasında bağlar kurmamız gerek. Bu bağlar yalnızca resmi sendikalar arasında değil, işyeri düzeyinde, sıradan işçiler arasında kurulmalıdır.

ÇUŞ’lara karşı uluslararası bir mücadeleye ihtiyacımız var. Yani üretim bağlantılarını ve pazarlama sistemlerini baltalamayı amaçlayan eşgüdümlü eylemler örgütlememiz gerekir. Her bir mücadelenin ilk gününden başlayarak dayanışma kampanyaları örgütlenmelidir. Gene “İkinci” ya da “Üçüncü Dünya”nın işçi hareketleri IMF’nin “yapısal uyum programlarına” ya da DTÖ’nün getirdiği kurallara karşı eyleme geçtiğinde, “Birinci Dünya” sendikalarının tam desteğine sahip olmaları gerekir. Dayanışma eylemleri, yönetim organlarının destek açıklamalarının ötesine geçmelidir. Anlaşmazlıkta taraf olan şirketlerin ürünlerinin tüketiminin ve yüklenip taşınmasının boykot edilmesi,

uluslararası heyetler gönderilmesi, grevler ve işyeri işgalleri gibi mücadele biçimlerine uzanmalıdır.

Sendikalar kendi ülkelerinin yönetiminin baskılarıyla karşılaştığında hemen dayanışma eylemlerine girişilmesi gerekir. Bu yalnızca dünya işçi sınıfına yeni bir uluslararası kimlik bilinci kazandırmakla kalmayacak, büyük şirket patronlarına ve politikacılara da kazanımlarımızın geri alınması, özelleştirme, kuralsızlaştırma devrinin kapandığını bildirecektir.

Büyük şirketlerin küreselleşmesiyle sürdürülen “aşağı çekme yarışı” ile mücadele etmemiz gerekir. İşçi hakları, çevre hakları, sosyal haklar ve insan hakları koşullarını en yüksek düzeye çıkarmalıyız. Ücretlerin yükseltilmesi, çocuk emeği kullanılmasına son verilmesi, sendikaların tanınması, demokratik haklar, mücadelemizin odağında yer almalıdır. Büyük şirketleri, ulusal devletleri, bölgesel blokları, uluslararası finans kurumlarını, asgari koşullarla ilgili taleplerimizi - yalnızca işçi hakları bildiremelerini değil, çalışma koşulları, asgari ücret, sendikal ve demokratik haklar üzerinde işçi denetimini - kabule zorlayalım. Yasaların, yönetmeliklerin, devlet ve işletme tarafından verilen güvencelerin sağlandığı yerlerde bunların uygulanması için üretimden gelen gücümüzü kullanmaya hazır olmalıyız.

Asıl karar organları olan ulusal ve uluslararası toplantıları işçi, köylü ve yoksul halk temsilcilerinin denetimine açmalıyız. Bankaların ve çokulusluların bilgisayar kayıtlarının herkese açık olması için mücadele etmeliyiz. Büyük sermayenin bu gizlilik kaleleri içinden bilgi sızdıranları ve *hacker*'ları (bilgisayar korsanlarını) da özendirip savunmak demektir bu.

Sendikalar küresel büyük şirketlere güvenlik, refah ve eğitim standartları dayatmalıdır. Birlikte bir küresel hak ve koşullar bildirgesi oluşturmalı, sonra da bunun her ülkede, her şirkete uygulanmasını sağlamak için ortak eylemler yürütmelidirler. İşyerlerinin kapanmasına ya da şirket faaliyetlerinin bir ucuz emek bölgesinden daha ucuzuna kaydırılmasına, dayanışma eylemleriyle ve işçi taleplerinin yerine getirilmemesi halinde derhal ve tazminatsız kamulaştırma hedefli bir siyasi kampanyayla karşı koymalıyız.

İşçilerin eski tip resmi düzenlemeler ya da kapitalist devletleştirmeler için değil, gerçekten toplumsallaştırma için, her işyerinde kökleri olan, ulusal ve uluslararası bütün işletmeleri kapsayan, kolektif, demokratik toplumsal mülkiyet için savaşması gerekir. Bu da ancak işletmelerin tazminatsız kamulaştırılması ve her işletmede mal ve hizmetlerin üretimi ve dağıtımını üzerinde işçi denetimi sağlanması için mücadele ederek olur.

Siyasete yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde büyük şirketlerin ve büyük rüşvetlerinin egemen olduğunu teşhir etmeliyiz. Burjuva partilerinin taleplerimizi karşılayamayacağını göstererek işçi ve yoksul köylü örgütlerinin bunlardan kopmasını sağlamalıyız. Gücünü büyük şirketlerin bağışlarından değil, sokaklardan ve işyerlerinden alan yeni işçi köylü partileri kurmalıyız. Bizim işçi partilerimiz bu eylem programına destek kazanmak için seçimlere de katılabilir, ancak toplumda gerçek iktidar odağının sandıkta ya da parlamentoda olmadığını her zaman açıklayacaklardır.

Dünya haberleşme araçlarını kitlelere açmalıyız. Batıdaki antikapitalistlerin, sendikaların, köylü örgütlerinin ve Üçüncü Dünya'da çeşitli halk topluluklarının haberleşme ortamlarında, Internet'in yaygın kullanılmasını da içeren yeni bir mücadele silahı aşağıdan gelişmeye başladı bile. Bilgi tek başına iktidar olmasa da, kapitalist sistem yalnızca medya gerillaları eliyle yıkılamayacak olsa da, devletin ve Murdoch ve Berlusconi gibi milyonerlerin kitle iletişim şirketlerinin kaçınılmaz saldırılarına karşı alternatif kitle haberleşme ortamlarını savunmamız gerekir. Savaş sloganımız, “milyonerler değil,

milyonlar için kitle iletişim araçları” olmalı. Amacımız dev kitle iletişim şirketlerini kamulaştırarak işçi denetimi altında çalıştırmaktır.

İkinci ve Üçüncü Dünya'nın planlı ve çevre açısından sürdürülebilir kalkınması için mücadele etmeliyiz. İnsanlığın çoğunluğu temiz içme suyundan, kanalizasyondan, elektrikten, sağlık hizmetinden, ilk ve orta dereceli eğitimden yoksunken “büyümenin durdurulması” ya da “sıfır ekonomik büyüme”den söz etmek, burnu havada Birinci Dünyalı tavrıdır. Evet, zenginlerin hayat standartlarını düşürebiliriz; Birinci Dünya'da aşırı tüketimciliğin yol açtığı olağanüstü savurganlığı azaltabiliriz; kâr amaçlı kör üretimin getirdiği artığı sınırlayarak muazzam bir tasarruf olanağı bulabiliriz. Ama yaşamak için zorunlu olan ihtiyaç nesnelere bugün onlardan yoksun olanlar için üretimini artırmak zorundayız.

Tarımda büyük kapitalist tarım işletmelerinin ve büyük toprak sahiplerinin egemenliğine son vermeli, bilinmeyen bir pazar için verilen üretim fazlasını sınırlamalıyız. Tarımı insanlığın doğal ve toplumsal çevresiyle birlikte refah içinde yaşamasının hizmetine sokalım! Tarım, Chiquita ve Monsanto gibi büyük tarım şirketlerinin hissedarlarına kâr sağlama amacını değil, herkesin karnının doyması, kırsal nüfusa iş ve doğal çevrenin yeniden üretimi gibi toplumsal amaçları yerine getirmeli!

IMF, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü'nü yıkalım!

Son “borç yükünün hafifletilmesi” programları, borç ödemelerinin etkilediği milyarlarca insanı yoksulluktan kurtarmaya yetmedi. Borç köleliğine son verilmeli ve yarı-sömürgeler dünyasına, yağmalanan doğa ve insan kaynakları için tazminat ödenmelidir. G7 ülkelerinde, bütün Latin Amerika, Afrika, Güney ve Doğu Asya ve Doğu Avrupa ülkelerinin borçlarının tümüyle ve koşulsuz olarak iptali için mücadele etmeliyiz. Borçlu ülkelerde de, hükümetlerin borçları reddetmesi için mücadele etmemiz gerekir.

İnsanların ve bu gezegende refah içinde yaşamanın ihtiyaçlarını, kapitalizm var olduğu sürece, serbest ticaret de korumacılık da karşılayamaz. Kapitalizm koşullarında, gelişmiş ülkelerin küresel Güney'in ürünlerine karşı uyguladığı korumacılığa karşı çıkmalıyız. Bu noktada serbest ticareten yanayız. NAFTA dağıtılsın, Ortak Tarım Politikası ve emperyalist ülkelerin başka korumacı silahları kaldırılınsın! Üçüncü Dünya ülkelerinin pazarlarını emperyalist ülkelere gelen ucuz ithal mallarına karşı koruma haklarınıysa savunuyoruz.. Ancak bu süreçte, işçiler savunmalarını kendi ulusal kapitalist sınıflarının çıkarlarına bağlamamalı, korumacılığı da strateji olarak reddetmelidir. Çünkü otarşik kalkınmacılık, geçmişte birçok kez (örneğin, 1960'larda Hindistan'da) görüldüğü gibi, başarısız kalmaya mahkûmdur. Patronların İkinci ve Üçüncü Dünya'daki “ucuz emek”ten yararlanmasına verilecek cevap, mallarını gümrük engelleriyle saf dışı etmek değil, sendikal ve demokratik baskı uygulamasıyla bu ülkelerdeki ücretleri ve toplumsal koşulları “Birinci Dünya” düzeyine ve daha yukarıya çıkarmaktır.

Emperyalist ülkelerdeki sendikacılar yarı-sömürgelerdeki işçi kardeşlerine karşı yüksek gümrükler ve ticari ambargolar uygulanması taleplerini bütünüyle reddetmelidir. Bunun yerine, küresel gücümüzü oluşturmak üzere, yarı sömürgelerde ve eski “Doğu Bloku”nda sendikal haklar ve daha yüksek ücretler için mücadele eden işçilerle tam dayanışma içinde olmalıdırlar.

IMF ve DTÖ'nün halihazırda devlet tarafından sağlanan toplumsal hizmetlerin ve altyapının özelleştirilmesi yönündeki baskısına karşı koyulmalıdır. IMF ve Dünya Bankası'nın başarılı olduğu yerlerde, sonuç bir zamanlar bedava olan suyun, eğitimin, sağlık hizmetlerinin milyonlarca insan için erişilmez hale gelmesi oldu. Bu hizmetleri savunmalı, vergilendirme ve kârların müsadere edilmesi yoluyla bedelini kapitalistlere

ödeterек genişletilmelerini talep etmeliyiz. Latin Amerika ve Güney Afrika'da su ve elektriğin özelleştirilmesine karşı genel grevler, işgaller, kitlesel gösteriler ve cadde blokajlarıyla verilen kahramanca savaşlar, yürünecek yolu gösteriyor. IMF, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü lağvedilmelidir; Güney'in temsilcileri bu kuruluşlardan hemen ayrılarak meşrulaştırılmalarına son vermelidir. Bu kuruluşların bütün toplantılarının ve doruk buluşmalarının karşısına kitlesel ablukalar ve protestolarla çıkalım!

Enflasyon ve deflasyonla mücadele

Enflasyon da, deflasyon da kapitalistlerin kendi sistemlerinin krizini işçi sınıfına bedel ödeterek çözmek için kullandığı silahlardır. İşçileri acınası bir günlük ekmek mücadelesine mahkûm ederek kolektif dirençlerini kırmayı umuyorlar. Enflasyona karşı da, deflasyona karşı da, "zenginlere ödetelim" demeliyiz.

2002'de Arjantin'de olduğu gibi, yükselen fiyatların işçi ücretlerini erittiği koşullarda, ücretlerde eşel mobil sistemi için mücadele etmemiz gerekir. Böylece işçilerin ve ailelerinin geçim maliyetlerindeki her artışın bir ücret artışıyla karşılanması sağlanmalıdır. Bu uygulamanın sonuç alıcı olması için fiyatları izleyecek örgütler oluşturmalıyız. İşyerlerinden, yoksul mahallelerinden, emekçi kadın ve tüketici örgütlerinden, emekçi ve yoksullar geçim endeksi hazırlamak üzere birlikte çalışacak temsilciler seçilmelidir. Emeklilik ödemeleri de enflasyona endekslenmeli ve devlet güvencesi altında olmalı, borsaların, hisse senedi piyasalarının insafına bırakılmamalıdır.

Hiperenflasyon ve kitlesel işsizlik koşullarında bu örgütler yoksul ve işsizlerin aç kalmasına engel olmak için süpermarketlere ve toptan satış mağazalarına el koyma mücadelesi verebilir. Ne var ki, hayati ihtiyaç nesnelere üzerinde tam denetim kurmak, uzun vadede, besin endüstrisi, büyük çiftlikler, taşımacılık ve süpermarket zincirleri üzerinde denetim sağlamak demektir. Bu, birçok ülkede aynı zamanda işçilerle köylüler arasında doğrudan değişim ve dağıtım ağları kurulması anlamına gelecek, sonuçta yiyecek fiyatlarını ve dağıtımını denetlemek üzere işçi - köylü komiteleri kurulması gerekecektir.

Deflasyon, yani fiyat düşüşleriye, gelişmiş dünyanın finans ve servet balonları patladıkça daha çok karşılaştığı bir musibettir. İşçiler, borçları ağırlaştığı ve gelecekteki emeklilik alacaklarına biçilen değer, krizdeki sigorta şirketleri tarafından düşürüldüğü için zarar görür. Devlet bütün özel emeklilik fonlarına el koymalı, emeklilik ödemelerinin değerini korumalı ve sendikaların denetimine vermelidir. Emekçilerin hane halkı borçları silinmeli, kredi kurumları kamulaştırılmalıdır.

Enflasyon ve deflasyonla uğraşabilmek için para arzının – merkez bankalarının ve büyük finans kurumlarının - denetimini ele geçirmemiz ve bunların bütünüyle kamulaştırılmasını dayatmamız gerekir. Zenginlerin, kendi yıkıcı politikalarının sonuçlarından kaçmak için yurtdışına sermaye transfer etmelerinin önüne böyle geçebiliriz.

İşsizlik kurbacı

İşsizlik her kapitalist ülkenin sürekli bir özelliğidir. Dünya pazarlarında hammadde fiyatlarının düşüşü, özelleştirme ve ÇUŞ'lar için serbest demek olan serbest ticaret, yarı-sömürge ülkelerde tarımı da, sanayii de çökertti. *Agrobusiness* tarafından kentlere sürülen milyonlarca topraksız köylü, iş bulamayarak daha da aşağıya, lümpen proletarya saflarına itilmekte.

Emperyalist ülkelerde de rasyonelleştirme, özelleştirme ve işlerin düşük ücret düzeyli ülkelere kaydırılması, milyonları açıkta bırakıyor. Bunun karşısında biz de herkese iş istiyoruz. Bu da ancak işten çıkarmalara ve işyeri kapatmalara karşı militan doğrudan eylemlerle gerçekleştirilebilir. İlgili işçilerin işyeri işgalleri, grevler, işsiz örgütlerinin

militan eylemleri, henüz etkilenmemiş emekçilerin dayanışma eylemleri gereklidir. Bu mücadelelerde amaç, işletmelerde işçi denetiminin sağlanması olarak belirlenmelidir.

İşçi denetimi düzeninde, iş, işletmedeki bütün işçiler arasında paylaştırılmalı, haftalık çalışma süresi de buna izin verecek şekilde kısaltılmalıdır. Ücret kaybı olmaksızın, çalışma süresine “eşel mobil” uygulanmalıdır. İşsizlere ya iş ya tam ücret verilmelidir. İşsizlik yardımının tutarı, işçinin ve kendisine bağımlı olarak yaşayanların geçiminin gerektirdiği düzeyde, işçi hareketi tarafından demokratik olarak belirlenmelidir. Bu kısıntısız ödemeler, kapitalizmin yaş, engellilik ya da hastalık nedeniyle toplumsal üretim sürecinden çıkardığı herkes için talep edilmelidir.

İşsizliğe karşı savaşta işsizler birer seyirci ya da yardımcı güç gibi görülemez. Arjantin’de *piquetero*’lar sokak blokajı taktiğini uyguluyor. Blokajlar ticaret ve üretimi vurduğundan, kapitalistlerin bir zaman çalıştırdıkları işçileri hiçbir cezayla karşılaşmadan işten atması engellenmiş oluyor. İşsiz emekçilerin örgütleri, birçok ülkede işçi sınıfı öncülerinin canlı ve militan bir kesimi olarak kendini gösteriyor. Ne var ki, işsizler tek başlarına mücadele edip kazanamazlar. İşsizler ve çalışanların mücadele birliği sağlanmalıdır.

İşsiz emekçilerin, sendikalardan mali destek alan ancak bürokrasinin denetimi dışında kalan ve işçi hareketi içinde eksiksiz temsil olanağı bulan, demokratik kitle hareketlerine ihtiyacımız var. Bu türden örgütler işsizlerin faşizm, ırkçılık, dinsel gericilik, suça itilme ve lümpenleşmenin pençesine düşmesini önlemek bakımından can alıcı bir rol oynayacaktır. İşsiz örgütleri, çalışan emekçileri hem kendi işlerini savunmak için hem de işsiz sınıf kardeşleri için mücadeleye özendirme açısından da hayati önem taşıyan araçlardır.

Bütün işsizleri toplumsal üretim sürecine katarak toplumsal olarak yararlı biçimde çalışmalarını sağlamak üzere, işçi denetimi altında, maliyeti kapitalist devlet bütçesinden karşılanacak bir bayındırlık işleri programı için kararlılıkla mücadele etmeliyiz.

Tarih boyunca her talebimiz yöneticilerimiz tarafından mali güçlerinin yetmediği fevranıyla karşılanmıştır. “Kamu sektöründe çalışanlara kabul edilir ücretler” ya da “daha iyi toplumsal hizmetler” taleplerimizi bütçenin açık vereceği gerekçesiyle reddediyorlarsa, cevabımız: zenginleri vergilendirin!

Keskin bir müterakki (vergiye tabi gelir ya da zenginlik büyüdükçe oranı yükselen) gelir ve servet vergisi getirilmelidir. Zenginlerden vergi alın, yoksullardan değil! Kitlese tüketim nesnelere alın, dolaylı vergiler ve işçi ücretlerinden alınan gelir vergisi kaldırılmalı! Zenginler, varlıklarını gizlemeye ya da vergiden kaçınmaya çalışırlarsa bütün varlıkları kamulaştırılmalı!

Toplumsal mülkiyet ve planlı ekonomi

Devrimciler, kapitalizm koşullarında özelleştirmeye karşı devlet mülkiyetini savunur, çünkü devlet mülkiyeti, işe alma ve işten çıkarma, hizmet ya da ürün kalitesi gibi ne kadar sorun varsa, bunları çalışanlar, çalıştıranlar ve müşteriler arasındaki özel bir sözleşmeye bırakmayıp bütün toplumu ilgilendiren sorunlara dönüştürür.

Sermaye sınıfı da bu nedenle devlet mülkiyetini istemez – ya da ona ancak batmasına izin verilemeyecek kadar büyük olup da batmış işletmelerin zararlarını toplumsallaştırmak için katlanır. Oysa bu şekilde kamulaştırılmış sanayi ve hizmetler “sosyalist” değildir, toplumsal mülkiyette bile değildir. Bunların sahibi olan devlet hâlâ kapitalisttir ve büyük şirketlere düşen enerji, ulaştırma, hammadde fiyatlarını sübvans ederek, “kamu sektörü”nü kârın uzun vadeli çıkarlarına hizmet etmeye zorlamak için elinden geleni yapar.

Gerçekten toplumsal mülkiyetse üretim ve değişim araçlarıyla ulaştırma araçlarının özel hisse sahiplerine ya da otoriter bir devlete değil, topluma ait olmasıdır.

Devrimciler bankaların, kilit mali kurumların, ulaştırma, elektrik, su, doğalgaz şirketlerinin ve başlıca sanayi dallarının işçi denetimi altında ve önceki kapitalist sahiplerine bir kuruluş tazminat ödenmeksizin kamulaştırılmasını talep eder. İşçi çıkarmak zorunda olduğunu açıklayan ya da asgari ücret ödemeyi, koruyucu çalışma mevzuatına uymayı ya da vergi ödemeyi reddeden bütün işletmelerin kamulaştırılmasını talep ediyoruz.

Ekonomide özel mülkiyet olmayınca, “mülkiyet” - yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası düzeylerden hangisi o koşullara uygun düşüyorsa o düzeyde – üretene ve ürünlere ihtiyacı olanlara ait olacaktır. Daha geniş kapsamlı kaynak tahsisleri ve ürün değişimleri ulusal, bölgesel ya da küresel düzeyde yapılacaktır. Artık kâr uğruna rekabet ve kavga da, bürokratların ya da uzmanların gizli ayrıcalıkları da olmayacağından, gizliliğe de gerek kalmayacaktır. Kaynaklar ve kararlar hakkındaki bilgiler herkese açık olacaktır.

Geçmişte Stalinizm altında olduğu gibi her şeye tek bir yerdeki ayrıcalıklı bir bürokratlar kastı tarafından karar verilen tek bir devasa bürokratik merkezi planımız olmayacak. Gerçek sosyalizmde, her biri işçi ve tüketici demokrasisi çerçevesinde tartışılarak kararlaştırılan, yerel düzeyden uluslararası düzeye yükselen bir dizi plan olacaktır.

Sendikaları dönüştürelim

Birer mücadele aracı olarak sendikaları güçlendirmek ve sendika bürokrasisinin egemenliğini kırmak için sendikalar içinde ve arasında sıradan işçilere dayalı muhalefet hareketleri oluşturulmasını savunuyoruz. Bu hareketler

- bütün sendika görevlilerinin seçimle iş başına gelmesi ve geri çağrılabilmesi
- görevlilerin sendika üyelerinin ortalaması düzeyinde ücret alması
- bütün grevlerin ve grev gözcülüğünün sıradan işçilere dayalı eylem komitelerinin denetiminde olması
- burjuvaziyle işbirliği değil, militan mücadele ilkelerine bağlı olmalıdır.

Bütün grevler grevdeki işçilerin temsilcileri tarafından denetlenmelidir. İşyerinde tek sendika - işkolunda tek sendika: demokrasi ve sınıf mücadelesi temelinde sendikal birliği destekliyoruz.

Yüzde yüz sendikalılıktan yanayız ve sendikaların her işyerinde işe giriş koşulu olarak sendika üyeliğini dayatma hakkını savunuyoruz.

Sendikaların burjuva devletten bütünüyle bağımsız olması, devletin sendikal etkinliğe getirdiği kısıtlamalara son verilmesi ve sendikal mücadeleyi kısıtlayan ya da cezalandıran bütün yasaların kaldırılması için mücadele ediyoruz.

İşçilerin üretimi denetleme hakkına sahip çıkmak üzere fabrika ve işletme komiteleri için mücadele ediyoruz. Sınıf bilinci ve dayanışmasının yerini sınıf kesitleri içindeki dayanışmanın alması eğilimini aşmak ve bürokrasinin mücadeleyi dizginlemesine olanak bırakmamak üzere işyeri temsilcilerini bir araya getirecek bölgelerarası ve şirketlerarası komiteler oluşturmaya çaba gösteriyoruz.

Her zaman sıradan işçilerin doğrudan eylemine yönelik ağlar kurmaya çalışmakla birlikte, militan işçiler, bürokrasiyi bütünüyle görmezden gelme dürtüsüne direnmelidir. Böyle bir tutum ilk bakışta radikal bir tepki gibi gelse de, bürokratları kapitalistlerden koparak işçilerin mücadelesine yardım etmeye çağırmadığı için, gerçekte onlara meydan okumamaktadır. Bürokratların gerçek yetersizliklerini, onların gerici rollerini henüz anlamamış işçilerin gözü önünde sergileme fırsatını kaçırmak demektir bu.

Eylemi aşığıdan başlayarak doğrudan örgütlenme konusunda militanların öncelikli sorumluluklarını hiçbir biçimde akıldan çıkarmamakla, sendika yöneticilerine bel bağlamamakla, mücadeleye kararlı ya da işçilerin davasına bağlı oldukları yanılısamalarına kapılmamakla birlikte, bütün sendika yöneticilerinden, kapitalistlerle ilişkilerini kopararak sınıf işbirliği politikasına son vermelerini talep ederiz. Patronlarla yan yana yer aldıkları karma kurullardan, ulusal ve yerel düzeydeki resmi görevlerinden ayrılmalarını, sokaklarda ve grev çadırlarında mücadeleye katılmalarını talep ederiz. Sendikaların mali kaynaklarını, burjuva politikacılarını finanse etmeye değil, grevciler ve aileleri için destek fonlarına, cezalandırılan militanları savunma fonlarına, örgütsüz işçileri sendikalaştırma kampanyalarına ayırmalarında diretiriz.

Toplumsal olarak ezilen grupların (kadınların, gençlerin, etnik ve cinsel azınlıkların) sendikalar içinde ayrı toplantı düzenleme (*caucus*) haklarını savunuruz.

Reformist bürokratların egemenliğine meydan okuma ve son verme olanağı bulunan her durumda sendikalar içinde mücadele yürütülmesini savunmakla birlikte, mücadelenin gerekleri dayattığında resmi sendika aygıtından koparak yeni sendikalar kurmaktan da kaçınmayız.

Sendikalar sınıf mücadelesinin birleşik cepheleridir. Sendika üyeliğı, örgütlenen işyeri ya da işkolunun bütün işçilerine açık olmalı, siyasi bağılılıklar temelinde sınırlanmamalıdır.

Sendikaların “siyasi tarafsızlık” sloganlarıysa işçileri aldatmaktır. Sınıf mücadelesinde tarafsızlık olamaz. Bu slogan nerede seslendirilirse, kapitalistlere ve sendika içinde de bürokrasinin siyaset tekeline hizmet eder. Bizler sendikaların, devrimci işçilerin siyasetini desteklemesi ve ücretli kölelik düzeniyle savaşmaya yardımcı olması için mücadele ederiz.

Bu mücadelenin sonucu, sendikalar içinde devrimci partinin ve sempatizanlarının oluşturduğu fraksiyonların ne ölçüde güçlü ve başarılı olduğuna bağılıdır. Bu nedenle, devrimcilere sendikalar içinde hiçbir kısıtlamayla karşılaşmadan siyasi fraksiyon oluşturma hakkı talep ederiz. Sendikalarda devrimci faaliyete getirilen her tür yasak ve kısıtlamaya hayır! Devrimci sendikal önderlik için mücadele!

İşçi denetimi ve ticari gizliliğe karşı mücadele

Kapitalist sömürü düzeni, üretim sürecinin her yönüyle patronların denetimi altında olmasını gerektirir. Verimlilik ve kârlılığı yükseltme arayışı güvenliği tehlikeye düşürür, sağlığı yıpratır ve sömürüyü yoğunlaştırır. Dolayısıyla, en temel ve kısmi taleplerin karşılanması için bile, işçi sınıfının gitgide kapitalist denetimin karşısına işçi denetimini koyması gerekir. Özü bakımından, patronların tasar ve eylemlerini, işçi çıkarlarına zarar verdiklerinde veto etmek için mücadele vermek demektir bu.

İşçi denetimi, “işçi özyönetimi”, “işçi katılımı” ya da “yönetime katılma” (Avrupa işyeri konseyleri sistemi) ile karıştırılmamalı. Bunlar, genellikle de yasa zoruyla, işçi sınıfı temsilcilerini kapitalist işletmenin kârlılık ve başarısı ve ticari sırların korunması konularında sorumluluğa ortak etmeye yöneliktir. Böylece, yükseliş dönemlerinde üretimin grevlerle kesintiye uğramaması, bunalım dönemlerindeyse işten çıkarmalara, gerçek ücretlerin aşınmasına, üretkenlik zorlamasına ve iş tanımlarının kaybolmasına sendikaların rıza göstermesi sağlanır.

Şu da var ki, işyeri düzeyinde işçi denetimi her zaman eksik kalmak zorundadır. Kapitalistlerin tasar ve hesapları işçilerden sıkı sıkıya saklanan sırlardır. Bu nedenle, ticari gizliliğe karşı şirketlerin bütün banka hesaplarının, hesap defterlerinin ve bilgisayarlarının bizzat işçilerin denetimine açılması için mücadele ederiz. Bu inceleme gerçek bir iflası

ortaya koyuyorsa, işletmenin işçi denetimi altında toplumsallaştırılmasını talep eder ve işgale baş vurarak uygulamaya zorlarız. Ticari gizliliğin kaldırılması, kapitalist düzenin bütün olarak iflasını, yozlaşmasını, hilekârlığını, ekonominin kötü yönetimini, asalaklığını, işçilerin yarattığı zenginliği saçıp savurma eğilimini ve zenginliğin kaba bir eşitsizlikle dağıtıldığını ortaya koymaya yarar.

Bilim ve teknolojinin artan ölçüde üretime uygulanması, başka işçi denetimi biçimleri gerektiriyor. Yeni teknolojilerin uygulamaya koyulması sermayeye tabi olarak gerçekleştiği için, sonuçları da işçilerden gitgide daha gizli tutuluyor. Ancak rasyonelleştirme, iş kazaları, çalışma temposunun yoğunlaştırılması, çevre felaketleri dolayısıyla haberi oluyor işçilerin. Demek ki, fabrikadaki işçilere dayanan işçi denetim komiteleri, bilim ve teknoloji işçilerinin desteğini ve işbirliğini sağlamak zorundadır.

İşçi denetimi mücadelesini yürütmek için en uygun örgütlenme biçimi, fabrika ya da işyeri komitesidir. Mesleklerinden, çalışma birimlerinden, sendika tercihleri ya da üyeliklerinden bağımsız olarak bir işyerindeki bütün emekçileri örgütleyen bu komiteler bütün işgücünü birleştirerek işçi denetimi amaçlı gündelik mücadeleye yöneltmeye ve fabrika yönetim kurulunun iktidarına meydan okumaya elverişlidir. Ayrıca sendikaları uluslararası sınıf mücadelesi sendikalarına dönüştürme mücadelesinde rol oynayabilirler. İşyeri komitesi, birim ve kitle toplantılarında seçilen, geri çağrılabilen, işçilerle gündelik teması olan delegeleriyle, doğrudan demokrasiye dayalı olmalıdır.

Bu tür organlar işyerinde bir ikili iktidar oluşturur. Varlıkları, şu sorunun cevaplanmasını gerektirir: Burada yönetim kimde? İşçilerde mi, patronlarda mı? Bu bakımdan, işyeri komiteleri sınıf savaşının şiddetlendiği dönemlerin ayırt edici görünümülerindendir. Ayrıca, toplumda ikili iktidar çatışan sınıflardan biri yararına çözülmeksizin uzun süre korunamayacağı gibi, fabrikada da uzun süremez. Fabrika komitesi, işçi denetimi kavgasında gitgide daha cüretli davranarak ilerleme sağlamak zorundadır. Bunu yapmazsa, çözülmesi ya da sistemin parçasına dönüşmesi tehlikesi vardır. İşçilerin, yalnızca bir fabrika ya da büroda değil, bütün toplumda kendi yönetimlerini kurma mücadeleleri için hız alacakları bir zemindir işyeri komitesi.

Çevremizi yeniden kazanalım!

İnsanın üretici etkinliği tarih boyunca doğal çevreyi yıpratmıştır. Kapitalizmin gelişmesine değin, üretimin bu etkileri yerel düzeydeydi; insanlığın büyük çoğunluğunu, gezegenin bütününü etkilemiyordu. Sanayileşme, işçilerin doğrudan içinde yaşadığı ve çalıştığı çevreyi yıkıma uğrattı. İşçi sınıfı hareketi, işte bu, hayatı tehdit eder hale gelen koşulları düzeltmek için de mücadele yürütüyor.

Kapitalizmin körüklediği tüketim kültürü, aşırı üretim, çöp dağları yaratılması ve çevrenin zehirlenmesi demektir. Yabanıl hayvan türlerinin günden güne soyu tükenir, üretimi artırmak uğruna yiyeceklerimize tonlarca zehirli gübre ve ilaç karıştırken, süpermarket reyonuna yakışmayacağı kabul edilen ürünlerse imha ediliyor. Bir yandan da büyük şirketler daha da büyük kârlar etmek üzere, beslenme zincirimize genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO'lar) sokmaya çalışarak sağlığımız ve çevremiz üstüne kumar oynuyor.

Dahası, kapitalizmle birlikte ilk defa dünya ölçeğinde bir üretim tarzı ortaya çıktığı için, kapitalist sanayileşme ve dünyanın hammaddelerinin yağmalanması, gezegenimizdeki yaşam sistemlerinin karşılaştığı tehlikelerde nitel bir değişim tehdidi de oluşturmuştur.

20. yüzyılda üretim ölçeğinin büyümesi, dünya ekosisteminin bütün olarak tehdit edildiği bir duruma yol açtı. Dönence bölgelerindeki yağmur ormanlarının – dünyanın akciğerlerinin – tahribi büyük bir iklim değişikliği tehlikesi getiriyor. Yeni yüzyılda küresel

ısınma dolayısıyla, insan elinden çıkmış bir felaketle karşı karşıya kalabiliriz. Bunun insanlar üzerinde korkunç toplumsal, ekonomik ve psikolojik etkileri olacaktır. Tarımın gerilemesi, hastalık, açlık ve ruhsal gerginliğin yaygınlaşması, gezegenin birçok bölgesinde hayatı cehenneme çeviriyor. Toprak, akarsular ve denizler şimdiden zehirli atıklarla kirlenmiş durumda; soluduğumuz hava da günden güne bozuluyor.

“Sera etkisi” atmosferde karbon dioksit gibi gazların miktarının artmasından kaynaklanıyor. Bu artışın başlıca nedenleri ise fosil yakıtlar kullanılması ve ormansızlaşma. Bundan ileri gelen iklim değişikliklerinin şimdiden son derece ciddi sonuçlara yol açtığı görülüyor. Hava durumu örüntülerinin değişmesi, seller ve kuraklıklar görülmesi bekleniyor. Dünyanın kimi bölgeleri bugünkünden çok daha sıcak, kimi bölgeler de çok daha soğuk olacak. Denizlerin ısınması ve kutup buzlarının erimesi nedeniyle su düzeyi yükselecek.

ABD, Rio, Kyoto, Johannesburg gibi, sera gazı emisyonlarını ve iklim değişmelerini sınırlamaya yönelik zayıf küresel anlaşmaları bile sistemli olarak engelleyip baltalamakta. Çünkü büyük petrol çıkarları – örneğin Exxon gibi şirketler – dünya nüfusunun çıkarlarından önce geliyor.

Kapitalizm, doğası gereği çevre düşmanıdır. Kapitalistlerin birbirleriyle rekabet edebilmek için sürekli daha yüksek kâra ihtiyaçları vardır; sonuçta insanların ihtiyaçları ve gelecek kuşakların nasıl etkileneceği dikkate alınmadan kaynaklar tüketilir. Kapitalistler kaynakları korumaya, kirlenmeyi denetim altına almaya ya da yeniden işlemeye gönülsüzdür, çünkü bunlar genellikle “pahalı” seçeneklerdir. Kirleticileri arıtmaktansa çevreye pompalamak daha ucuza gelir.

Öte yandan bilimsel ve teknik ilerleme bütün insanlık için bolluk potansiyeli yaratmıştır.

Kapitalizmin dünyamızı çöplüğe çevirmesini durdurmakta işçi sınıfının hayati çıkarı vardır. İşçiler, kapitalizmin tarihi boyunca, tehlikeli üretim yöntemlerine son verilmesi ve kapitalistlere ve devletlerine güvenlik standartları dayatılması için mücadele etmiştir. Egemen sınıfı bu yönde yasalar çıkarmaya zorlamakla elle tutulur kazanımlar sağlamış, birçok kent ve kasabada yaşanır bir çevrenin yeniden kurulmasına yardımcı olmuşlardır. İşçi sınıfı, öncülüğü üstlenerek çevre yıkımını durdurup tersine çevirmek üzere yoksul köylüleri, yoksul mahallelerinin sakinlerini seferber edebilir.

İnsanlığın fosil yakıtlar tüketimine dayalı enerji üretiminden esaslı olarak vazgeçerek büyük ölçüde rüzgâr, su ve güneş enerjisi gibi alternatiflere yatırım yapması gerekiyor. Dünya ölçeğinde büyük bir yeniden ormanlaştırma programına ihtiyacımız var. Özel otomobil kullanımındaki artışın yol açtığı kirlenmeyle mücadele etmek üzere kamu taşımacılığını büyük ölçüde genişletmeliyiz.

İşçi sınıfı ve gezegenimizi kurtarmaya gerek gören herkes, kirletici büyük şirketlere katı denetimler ve etkili cezalar uygulanması için mücadele etmeli. Büyük petrol şirketleri gibi çokuluslu şirketler, bu yaptırımlara uymayacak olursa mülkiyetleri kamulaştırılarak iktidarları kırılmalıdır.

Atom çekirdeğinin bölünmesi yoluyla enerji üretimi ağır bir çevresel tehlike oluşturuyor. Güvenlik ve çevre önlemleri pahalı olup kârları azalttığı için, kapitalizm koşullarında bu tehlike büsbütün büyüktür. Atom enerjisi kâr amacıyla kullanılmamalı. Özelleştirmeye karşıyız; atom endüstrisinin kamulaştırılmasını talep ediyoruz.

Ne var ki, Çernobil felaketi, devlet mülkiyetinin de, eğer bürokratik denetim altındaysa, kabul edilir bir güvenlik düzeyinin güvencesi olmadığını gösterdi. Bütün atom enerjisi santrallerinin, işçiler tarafından belirlenen ve işçilere karşı sorumlu olan uzmanlarca incelenmesini, güvenli bulunmayanların kapatılmasını savunuyoruz. Atom santrallerinin

güvenliğinin, işçi, semt, sendika ve çevre örgütleri temsilcilerinin katılımıyla, tam işçi denetimi altında olmasından yanayız.

Fosil yakıt kullanımına geçmenin yol açacağı ani ve yıkıcı iklim değişimi tehlikesi nedeniyle, atom enerjisi santrallerinin ayrımsız kapatılmasına karşıyız.

Sürdürülebilir bir çevreye yönelik yukarıdaki taleplerin hiçbiri, yalnızca ulusal düzeyde ya da siyasi ve ekonomik denetimi kapitalistlerin elinden almaksızın, kalıcı olarak gerçekleştirilemez. Dolayısıyla, temiz ve güvenli bir çevre mücadelesi vermek için, işçi denetimi, kapitalist büyük şirketlerin mülksüzleştirilmesi ve demokratik bir küresel üretim planı mücadelesi vermemiz gerekiyor. Egzoz gazlarına boğulan aşırı kalabalık kentlerle, ıssızlaşan, yoksunluk içindeki kırsal arasındaki muazzam çelişkileri ancak böyle giderebiliriz.

Sermayenin yağmasına karşı çevrenin militanca savunulması, kırsal kent arasındaki dengesizliği ortadan kaldırmak üzere kentsel ve kırsal çevrenin akılcı yeniden inşası, sosyalist mülkiyet ve demokratik planlamaya dayalı bir sosyalist toplum: bütün bunlar, 21. yüzyılda kalıcı, uyumlu ve özgür insan toplulukları kurulmasının önkoşullarıdır.

Yarı-sömürgelerde strateji ve taktikler

Üçüncü Dünya'nın yarı-sömürge ülkelerinde milyonlarca insan temel özgürlüklerden yoksun. Afrika, Asya, Güney Amerika ve eski Sovyet ülkelerinde ulusal bağımsızlık bir yanılsamadan ibaret: gerçek ekonomik kararlar, küresel mali kurumlar ve büyük şirketler tarafından alınıyor. Bu ülkelerden biri "serbest" piyasa yolundan sapacak olursa, ABD ve emperyalist müttefikleri tarafından tehdit ediliyor, bombalanıyor, altı üstüne getiriliyor. Köylüler topraktan ve ürünlerini sunacakları pazardan yoksunlar. Seçme hakkı, düşüncesini özgürce açıklama hakkı, örgütlenme hakkı gibi temel demokratik haklar her yerde çiğneniyor. Onlarca yıllık neoliberal serbest piyasa ekonomisinden sonra, gezegenimizdeki halkların çoğunluğu amansız bir geri kalmışlık içinde.

Yarı-sömürge ülkelerin ulusal sermaye sınıfları, ülkelerini küresel emperyalist denetimden kurtarmak için kararlı bir harekete öncülük edemez, etmeyecekler. Bunu yapamayacak kadar güçsüz ve yozlaşmışlardır. Bin bir ekonomik ve kişisel bağla kendileri de emperyalizme bağlıdır. 17., 18., 19. yüzyıllarda İngiltere, Fransa, Amerika gibi ülkelerin kapitalistleri, uluslarını kapitalist ekonomik gelişme yolunda özgürleştirmek üzere büyük devrimlere öncülük etti. 21. yüzyılda, yarı-sömürge ülkelerde burjuvazi kendi ulusal devrimine öncülük edemeyecek kadar zayıftır. Öncülük görevi başka bir sınıfa düşüyor; emperyalist egemenliğin devamında hiçbir çıkarı olmayan bir sınıfa: işçi sınıfı ve yoksul köylülük içindeki müttefiklerine. Son yüz yıl boyunca yarı-sömürge ülkelerde yaşanan başarısız devrimlerin trajik tarihi de, Leon Trotski'nin sürekli devrim kuramının bu ana tezinin doğrulanmasından başka bir anlama gelmiyor.

1970'ler ve 80'lerde Nikaragua, Zimbabve ve Filipinler'deki devrimlerin önderleri, hem emperyalist hem de "ulusal" burjuvazinin şirketlerini, bankalarını ve topraklarını kamulaştırmaya, yoksul ve topraksız köylülüğün taleplerini karşılamaya yanaşmamakla, emperyalizmin bu ülkeler üzerindeki askeri ve ekonomik egemenliğinin sürmesine neden oldular. Myanmar, Mısır, Irak ve Libya'da 1950'ler ve 60'larda ekonomiyi ulusallaştırarak devlet mülkiyetinde altyapılar oluşturan askeri rejimler bile, ülkelerini emperyalizme bağlayan zincirleri kıramadı. Otarsıden doğan ekonomik durgunluk, yükselen dış borç, devlet sektörü altında yeniden doğan ulusal burjuvazi... Her biri bağımlılık ve aşırı sömürüye dönüş yolunun bir işaret taşı oldu.

Devrimler, ancak kapitalizmin bütünüyle yok edildiği yerlerde (Çin, Kuzey Kore, Küba, Vietnam), emperyalist dünya ekonomisinin, ülkeleri üzerindeki pençesine direnebildi. Ancak işçi ve yoksul köylü konseyleri demokrasininin yokluğu ve yöneticilerin devrimin

bütün dünyaya yayılmasına karşı olması yüzünden bu ülkelerin de kapitalizme dönüş ve emperyalizme bağımlılık yolunu tutması kaçınılmaz oldu.

Başlıca sanayi dallarının, banka ve mali kurumların kamulaştırılması, dış ticarete katı bir devlet tekeli getirilmesi ve devrimi uluslararası alana yaymaya yönelik sürekli çaba: bunlar, yarı-sömürge ülkelerde her muzaffer devrimin zorunlu ilk adımlarıdır.

Yüzyıllık anti-sömürgeci ve antiemperyalist mücadele, bin kezden çok kanıtlamıştır ki, bu görevleri tutarlılıkla ancak işçi konseyleri ve işçi milisleri içinde seferber olmuş proletarya yerine getirebilir. İşçi sınıfı süreç içinde milyonlarca köylüyü ve yarı-proleteri ulusal bağımsızlık, tarım devrimi ve kitleler için eksiksiz demokratik özgürlükler mücadelesi etrafında eyleme geçirmelidir.

ABD ya da başka emperyalist güçlerin askeri saldırganlığı karşısında yarı-sömürge bir ülkenin ulusal burjuva sınıfı kimi zaman – 2003'te Irak'ta olduğu gibi – direnmek durumunda kalabilir. Bağımsızlığın zerresinin tanınmadığı, Filistin ya da Çeçenistan gibi ülkelerde burjuva güçler ulusal kurtuluş mücadelesinin başını çekebilir. Her iki durumda da, işçi sınıfının görevi, mücadelenin dışında ya da kısıyında kalmak değil, var gücüyle katılmaktır. Burjuva milliyetçi, hatta İslamcı güçlerle ortak eylemler için geçici anlaşmalara varılabilir. İşçi sınıfının gerçekte emperyalizme karşı mücadele için bütün güçleri – işçileri, köylüleri, küçük burjuva ve hatta burjuva milliyetçilerini – birleşik cepheye etkin olarak çağırması gerekir.

Ne var ki, işçi sınıfı kapitalistlere ve toprak sahiplerine karşı mücadelesine hiçbir zaman ara vermez. İşçi sınıfı kendini asla bir burjuva hareketi içinde eritmemeli ya da burjuva veya küçük burjuva önderliklere tabi kılmamalıdır. Her zaman, her yerde, kendi toplumsal çıkarlarını ortaya koyan programı ve örgütlenmesiyle, kendini bağımsız bir güç olarak temellendirmelidir. Bağımsızlığını her zaman korurken, antiemperyalist birleşik cephe çağırısı ve kuruculuğu yoluyla ulusal mücadelenin başına geçmek için mücadele etmelidir. Güvenilmez burjuva müttefiklerinden kendi dar sınıf çıkarlarının gereklerinden öteye geçmelerini, emperyalist sermayeyle bütün bağları koparmalarını, işçi örgütleri üzerindeki bütün kısıtlamaları kaldırmalarını, kitleleri silahlandırmalarını ve mücadele için halkın ta kendisini harekete geçirmelerini sürekli talep etmelidir.

İşçi sınıfı partisi emperyalistleri kovmanın en etkili aracı olarak kendi sınıfsal yöntemlerini uygulayacaktır. Ama orada durmayacaktır. Burjuvaziyle koalisyon hükümetlerine girmesi için getirilen bütün teklifleri horgörüyle reddederek işçi ve köylü konseyleri ve milislerini örgütlemeye ve iktidarın işçi ve köylülerce zora başvurulması için geçirilmesi yolunda çalışmaya devam edecektir. Bu nedenle, antiemperyalist birleşik cephe, devrimci komünistler için asla başlı başına bir strateji değildir. Bir taktik, yalnızca emperyalizmin yenilgiye uğratılması değil, ulusal burjuvazinin de alaşağı edilmesi yolunda bir konaktır. Kısacası, ulusal demokratik devrimi ancak işçi sınıfı, ulusun devrimci yeniden kuruluşunu kendi önderliği altında tamamlayarak sürekli kılabilir.

Kırda devrim

Bugün birçok yarı-sömürge köylülük hâlâ nüfusun mutlak çoğunluğudur. Sömürge imparatorluklarının çözülmesi ve ABD'nin dünya egemenliğinin kurulması küresel sermayenin tarıma daha derin nüfuz edebilmesi anlamına geliyordu. Muazzam araziler ihracata yönelik ürünler yetiştirilmesine ayrıldı. Milyonlarca köylü korkutuldu, aldatıldı ve topraklarından atıldı. Sonuç olarak, besin bakımından vaktiyle kendine yeterli olan ülkeler temel hayati ihtiyaç maddelerini ithal eder oldu.

Kırdaki en radikal öge, toprakları yerli oligarşi ve yabancı *agrobusiness* tarafından elinden alınmış, topraksız köylülüktür. Bugün topraksız köylüler yüz milyonları buluyor.

Hindistan altkıtasında, Orta ve Güney Amerika'da ve Afrika'da kırsal nüfusun çok büyük bir bölümünün toprağı yok. Son otuz yıl içinde boy vermiş dev kentlerin yoksul mahallelerine akıyorlar. Bu sınıf, 21. yüzyılın küresel devriminin kilit öznelerindendir.

Devrimci işçi sınıfı, kır yoksullarının taleplerinin gerçekleştirilmesi için mücadele etmelidir: Toprak işleyen! Tarım ve hayvancılık işletmelerinde, çiftliklerde, *latifundia*'larda, plantasyonlarda toprak işgallerini destekleyelim! Yoksul köylü komiteleri ve milisleri kurulmalıdır. Gönüllü kooperatifler kurulması, besin darlığıyla mücadelede hayati önem taşır. Büyük kentlerin yoksul mahallelerine çoktan sürülmüş olanlara yararlı birer iş ve geçindirecek ücret sağlanması amacıyla bir bayındırlık işleri programı için mücadele etmeliyiz.

Az topraklı yoksul köylüler, kendileri de topraksızlar ordusuna katılmamak için direniyor. Küçük toprakları kâh ağır kira yükümlülükleriyle, kâh şiddetle aleyhlerinde işleyen alım satım koşullarının getirdiğı borç yükü altında değer yitiriyor. Tarlalarının büyüklüğü yoksul köylü ailesini geçindirmeye yetmediğı için alet ve gübre almak üzere borçlandıkça borçları büyüyor.

Yoksul köylüler için taleplerimiz: Toprak kirasının kaldırılması ve kırsal tefecilere, kentli banker ve tacirlere olan bütün borçlarının silinmesi; tarım makineleri ve gübre alımı için faizsiz kredi, geçimlik çiftçilerin gönüllü olarak üretim ve pazarlama kooperatiflerine katılmaları için maddi teşvikler.

Ancak kır yoksullarının mücadelesi bir yönü gösteriyor: Yerli oligarkların ve çokulusu *agrobusiness*'in elindeki toprakları kamulaştırarak işçilerin ve yoksul köylülerin denetimine bırakacak bir işçi hükümetinin kurulması zorunluluğı. Kırdan yaşayan kitlelerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi – elektrifikasyon, tarla sulama, temiz su ihtiyacının karşılanması, yeterli sağlık koruma koşullarının sağlanması ve kültür merkezleri kurulması – için kapsamlı bir bayındırlık işleri programına ihtiyacımız var.

Topraksızlık, yüksek kiralar, yıkıcı borçlar ve teknik gerilik sorunlarının çözümüne ancak köylülüğün küresel kapitalizmi devrimle yıkmak üzere işçi sınıfıyla ittifak kurması yoluyla ulaşılabilir.

Ulusal kurtuluş

1989'dan beri ezilen uluslar, etnik topluluklar ve yerli halklar, baskı ve egemenlikten kurtulmayı gitgide daha çok talep ediyor. Eski SSCB ya da Endonezya gibi zora dayalı birlikler ya dağıldı, ya da dağılmaya başlıyor. Ulusal baskı ve zorun her türü, uluslararası dayanışma önünde engel oluşturuyor.

Ezen ulusların işçi sınıfı, gençliği ve halk kitleleri, ezilenlerle dayanışma içinde mücadele etmelidir. Her tür ulusal hakkın çiğnenmesine karşı çıkılmalı, kendi dilini öğrenme ve kullanma hakkı, eğitimde ve çalışmada eşit haklar, eşit yurttaşlık hakları savunulmalıdır. Bütün halkların, istiyorlarsa ayrılarak kendi devletlerini kurma hakkı da dahil olmak üzere, kendi kaderini tayin hakkı için savaşılmalıdır.

Öte yandan, dev şirketler, emperyalistler ve müttetikleri karşısında küçük devletlerin hareket alanı büsbütün sınırlı olduğundan, işçi sınıfı ve yoksul köylülerin yönetiminde bölgesel ve kıtasal federasyonlar için mücadele etmeliyiz. Ulusal birlik ve bağımsızlık, burjuvazi için yalnızca siyasi idealler değildi. Pratik bir ekonomik amaçları vardı: bütünlüğü sağlanmış, yabancı rekabet karşısında korunmuş, yerli sermayenin genişlemesine elverişli bir ulusal pazar yaratılması. Bu genişleme ilk kapitalist devletler için o denli iyi işledi ki, sermaye, kapitalist olmayan ülkelere akarak onları eski sermaye merkezlerine bağımlılaştırdı.

Emperyalizmin ilk döneminde, dünyanın sömürgeci güçler arasında paylaşılması anlamına geliyordu bu. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, "Amerikan yüzyılı" artık tam anlamıyla başladığında, sömürge imparatorlukları yerlerini biçimsel olarak bağımsız devletlere bırakarak dağıldı. Ancak buna karşın, eski sömürgeler bugün de gerçekte ekonomik bağımsızlığa emperyalizmin şafağındakinden bir adım daha yaklaşmış değil. Ezilen uluslar olarak kaldılar.

Ekonomik bağımlılık zincirleri kapitalist toplumsal ilişkilerin eseridir ve ancak kapitalizmin kendisinin mülksüzleştirilmesiyle kırılabilirler. Bu nedenle, emperyalist askeri güçlerin uzaklaştırılmasından başlayarak, yarı-sömürgelerin ulusal ezilmesine bütünüyle son vermekte çıkarı ve bunu gerçekleştirecek gücü olan, yalnızca işçi sınıfıdır. NATO, ABD ve Birleşmiş Milletler'in bütün askeri birlikleri, üsleri ve danışmanlarının kovulması, emperyalizm tarafından yetiştirilmiş, emperyalist çıkarlara sadık düzenli orduların dağıtılması ve yerlerini silahlı işçi ve köylü milislerinin alması için mücadele etmeliyiz.

Emperyalizmin 1880'lerdeki, 1919'daki ve (Stalinizm'in elbirliğiyle) 1945'teki dünya paylaşımı ve yeniden paylaşımı sırasında çizdiği keyfi sınırlar birçok ulusal topluluğu ve halkı bölerek sömürge ve yarı-sömürge devletler içinde ulusal azınlıklar yarattı.

Emperyalizmin dünya paylaşımının yol açtığı birçok ulusal sorunu çözmekten uzak olan yarı-sömürge burjuvazisinin ülkeyi birleştirme ya da ekonomik olarak kalkındırma yeteneğinden yoksun oluşu, bölgesel ekonomik farklılıkların derinleşmesine, eski ulusal ilişkilerin yeniden ortaya çıkmasına ve yenilerinin doğmasına yol açıyor.

Proletarya, ulusal baskıya karşı böyle bir hareketin ortaya çıktığı her yerde, söz konusu halkın kendi bağımsız devletini kurma hakkını da içeren kendi kaderini belirleme hakkını desteklemelidir. Halk oylamaları, kitlesel silahlı mücadeleler ya da iç savaşlar, işçi köylü kitlelerinin böyle bir talebi benimsediğini gösteriyorsa, devrimciler mücadelede öncü rol oynamalıdır. Amaçları, işçi sınıfının iktidarı almasıdır – sürekli devrim stratejisi.

Proletarya uluslararası bir sınıftır – anayurdu olmayan bir sınıf. Genel programımız sürekli yeni ulusal devletler kurulması ya da büyük "çokuluslu" devletlerin ulusal bileşenlerine ayrılması değil. Böylesi ülkelerin emperyalizmden ve ulusal baskıdan kurtulmasının tek yolu ayrılma değildir. Ezen ulus emekçilerinin ezilen ulusla ortak mücadelesi, gönüllü birlik ya da federasyon sonucunu da verebilir.

İşçi sınıfı, ezilen halkların meşru ulusal haklarını savunmalıdır ama ulusalcı ideolojilerle, ezilen ulusun ulusalcılığıyla bile, mücadele etmelidir. Çünkü ulusalcılık, bölünmeleri derinleştirir, uluslararası dayanışmayı zehirler.

Emperyalistlerin güçsüz ve istikrarsız ulusal devletleri birbirine düşürerek denetim altında tutma (Balkanlaştırma) politikasına karşı, dünya sosyalist federasyonu yolunda bir adım olarak, gönüllü sosyalist devletler federasyonları öneriyoruz.

İrkçiliğin kökünü kazıyalım!

İrkçilik, modern tarihin sayfalarına yüz milyonların kanını sıçratmıştır. Kölelik, etnik temizlik, zalimce ayrımcılık, halkların toptan karalanması, tehcir ve hatta düpedüz imha. Küresel kapitalizmin sistemli olarak yaratıp güçlendirdiği ırkçı düşmanlıkların acı meyveleridir bunlar.

Batılı liberallerin ikiyüzlü iddialarına rağmen, ırkçılık ölüp gitmekte değil. Tersine, yükseliyor. Dünyanın bir ucundan öbürüne, Siyah ve Asyalı halklar, Latin Amerikalı ve Doğu Avrupalı göçmenler ve göçmen işçiler, Araplar, Türkler, Kürtler, Yahudiler, yerli halklar ve daha birçok etnik topluluk gündelik ayrımcılık ve ezilmeyle karşı karşıya. Doğrusu istenirse, listenin neredeyse sonu yok. Düşük ücret, daha kısıtlı iş olanakları ve

işsizlik, güvensizlik ve belirsizlik, polis baskısı, olağanlaşmış tutuklamalar, hapiste ölümler, eğitim ve sağlık olanaklarından yararlanmanın engellenmesi, yurttaşlık haklarının inkârı, seyahat kısıtlamaları ve gündelik kötü muamele, milyonların deneyimlerine damgasını vuruyor. Irkçılık modern toplumlarda hayatın her alanına sızıyor.

İrkçilik bir yandan uluslararası işçi sınıfının bir kesiminin aşırı sömürülmesi koşullarını hazırlarken, bir yandan da kapitalistlerin işçileri bölmesine, direnişimizi güçten düşürmeye hizmet ediyor. Bu nedenle, küresel kapitalizm düzenini yenilgiye uğratmayı amaçlayan her mücadelenin, ırkçılığın bütün biçimlerine karşı koyması gerekir.

Modern ırkçılık ilk olarak kapitalizmin Kuzey Avrupa'dan yeryüzüne yayılmasıyla ortaya çıktı. Kapitalistler 17. yüzyılla 19. yüzyıl arasında milyonlarca Afrikalıyı köleleştirdi. İngiliz ve Hollandalı tacirler ve Amerikan plantasyon sahipleri eşitlik ve insan haklarını tanıdıklarını ilan etmişti – dolayısıyla, ailelerini yıkararak ölümüne çalıştırdıkları Afrikalı Siyah kölelerin insandan aşağı varlıklar olarak tanımlanması gerekiyordu. Modern ırkçılığın ilk, en “saf” ve en çıplak biçimiydi bu.

Kölelik 19. yüzyılın ortalarında kaldırıldı. Irkçılıksa varlığını korudu. 19. yüzyılda emperyalizmin doğuşu yeni bir ırkçılık dalgasına yol açtı – bu kez sözde bilimsel referanslarla zırhlanmış olarak. Beyaz yerleşimci kolonilerinde yerli halklar topraklarından sürülüp yok ediliyordu. ABD'de, “Siyah” ve “Beyaz”ların kamusal mekânlarının ayrılması ve Siyahlara tanınmayan yurttaşlık hakları, İç Savaş'tan sonra kölelerin serbest bırakılmasıyla sağlanan ilerlemeyi tersine çevirdi. “Uygar” Avrupa'da Yahudi düşmanlığı, havsalaya sığmayacak bir zalimliğe ulaşarak 1943-45 yıllarında Nazilerin milyonlarca Yahudi, Roman ve Slav'ı yok ettiği soykırıma yol açtı.

Rusya'da, Stalinizm'in egemen olmasından sonra bürokrasi “böl ve yönet” politikası için Büyük Rus şovenizmi ve Yahudi düşmanlığından yararlandı. Ayrımcılık, kötü muamele ve aleni zulüm yalnızca Yahudilere değil, Kafkasya ve Orta Asya halklarına ve daha birçok etnik gruba da uygulandı.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Afrika'daki sömürgelerde yükselen kurtuluş mücadeleleri ve ABD'deki Siyah yurttaş hakları hareketi resmi ırkçılığa ağır darbeler indirdi. Güney Afrika'daki Apartheid rejiminin yıkılışıyla, açıkça beyaz iktidarı öğretisine dayalı son devlet de ortadan kalkmış oldu. Siyahların ezilmesiyse bütün dünyada devam ediyor; Afrika hâlâ emperyalizmin çizmeleri altında. ABD'de Siyahların uğradığı derin ezilme sürüyor – daha az iş buluyor, daha düşük ücret alıyorlar; hapisteki Siyahların oranıysa, nüfus içindeki oranlarının çok üstünde. Güney Afrika'da, Afrika Ulusal Kongresi yönetimi altında bile, Siyah çoğunluk toplumsal ve ekonomik eşitlikten yoksun.

Bugün Avrupa ve Amerika'da, dalga dalga gelen ırkçı yasalar ve resmi ırkçı demagojiyle birlikte, ırkçılık tehlikeli bir yükselişte. Özellikle göçmenlerin ve iltica başvuruçularının günah keçisine dönüştürülmesi, faşistlerin ve aşırı sağcıların doğrudan fiziksel saldırılarına da zemin hazırlıyor. Orta ve doğu Avrupa'da, Roman halkı polisin ve faşistlerin zulmüyle ve kitlesel işsizlikle karşı karşıya. Rusya ve Ukrayna'nın kentlerinde ve kasabalarında Çeçenler, Tatarlar, başka Kafkasya, Orta Asya ve Kırım halklarının üyeleri, devletin zulmüne, ırkçı ve faşistlerin saldırılarına uğruyor. Romanlar ve öteki ezilen halkların üyeleri Batı'ya kaçtıklarında devlet ırkçılığıyla karşı karşıya kalıyorlar; kamplara kapatılıyor, tacize uğruyor, sınırdışı ediliyor ve yıldırıcı bir karalama kampanyasının hedefi oluyorlar.

ABD'deki “Yurtseverlik Yasası” ve Avrupa Kalesi'nde gitgide sıkılaştan denetimler göçmenleri ve “ırksal” azınlıkları daha önce görülmemiş ölçüde gözaltında tutuyor, hareketlerini kısıtlıyor ve yasal haklardan yoksun bırakıyor. Muhafazakârlar, liberaller, sosyal demokratlar, aşırı sağın tehdidine ikiyüzlülükle, “demokratik” bastırmayı haklı

çıkarmak üzere dikkat çekiyorlar. Emperyalizmin tezgahladığı savaş ve çatışmalardan ve küresel kapitalizmin yol açtığı yoksulluktan kaçanlar, “sahte” ilticacı olarak kınanıyor ve toplumun bütün kötülüklerinden ötürü gene onlar suçlanıyor. Oysaki işsizliğin, sağlık hizmetlerinin gerilemesinin, düşük ücretlerin, kötü konutların nedeni göçmenler değil. Göçmenler bu sorunların herkesten çok mağduru. İşçi sınıfı, bu ırkçı yalanların örttüğü gerçekleri görmeli ve egemenlerin yanında saf tutmayıp ezilenleri savunmalıdır.

Küresel büyük şirketler en yüksek kârı nerede elde edeceklerse oraya sermaye ihraç etmek peşinde. Oysa kapitalistler emeğin serbest dolaşım hakkını tanımaya yanaşmıyor. İnsanların karnının doyması, giyinmeleri, barınmaları, eğitim görmeleri ve istedikleri yerde yaşayıp çalışmalarına yetecek kaynak ve yer olmadığı, yalan! Her şeyden yeterince var – yeter ki kâra değil, ihtiyaca göre üleşilsin. Bu nedenle, bütün göç denetimlerinin, iltica başvurucuları ve mültecilerin kapatıldığı kampların kaldırılmasını talep ediyoruz. Kökeni, milliyeti, geldiği ülke ne olursa olsun herkese eşit yurttaşlık hakları talep ediyoruz.

Bütün ırkçı yasaların derhal kaldırılmasını, bütün işçiler için eşit ücret ve eşit çalışma koşulları sağlanmasını talep ediyoruz. Siyahların ve ırkçı saldırılara uğrayan bütün azınlıkların karşı kendilerini savunma hakları vardır. Bu konuda işçi sınıfı hareketinin tam desteğini almaları gerekir. Tüm işçi sınıfı örgütlerini, ezilenlerin hareketleriyle işbirliği yapmaya ve ırkçı saldırılara karşı öz savunma organları oluşturmaya çağırıyoruz.

Emperyalist ülkelerde, sınıf işbirlikçilerinin yönettiği resmi işçi hareketleri çoğu zaman egemen sınıfın ırkçılığına ve şovenizmine ortak oluyor. Kimileri, utanç verici biçimde, beyaz işçi kitlesi ve örgütleri ırkçılığa karşı yavaş yavaş “eğitilinceye” değin, ırkçılık yüzünden ezilenlerin “birlik” uğruna edilgen kalmasını ya da ırkçılığa sabırla katlanmalarını salık veriyor.

İrkçılığa ve beyazların ayrıcalıklarına verilmiş bağışlanmaz bir ödündür bu. Gerçek mücadele birliği ancak işçi sınıfı ırkçılık mağdurlarına yönelik her tür zulüm ve ayrımcılık girişimine militanca mücadele ederek karşılık verdiği zaman sağlanabilir. Faşist ve ırkçı terör hareketlerini dağıtmak ve ırkçılığın eğitimde, kitle iletişim araçlarında, işyerinde ve kamu hizmetlerindeki her belirişine karşı çıkmak “yerli” işçi sınıfının çıkarıdır.

Beyaz işçilerin ırkçılığı korkunç bir Akhilleus topuğudur. Üstesinden gelmek ancak onları şimdi – uzak gelecekte değil - ırkçılık karşıtı mücadeleye kazanmakla mümkündür. Bunun için, kendi uğradıkları ezilmeye karşı savaşan siyah işçileri dinlemeleri, onların öncülüğünde yürümeleri gerekecektir. İrkçılık zincirlerini kırarak özelliklere, herkesten çok zinciri taşıyanlar sahiptir.

İrksal azınlıkların, çıkarlarının dikkate alınmadığını ya da yeterince temsil edilmediklerini hissettikleri her yerde, örgütlenme, ırkçılık ve ayrımcılığı teşhis ederek karşısına çıkma hakları vardır. Bu hak, sendikalar ve işçi sınıfı partileri içinde ayrı toplanma ve kendi çıkar gruplarını oluşturma (*caucus*) hakkını da içerir. Siyah ve ezilen işçilerin öncü konumlara gelmesini öncelikli hedeflerimiz arasına almalıyız. Bunun “hareketi böleceğine” ancak budalalar inanır. Gerçekte birliğin önkoşuludur bu.

İrkçılığın kökleri küresel kapitalizmde yatıyor. Kapitalizmin yıkılışı da, ırkçılığın – nihayet! – tarihin çöplüğüne gönderileceği yeni bir toplumun temellerini atacaktır.

Kadınların kurtuluşu

Kadınlar insanlığın yarısından çoğunu oluşturuyor. Dünyanın hemen her yerinde çocuk bakımı, ev temizliği, yemek pişirme yükünün büyük bölümünü kadınlar taşıyor. Cinsiyetler arasındaki bütün diğer – ekonomik, hukuksal, kültürel – eşitsizlik biçimlerinin temeli budur. Kadınların ücretli emeği de sistemli olarak erkek işçilerinkinden daha düşük ücretle karşılanıyor. Ücretli iş bulma konusunda ayrımcılıkla ve işyerinde ezilmeyle karşılaşılıyor.

Dünyanın birçok yerinde kadınlar hâlâ eve kapatılıyor ya da hayat alanları evle belirleniyor, erkek vesayeti altında yaşıyorlar, temel demokratik ve ekonomik haklardan yoksun bırakılıyorlar ve bütün bunları meşrulaştıran dinsel kurallara aykırı davranacak olurlarsa erkeklerin baskı ve şiddetine maruz kalıyorlar. Üçüncü Dünya'nın, çalışma süresi, yaşı ve koşullarıyla ilgili hiçbir sınır tanımayan *sweatshop*'larında kadın işçiler biteviye kötü muameleye uğruyor, doğum izni bile alamıyor ve onurları kırılıyor.

Biçimsel olarak yasa önünde eşitliğin kazanıldığı ülkelerde bile kadınlar hâlâ ücretli çalışma ve ev işinin çifte yükünü taşıyor. Bu ikili yük birçok kadının politik ve toplumsal hayata gerçekten eşit olarak katılmasına engel oluyor.

Kadınların çoğunluğu ancak sınıf egemenliği ve erkek iktidarının ekonomik temelleri ortadan kaldırıldığı zaman özgürleşecek ve ayrımcılıktan kurtulacaktır. Kadınların ezilmesi, eski sınıflı toplumlara uzanan derin köklere sahip olmakla birlikte, küresel kapitalizm tarafından pekiştirilmektedir. Ancak özel kâra değil, insan ihtiyaçlarına göre örgütlenen sosyalist bir toplum, bugün esas olarak evde kadınlar tarafından yerine getirilen ev işlerini bütün toplumun üstlenmesini sağlayabilir. Ancak o zaman kadınlar bütün potansiyellerini gerçekleştirebilecektir.

Sosyalist bir toplum çocuk bakımı, yemek pişirme ve temizliği kolektifleştirecek ve ev işi ve çocuk bakımının bütün toplumdaki kadınlarla erkekler arasında eşit dağılımını sağlayacaktır. Kadınlar artık bu temel görevleri yalıtlanmış aile birimlerinde ayrı ayrı yerine getirmek zorunda kalmayacaktır. Bugün aile içinde sağlanan hizmetler, iyi bir donanım ve demokratik yönetimle toplumsal olarak bin kat daha iyi yerine getirilebilir. Böylece işçi sınıfı kadınlarının bugün karşı karşıya olduğu yoksulluk, yalıtılma ve ezilmenin yerini gerçek seçme özgürlüğü, yüksek bir yaşam standardı ve gerçek cinsiyet eşitliği alabilir.

20. yüzyılın başı ve ortasında emperyalist ülkelerdeki kadın hareketlerinin kazandığı yasal hakların bütün dünyada gerçekleşmesi için mücadele ediyoruz. Kadınlara eşit haklar – seçme, çalışma, eğitim hakları, bütün kamusal ve toplumsal etkinliklere kısıtlamasız katılma hakkı.

Eşit işe eşit ücret, milyonlarca kadın için hâlâ ulaşılmış bir hedef değil, çünkü iş tanımları bundan kaçınılmasını sağlayacak şekilde yapılıyor. Eşit işe eşit ücret gerçekleştirilmelidir! Yarım-gün çalışanların, tam iş güvencesi, hastalık ücretleri ve ücretli izin haklarını içeren kalıcı sözleşmeleri olmalıdır. 24 saat ücretsiz çocuk bakımı sağlanmalı, gereken kaynaklar zenginlerin vergilendirilmesi yoluyla yaratılmalıdır. Kürtaj ve doğum kontrolü araçlarından bütün kadınlar isteklerine bağlı olarak, ücretsiz ve yaş sınırlaması olmaksızın yararlanabilmelidir. Çalışma saatlerinin kuralılaşmasıyla, 24 saat çocuk bakımı talebi, kadınların toplumsal hayatta yer alabilmesi ve politik etkinliğe eksiksiz katılabilmesi için daha da yakıcı bir ihtiyaca dönüşmüştür.

Kadın hakları bugün ahlâkçı bir karşı saldırı altında. Kürtaj klinikleri saldırıya uğruyor; bakım yükünü yeniden kadınların omuzlarına bindiren “aile değerleri” önde tutulduğu için hizmetler kısıtlanıyor. Kürtaj ve doğum kontrolü, sağ güçlerin saldırılarına karşı savunulmalı, yararlanma parasız, isteğe bağlı ve yaştan bağımsız olmalıdır.

İşyerinde cinsel taciz ve ev içi şiddet teşhir edilmeli, hedef alınmalı ve suç olarak tanımlanmalıdır. Ev içi şiddetten kaçan kadınlar için tam donanımlı sığınma evleri açılmalıdır. Kadınların istedikleri anda boşanma hakkı olmalı, nikâhlı olsun olmasın bütün birlikteliklerde ayrılma ya da boşanma halinde hane halkının varlığında kadınların eşit payı olmalıdır.

Küreselleşmeyle kadınlar işyerlerine gitgide daha çok çekiliyor. Kadınlara daha fazla ekonomik bağımsızlık kazandırdığı, evdeki yalıtılmışlıklarını azalttığı ve mücadeleye yeni özgürlük savaşçıları kattığı ölçüde olumlu bir gelişmedir bu. Ancak her zaman olduğu gibi,

kapitalizm bunu kadınların iyiliği için yapmıyor. Kadınların daha düşük ücret karşılığında çalışıp evlerine, çocuklarına bedava bakmaya devam edeceğine inandığı için yapıyor. 19. yüzyıl Avrupa'sında olduğu gibi süper kârlar elde etmek üzere çocuk emeği kullanmaya da dünden razı.

Kadınların yarı süreli ve iğreti işlerde çalışmasındaki artış, neoliberalizmin hizmet sektörüne yüklenmesiyle el ele gerçekleşiyor. Bir yandan bulunabilecek güvenceli tam süreli işler azalırken bir yandan da kadınlar evle ilgili yükümlülükleriyle bağdaşan işler aramak zorunda kalıyor. Küreselleşme bütün dünyada kadınların ezilmesinin biçimini değiştirdi; ev ve aile sorumluluğunun kadınlara ait olmasında yatan özünüyse değiştirmede.

Kadınların kurtuluş mücadelesi yaygın olarak feminizmle bir tutuluyor, çünkü işçi örgütleri bu konuları tutarlı biçimde ele alamamıştır. Peki, feminizm kadınları kurtuluşa götürür mü? Feminizm, kadınların ezilmesini yalnızca erkeklerle kadınlar arasındaki ilişkide temellendirerek sınıflı toplumla ilişkisinden kopardığı için, bütün sınıflardan kadınların, ezilmelerine karşı mücadele etmek üzere bir araya gelmesi stratejisini savunur. Bu çıkmaz bir sokaktır, çünkü egemen sınıf kadınlarının, milyonlarca kadının her gün sıkıntısını çektiği düşük ücrete, kötü konutlara, sağlık hizmetinden yoksunluğa karşı mücadele etmekte çıkarı yoktur.

Cinsiyet ayrımcılığına, kadınların ezilmesine ve bundan doğan aşırı sömürüye karşı emekçi kadınların kitle örgütlerinin erkeklerle yan yana mücadele etmesi için bütün ülkelerde kampanya yürütmeliyiz. İşçi hareketi içinde kadınların işyeri temsilcisi, delege ve yönetici konumlarına gelmesini öncelikli hedefler arasında almalı ve kadınların bunu özendirmek ve bu amaçla mücadele etmek üzere kendi ayrı (ve erkeklere kapalı) toplantılarını düzenleme hakkını savunmalıyız.

Cinselliği dinden ve devletten kurtaralım

Eşcinsel erkekler ve lezbiyenler korkunç bir ezilmeye maruz kalıyor. Eşcinselliği suç sayan yasalar 1960'lar ve 70'lerde ancak bir avuç gelişmiş ülkede kaldırıldı. Bu ülkelerde bile "açılmak" hâlâ evden atılma, işyerinde taciz ve işten çıkarılma gibi örseleyici sonuçlar verebilir. Birçok insan intihara sürükleniyor ya da hayatları temelli perişan oluyor. Kiliseler, camiler eşcinsel düşmanı propagandayı dursuz duraksız sürdürüyor, eşcinsellere yönelik şiddete de böylece çanak tutuyorlar.

Birçok ülkede eşcinsel ilişki hâlâ hapisle, hatta ölümle cezalandırılıyor. Oysaki aynı cinsiyetten insanlar arasında aşk ve cinsellik bilinen bütün toplumlarda var olmuştur. Eşcinsellik karşıcinsellik kadar "doğal"dır. Buna rağmen, eşcinseller ve lezbiyenler bütün modern toplumlarda kitle iletişim araçlarında aşağılanıyor, fiziksel saldırılara, hatta hunharca cinayetlere maruz kalıyorlar.

Devrimciler cinsel yönelimin ve her tür gönüllü cinsel etkinliğin özel bir sorun olduğunu, kişisel seçime bağlı olduğunu ısrarla savunur. İnsanların gönüllü olarak herhangi bir biçimde cinsel ilişkiye girmeye, kendi cinsiyetlerini seçmeye ve istedikleri gibi giyinmeye hakları vardır. Bu seçimin meşruluğunun devlet tarafından tanınmasını ve her tür ayrımcılığa son verilmesini (örneğin, eşcinsel ve lezbiyen evliliklerinin ya da birlikteliklerinin tanınmasını) talep ediyoruz. Aynı şekilde transeksüellik de yasal olmalıdır – insanlar cinsel özelliklerini değiştirmekte ve istedikleri cinsiyete geçmekte özgür olmalıdır.

Cinsellik ve cinsiyet temelinde ayrımcılık yasaklanmalıdır. Ayrımcılık karşıtı yasalar, eşcinsel düşmanlığına karşı kampanyalar ve lezbiyen ve eşcinsellerin öz savunma hakları için mücadele etmeliyiz.

Lezbiyen ve eşcinsellerin cinsel özgürlüğü herkesin özgürlüğünün ölçülerindedir. Eşcinselliği baskı altına alan devletler ve dinler, aynı şekilde heteroseksüellerin özgürlüğüne de müdahale ediyor, karşıcinsel ilişkileri de kendi düzenine bağlıyor.

20. yüzyılın başında Bolşevikler eşcinselliği serbest bıraktı – yeryüzünde bunu yapan ilk yönetim oldular. Ancak Stalinizm ve sosyal demokrasi, yeniden gerici politikalara döndü. Bunlar bugün Küba’da hâlâ yürürlüktedir.

Cinsel dışavurumun birçok biçimini suç olarak tanımlayıp yasaklayan bir toplumda yaşıyoruz. Belli bir yaşın altındaki gençlerin gönüllü olarak kurduğu cinsel ilişkiler de bunlar arasında. Gönüllü cinsel ilişkinin yasaklanması gençleri cinsel istismardan korumaz. Cinsel istismar çoğunlukla aile içinde gerçekleşiyor. Öksüz/yetim yurtlarında, bakımevlerinde yaygın. Özellikle kiliselere bağlı olanlarda. Belli bir yaşın altında olanların cinselliğini yadsıyan bir dünya, cinsel istismarın varlığını da yadsır ve gençlere karşılaşılabilecekleri sorunları önceden anlatıp bunlar hakkında açıkça konuşmak yerine mağdurların suçluluk duymasına yol açar.

Gönüllü cinsel ilişkiyi yasaklayan yasalara ve “küçük yaşlı” sevgililere suç yüklenmesine hayır! Çocukları istismardan korumak için, aile içi şiddete ve tecavüze karşı yasalar olmalı! Mahalle ve okul komiteleri ev içinde şiddete baş vuranlardan hesap sormalı. Çocuklar dahil herkese cinsel eğitim sağlanmalı.

Bütün dünyada ve gitgide artarak yarı-sömürgelerde, kadınlar, kızlar ve genç erkekler mali zorluklar nedeniyle seks işçiliğine zorlanıyor. Seks işçiliğinin yasadışı olması, bu alanda çalışanların toplumda en çok damgalanan ve dışlanan gruplar arasında olması anlamına geliyor. Seks işçileri, hakları için mücadele etmek üzere örgütlenebilir, örgütlenmelidir. Seks işçilerinin suçlu olarak tanımlanmasına ve taciz edilmelerine son verilmesini, kamu sağlık hizmetlerinden eksiksiz yararlanmalarını, geçimlerini karşılayacak düzeyde ücret almalarını ve başka bir geçim yolu için ücretsiz olarak eğitim görebilmelerini talep ediyoruz. Örgütlü suçun denetiminden ve sokak hayatının tehlikelerinden korunmuş, güvenli çalışma koşulları olmalıdır. İşçi sınıfı hareketi, seks işçiliğinin seks işçilerinin denetimi altında yasallaşmasını talep etmelidir.

Gençlere özgürlük!

Gençler her yerde eziliyor. Birçok ülkede düzenli eğitim alamıyorlar. Aldıkları yerlerde okullar kapitalizmin temel eşitsizliklerini ve iktidar yapılarını yansıtıyor. Gençlere kararlara katılma hakkı tanınmıyor, dar kafalı disiplin denetimleri uygulanıyor.

Çalışma yaşamında gençler özellikle sömürülüyor, öteki işçilerden daha düşük ücret alıyorlar, daha zayıf bir yasal korunmadan yararlanıyorlar. Çıracılık eğitiminde sefalet ücreti ödeniyor, temel güvenlik koşulları hiçe sayılıyor, sonuçta da iş garantisi sağlanmıyor.

Latin Amerika, Afrika ve Asya Pasifik bölgelerinde Batılı şirketler *sweatshop*’larda alabildiğine düşük ücretler karşılığında ve kabul edilir çalışma koşulları gözetilmeksizin çocuk işçi çalıştırıyor.

Sokakta gençler polisin keyfi uygulamalarının mağduru oluyor, tacize uğruyor. Kapitalist toplumlar kâr uğruna savaşa girdiği zaman, ölmeye gönderilen, gençler oluyor.

Gençlerin ezilmesinin kökü aileye uzanır. Kapitalizm, her sınıflı toplum gibi, çocuk yetiştirme gibi kimi temel toplumsal işlevlerin yerine getirilmesi için aileye bel bağlar. Burjuva ailesinde çocuğun hemen hemen hiçbir hakkı yoktur ve ana babanın diktatörlüğü altındadır. Bu durum çocuklarla ana baba arasındaki ilişkiyi zehirler. Temelde yatan bu eşitsizliğin direnişe yol açması doğaldır.

Kendi kişisel ve cinsel ilişkilerini kurmak, kendi ilgilendiği konularla uğraşmak, kendi yaşamını biçimlendirmek isteyen her genç insan, bir aşamada ana baba otoritesine meydan okumak zorunda kalacağını bilir.

Bütün bu nedenlerle, gençler özgürlük için savaşıyor güçlerin her zaman ön saflarında yer almıştır. Bugün IMF, NATO, Dünya Bankası ve G8 doruklarının karşısına çıkan antikapitalist eylemcilerin en geniş ve en militan kesimlerini gençler oluşturuyor. Filistin’de Siyonist işgale karşı en yürekli, en özverili savaşçılar gençler arasından çıkıyor. 2001 Aralık’ında Arjantin’de de la Rua hükümetini yıkan sokak çatışmalarında da öne çıkanlar gençlerdi.

Devrimciler her ülkede gençliğe yönelmelidir - örgütlenmelerine yardım etmek, haklarını savunmak ve baskısız, savaşırsız bir gelecek mücadelesine taze güçler katmak için.

Çocuk emeğine son vermeliyiz. Sömürücülerin kârlarını kullanarak, ekonomik kötü muameleye uğrayan çocukların eğitimi ve onların yerine 16 yaşında ya da daha büyük işçilerin sendikalar tarafından belirlenen ücretler karşılığında çalışması sağlanabilir. Bebeklikten 16 yaşına kadar herkese parasız eğitim, 16 yaşından sonra da isteyen herkese, geçim güvencesi sağlanmış olarak, yüksek öğrenim ya da meslek öğrenimi için mücadele etmeliyiz. Bütün gençlerin daha yaşlı işçilerle aynı ücret karşılığında ve aynı çalışma koşullarında işe ihtiyacı var. Ucuz emeğe dayalı çıraklık programlarına son verilmesi, bunların yerini tam ücretli ve bitiminde istihdam garantili bir çıraklık eğitiminin alması için mücadele etmeliyiz.

Devlet mülkiyetinde okullar ve yüksek okullar yapılmasına yönelik kapsamlı bir program talep ediyoruz. Eğitim üzerindeki her tür dinsel ve özel denetime karşıyız. Mali kaynaklarını devlet bütçesinden alan, laik eğitim için mücadele ediyoruz. Öğretmenler, ana babalar ve öğrenciler öğretim içeriğini belirlemeli ve okulları demokratik olarak yönetmelidir.

Gençlerin kendilerini kültürel, cinsel ve politik olarak ifade etmelerine getirilen bütün kısıtlamalara son verilmesi, cinsel eğitim edinme, ve istek üzerine doğum denetimi araçları kullanma ve - genç kadınlar için - kürtaj yaptırma olanağı sağlanması için mücadele ediyoruz. Mali kaynaklarını devletten alan ama yararlanan gençlerin demokratik denetimi altında yönetilen gençlik merkezlerine ve oturulur konutlara ihtiyacımız var.

Gençlerin demokratik hakları genişletilmeli, 16 yaşından itibaren oy hakkı tanınmalıdır - çalışan gençlere daha da önce: çalışacak yaşa gelmişlerse oy kullanacak yaşa da gelmişler demektir! Ceza sorumluluğunun başladığı yaş sınırını aşağı çekerek gençleri suçlu kapsamına alma girişimlerine karşıyız. Burjuva ordularında gençlere zorunlu askerlik yaptırılmasına hayır! Silah kullanma eğitimiye herkese açık olmalıdır.

İşçi örgütleri bürokrasisi gençlerin öfkesinden ve dinamizminden korkuyor. Reformist milletvekilleri ya da sendika yöneticileri, gençlik kolları ya da hareketleri içinde gençleri örgütlemeye her nerede gerek görürse, onları kendi taleplerini dile getirmekten her zaman alıkoymaya çalışıyor. Gençlere tartışmalara katılma fırsatı tanımıyorlar ve gençlerden gelen her kampanya girişimini engelleyici resmi denetimlerden geçiriyorlar.

Devrimciler geçmişi korumaya değil, geleceği kurmaya çalıştığından, gençlerden hiçbir korkuları yoktur. Tersine, devrimci komünistler her yerde özerk bir devrimci gençlik hareketinin kurulmasını desteklemelidir.

Devrimci parti, gençlerin özgül koşulları ve ezilmelerinin niteliği gereği, gençlik örgütüne kendisine bağlı bir altbirim gözüyle bakmamalı, gençlik hareketinin örgütsel ve politik bağımsızlığını savunmalıdır.

Disiplinli bir mücadele partisine oranla daha esnek üyelik ölçütleri bulunan ve daha açık olan gençlik örgütü üyelerinin, yasallığın olanak tanıdığı her durumda kendi kararlarını

vermeye, kendi etkinliklerini belirlemeye, kendi politikaları üzerinde tartışarak karara varmaya ve – kaçınmak mümkün değilse – kendi yanlışlarını yapmaya hakları olmalıdır.

Ancak bu asla devrimci komünistlerin genç militanları kaderleriyle baş başa bırakması ve onlara önderlik etmeye yanaşmaması anlamına gelmez. Tersine, parti üyeleri gençlik hareketinin partili olmayan üyelerine yol göstermeye, onları etkilemeye, hareketi işlerliği olan bir eylem programına, ilkeli taktiklere, işçi sınıfı ve radikal gençler arasında gelişme perspektifine, enternasyonalizm ve özveri ruhuna ve devrimci komünist programa kazanmaya çalışmalıdır.

Bugün birçok ülkede böyle bir hareketin tohumları serpilmiştir. Bunların küresel bir devrimci gençlik hareketi içinde birleştirilmesi gerekir.

Faşizme karşı mücadele

Toplumsal kriz tırmandıkça, iktidardaki sosyal demokrasi yıprandıkça, bütün Avrupa'da aşırı sağ yükseliyor. İtalya, Belçika ve Fransa'da faşist cephe partilerinin büyümesi bunu gösteriyor. Derin kriz koşullarında burjuvazi işçi sınıfı karşısında egemenliğini korumak için faşist bir hareketi kullanabilir. Tabanını esas olarak kapitalizmin bunalımıyla çıkmaza düşen küçük burjuva ve lümpen proletarya saflarından devşiren gerici bir kitle hareketi olan faşizm, bağımsız işçi sınıfı hareketinin dağıtılmasını ve mali sermayenin hiçbir burjuva demokratik öğeyle sınırlanmamış egemenliğinin kurulmasını amaç edinir.

Burjuvazi için faşizm, baş vurulacak en son çaredir, çünkü kendi parlamenter temsilcilerinin de ezilmesini gerektirir. Nazi Almanya'sı ve Mussolini İtalya'sının gösterdiği gibi, durum gerektirdiğinde, burjuvazi böylesi tedbirlere yönelebilir. Yarı-sömürge ülkelerde faşizm dinsel ya da etnik topluluklar arasındaki çelişkilerden ya da gerici dinsel hareketlerden doğan bir hareket olarak gelişebilir. Bu tür hareketlerin söylemleri zaman zaman antiemperyalist tınlayabilir. Bu özellik, işçi sınıfına düşman, antikomünist doğalarını görmemize engel olmamalıdır.

Bu retorik, Nazilerin demagojik "antikapitalizm"iyle aynı kalıptan çıkmıştır. Yarı-sömürgelerde cemaatçiliğin ya da dinsel hiyerarşiyle iç içe örgütlenmiş faşizmin üstün gelmesi halinde emperyalist egemenlik zarar görmeyecek, belki güçlenecektir.

İşçi sınıfı, faşizmin ortaya çıktığı andan başlayarak, onu dağıtmak üzere amansız bir mücadele yürütmelidir. Faşizm genel amaçlarını gizleyip kendini ırkçı düşmanlık zehrini saçarak gösterse bile, onunla mücadele etmek için birleşik işçi cephesi kurulmalıdır. Bütün işçi sınıfı örgütlerini faşistlere karşı kitlesel bir birleşik işçi cephesi kurmaya çağırıyoruz.

İşçi hareketi faşist hareketlerin demokratik haklarını tanımamalı, saygıyla karşılamamalıdır; çünkü bunlar işçi sınıfı ve ezilenlere karşı birer iç savaş aracıdır. Ancak faşist örgütlerin burjuva devlet tarafından yasaklanması çağırısı yapmayız. Bu görev burjuvaziye emanet edilemez, nihai olarak faşizmin arkasında burjuvazi vardır. Devlet gerçekte yasakları faşizme karşı direnişi silahsızlandırmak ve engellemek için kullanacaktır. Devrimciler devleti faşizmi yasaklamaya çağırarak yerine işçi sınıfını şu sloganlar etrafında harekete geçirmek için mücadele etmelidir: Faşistlere kürsü yok! Faşistleri işçi örgütlerinden atalım!

Her faşist eylemliliğin fiziksel olarak karşısına çıkmalı, ırkçılığın hedef aldığı ezilenlere ve işçi hareketine yönelik faşist saldırılara karşı işçi savunma birimleri oluşturmalıyız.

İşçilerin demokratik haklarını askeri diktatörlük ve faşizm karşısında savunma mücadelesi ancak bunları ortaya çıkaran düzenin, kapitalizmin yıkılmasıyla nihai olarak kazanılmış olacaktır.

Militarizme ve emperyalist savaşa karşı

Kapitalizm tekrar tekrar savaşlara yol açar. Geçen yüzyılın savaşlarında yüz milyonlarca insan öldü. Üçüncü bir dünya savaşı, tasavvur edilemeyecek kadar yıkıcı olacak, türümüzün yaşayakalmasını tehlikeye sokacaktır.

ABD ve NATO üyesi müttefikleri petrol alanlarını, stratejik önem taşıyan bölgeleri denetim altında tutmak ve gayriresmi imparatorluklarının vasal devletlerini genel olarak hizaya getirmek için kanlı hava saldırılarına ve topyekûn işgallere baş vuruyor.

Savaşlar arasında, toplumsal üretimin koca bir bölümü “savunma” harcamalarına ayrılıyor. Geniş toprak parçaları mayın tarlalarıyla, zehirli kimyasal maddelerle ve radyasyonla kullanılmaz ya da tehlike saçar hale getiriliyor. 1991’de, dünya egemenleri savaşın sonunu ve büyük “barış getirisi”ni ilan etmişti. Oysaki topu topu on yıl sonra ABD dünyayı yeni bir silahlanma dalgasına götürüyor. Dünyaya barışı ancak kapitalizmin temelli ve tümünden yok edilmesi getirebilir.

İşçi sınıfı bütün dünyada askeri aygıtta bir tek kişi, bir tek kuruluş vermemekte diretmelidir. Emperyalist ülkelerde “yurt savunması”, işçileri, ezenlerin kirli – hem kendilerinden, hem de ezilen ülkelerin emekçi ve yoksullarından çalınmış - kazançlarını savunmak için seferber etmeye yönelik koca bir yalandır. Komünist Manifesto’da söylenen bütününüyle geçerlidir: “İşçilerin vatanı yoktur.” Bütün ülkelerin işçileri kardeşlerdir. Uluslararası örgütlenmeye, uluslararası dayanışmaya barış zamanında ihtiyacımız varsa, savaş zamanında haydi haydi ihtiyacımız var.

Buna karşılık, emperyalizmin sömürdüğü ülkelerin emperyalist saldırılara direnmesi haklıdır ve dünya işçilerince desteklenmelidir. Bu direnişin başında zalim askeri diktatörler bile bulunsun. Desteklediğimiz, bu rejimler değil, ülkelerinin ve halklarının emperyalizme karşı zaferidir.

Emperyalist ülkelerde işçi sınıfı “kendi” silahlı kuvvetlerinin geri çekilmesi, gerilemesi ve yenilgisi için her tür sınıf mücadelesi yöntemini etkin olarak kullanmalıdır. Bu amaçla işçi sınıfının kitlesel örgütlenmelerine dayanan, gençleri, kadınları, ilerici orta sınıfları ve göçmen topluluklarını eyleme geçiren dev bir savaş karşıtı hareket örmeliyiz.

Bu hareket büyük olasılıkla dinsel inançlardan ya da pasifizmden yola çıkan birçok insanı içerecektir. Patronların savaşlarına karşı pasifistlerle yan yana yürüsek de, bizler pasifist değiliz. Bütün sınıfların kadın ve erkekleri bir isteseler, savaşın kapitalizm koşullarında da ortadan kaldırılabilceği yanılısamasını yaymayız. Bütün savaşları ve savaşan herkesi de mahkûm etmeyiz. Ezilen ve sömürülenlerin ezenlere ve sömürülenlere karşı direnişlerini ve savaşlarını destekleriz.

Malvinas dolayısıyla Britanya’nın Arjantin’e açtığı savaş, ABD öncülüğündeki koalisyonun Irak’a karşı yürüttüğü Körfez Savaşı, ABD ve müttefiklerinin Afganistan’daki savaşı, yağmacı amaçlar peşindeydi. Böylesi savaşların emperyalist ülkedeki işçi sınıfına getireceği hiçbir yarar yoktur; ülke dışındaysa olsa olsa gericiliği güçlendirmeye yarar. Bu savaşlarda işçiler yöneticilerinin yenilgisi için çaba göstermelidir.

Emperyalist güçler geçen yüzyılda iki kez olduğu gibi bir kez daha birbirleriyle çatışacak olursa, işçiler egemenlerin savaşıyla uzlaşmaksızın sınıf savaşını sürdürmelidir. Karşı tarafın zaferi için çalışmayız ama kendi yöneticilerimizin yenilmesi, işçilerin desteğiyle zafer kazanmaları olasılığı kadar kötü değildir.

Kitlelerin katlandığı ölümler, yaralanmalar, yıkım ve açlık, savaşın hedef alan açık bir öfkeyi besleyecektir. Bu durumda savaşa son vermek için sloganımız “barış” değil, “devrim” ve “bütün iktidar işçilere” olmalıdır.

Savaş yaklaştıkça reformist kitle örgütleri ateşli yurtseverler olup çıkarlar. Sendika bürokratları üretimi hızlandırıp grev hakkını askıya alarak işçilerin kazanım ve haklarından “ulus”un toptan çıkarları uğruna özveride bulunulmasını talep ederler. Bu noktada sloganımız: “Asıl düşman içerdedir”. Amacımız, sınıf mücadelesini şiddetlendirerek, işçi sınıfının her kazanımını savunarak, ücretlerden ve çalışma koşullarından en küçük özveride bulunmayarak, emperyalist savaşı iç savaşa dönüştürmektir.

Hindistan’la Pakistan gibi iki yarı-sömürge ülke arasında savaş söz konusuysa iki devletin zaferini de desteklemeyiz ve sınıf mücadelesini, savaşla ilgili sonuçları ne olursa olsun, sürdürürüz. Ancak somut koşullar bu tutumun değiştirilmesini gerektirebilir: Savaşan taraflardan biri emperyalizmin uzantısı işlevi görüyor, diğeri bağımsızlığını savunuyorsa, bağımsızlığını savunan tarafı desteklemek gerekir.

Emperyalist müdahaleyi hiçbir zaman, bahanesi – Ruanda’da, Bosna’da, Kosova’da olduğu gibi – etnik temizliği ve soykırımı önlemek, demokrasi ve insan haklarını yeniden kurmak ya da insani yardım götürmek de olsa, destekleyemeyiz. Ezilenleri uyararak böyle bir müdahaleyi davet etmemelerini, emperyalistlerle ittifak kurmamalarını, onlara en küçük güven beslememelerini ve çekilmelerini talep etmelerini isteriz.

Emperyalist savaş aygıtının bir vuruşta milyonları kırabilecek güçte olması, milyarlarca insanın yüreğinde korku ve kaygı uyandırıyor. Bu tehdit karşısında sol reformistler ve pasifistler dünyanın Birleşmiş Milletler aracılığıyla silahsızlanmasını ve yeryüzünden savaşın yok edilmesini telkin ediyor. Şu soruyuysa cevapsız bırakıyorlar: “Yöneticilerimiz nasıl, hangi araçlarla silahsızlandırılacak?”

Birleşmiş Milletler’deki ya da bir uluslararası silahsızlanma konferansındaki bir oylama sonucunda asla gönül rızasıyla silahlarını bırakacak değiller. Silahsızlandırılmaları gerektiği kesin. Ama onları kim silahsızlandırabilir? Kimin gücü buna yeter? Bunu ancak işçi sınıfı ve ezilen yığınlar yapabilir.

Nasıl? Toplumsal devrimle! Orduların ve polis güçlerinin denetimini generallerin elinden alarak ve askerleri kazanıp paramiliter polis güçlerini dağıtarak. Bunlar halkın savunucuları değil, yurt içinde baskının, yurtdışında yağmanın araçlarıdır. Toplumsal kriz dönemlerinde diktatörlük silahlarıdır. Onların yerini silahlanmış halk almalıdır.

Silahlanma programlarına meydan okuyan ve engel olan hareketler on binlerce işçi ve genci doğrudan eyleme çektiğinde, devrimciler bu eylemlerin ön saflarında mücadele eder. Bir yandan da ütopyacı “silahsızlanma” sloganına karşı çıkar, yalnız kapitalistleri değil, generalleri de alaşağı ederek egemen sınıfın insanlar üzerindeki denetimine son verirken silahlarını da ellerinden almak gerektiğini açıklarız.

Savaş endüstrisi egemen sınıf için son derece kârlıdır. Ticari sırlarını sergilemek, silahlanma kârlarına el koymak ve işçi denetimi altında kamulaştırmak için mücadele ederiz. Onların müstehcen silahlanma programına karşılık, yararlı bir bayındırlık programı talep ederiz.

Emperyalistler, barış dönemlerinde bile, askeri müdahale tehdidiyle kendi çıkarlarını savunmak için paktlar kuruyor. Emperyalistlerin egemenliğindeki bütün askeri paktların, en başta da NATO’nun dağıtılmasını talep ediyoruz. Bütün gizli ittifak ve anlaşmalar açıklanarak yayımlanmalıdır.

Subayların askerlere kötü muamelesini mahkûm ediyoruz. Askerlerin yurttaş haklarından eksiksiz yararlanması, asker komiteleri ve sendikaları kurulması mücadelesini ve subayların seçimle belirlenmesi talebini destekleriz.

Burjuva devlet ve onun subayları denetiminde zorunlu askerliğe karşı çıkarız. Bunun yerine işçilerin ve halk örgütlerinin denetimi altında herkesin askeri eğitim almasını talep ederiz. Ancak genel zorunlu askerlik varsa biz, devrimciler, işçi sınıfından gelen askerler

arasında devrimci ajitasyon yapmak üzere silahlı kuvvetlere katılırız. Kendini kölelikten kurtarmak isteyen bir sınıf askeri becerileri öğrenmek zorundadır.

Devlet

Sırf kapitalist demokrasilerin yetişkin yurttaşlarının her dört ya da beş yılda bir oy verme hakkı olduğu için, bunun “halkın halk tarafından halk için yönetilmesi” olduğu kabul ediliyor. Oysaki ne üretileceği, ekonomik sistemin doğası, hatta “barış mı sürsün, savaşa mı gidilsin?” gibi konularda halkın hiçbir söz hakkı yok. Gerçekte var olan, kapitalistlerin kapitalist politikacılar eliyle yönetmesidir.

Haberler, tartışmalar, kamu yaşamı, Rupert Murdoch ve Silvio Berlusconi gibi medya milyonerlerinden oluşan daracık bir kliğin elinde. İşçi sınıfının kurduğu siyasi partiler tutucu partilerin genetik ikizlerine dönüşmüş.

Politika ve program tartışmalarının yerini kişilerin karşı karşıya geldiği yarışmalar almış. Seçim kampanyaları, foto enstantaneleri ve sansasyonel söylevlerden oluşan sahne olaylarına dönüşmekte. Bu siyaset oyununun oyuncularını, parti üyelerinin ya da seçmenlerinin en küçük etkisinden korumak için, olağanüstü kampanya masraflarını milyoner bağışçılar karşılıyor. Üçüncü Dünya’da, buna adlı adınca yolsuzluk diyorlar. Şu sıralardaysa Birinci Dünya’da da partiler birbirlerinin rezaletlerini ve dolaplarını ifşa edip duruyor.

Kapitalist demokrasinin böylece köklerinden zehirlenmesi, karşılığını da buluyor. Refah dönemlerinde aldırışsızlık, apati; bunalım dönemlerindeyse bütün politikacıları hedef alan derin bir nefret. En eski demokrasilerde “hepsi birbirinin tıpkısı” demek âdet oldu. Arjantin’de de, 2001-02 bunalımı sırasında orta sınıflar kadar işçiler de “hepsinden kurtulmalı” sloganını benimsiyordu.

Bu demokrasi yüzeyinin gerisindeyse devlet duruyor. Çekirdeği, iktidar sahiplerinin ve zenginlerin kârlarını koruyan bir baskı aygıtı. Engels çok çok önceleri devletin özünü “özel silahlı adam müfrezeleri” diye tanımlamıştı - ordular, polis güçleri ve yardımcıları: yargı, hapisane sistemi, devletin en üst düzeyindeki bürokratlar. İster en demokratik cumhuriyette, ister en koyu diktatörlükte olsun, devlet kapitalist sınıf egemenliğinin bir aracıdır.

Devletin gerçek karakteri, kimi savunduğu, kime saldırdığı ile belli olur. Grev gözcülerine uygulanan baskı, “iç düşman”ı hedefleyen gözaltı, dolup taşan cezaevleri, hepsi gösteriyor ki, polisler – ve gerektiği yerde askerler – halkın koruyucuları değil, zenginlerin ve iktidar sahiplerinin özel güvenlik görevlileridir.

Bir işçinin yaşam aracını, işini elinden aldı diye polis bir patronu hiç tutuklar mı? Patron grev kırıcılar getirir, işçiler grevlerini savunurlarsa, grev kırıcıların “çalışma hakkı”nı savunmak üzere polis – coplar ve gözyaşı gazlarıyla – yetişir. İşçiler bir işyerini, kapatılmasını önlemek amacıyla, işgal ederlerse, polisler mekânı “hukuki sahiplerine” iade etmek üzere içeri dalacaktır.

Demokratik haklar

Burjuva demokrasisinin zenginlerin diktatörlüğü olması, demokratik hakların bir işe yaramadığı anlamına gelmiyor. İlkın, büyük kapitalistleri demokratik haklar tanımaya zorlayan, işçi sınıfı olmuştu. Kapitalizm tarihi boyunca yinelenen krizler, egemen sınıfı işçilerin kazandığı demokratik haklara saldırmaya yöneltmiştir.

Son yüz yıl boyunca demokrasinin yerine askeri ya da faşist diktatörlükler geçirme girişimleri olmuştur. Uzun diktatörlük dönemleri yaşamamış pek az yarı-sömürge ülke vardır. 1970’lerde Arjantin ve Şili’de on binlerce işçi sınıfı militanı kaybedildi, ya da

işkence gördü, hapis yattı, sürgüne gitti. Avrupa 1920'lerden güney Avrupa'da 1970'lere değin, zulmünün benzeri olmayan faşist diktatörlüklere tanık oldu.

Anglosakson ülkelerinde egemen sınıf "kesintisiz demokrasi geleneği" ile övünür. Bir yandan da sendika karşıtı yasalarla, anlatım özgürlüğünün kısıtlanmasıyla, yürütmenin yasama karşısında güçlendirilmesiyle, baskı aygıtının genişletilmesiyle, demokratik hakları kırıp duruyorlar. "Terörizmle savaş" burjuva demokrasileri içindeki yurttaş özgürlüklerine yönelik daha önce görülmemiş bir saldırıya yol açtı.

Devrimciler demokratik hakları savunma mücadelesi verir, çünkü böylece işçi hareketinin varlığını ve sınıf mücadelesini sürdürme yeteneğini savunmuş oluyoruz. Grev hakkını, anlatım, toplantı, siyasi dernek ve sendika kurma, basın yayın özgürlüklerini savunuyoruz. Burjuva anayasalarındaki bütün antidemokratik öğelerin – monarşilerin, senatoların, yürütme yetkileriyle donanmış cumhurbaşkanlarının, seçilmemiş yargıçların, olağanüstü yetkilerin - kaldırılmasını talep ediyoruz

Bir diktatörlüğün yıkılışından sonra, kapitalistler burjuva parlamenter demokrasisini geri getirmeye çalışırken, bizler burjuvazinin bir kez daha denetimi ele geçirmesine engel olmak için gereken çabayı harcamalıyız. Bu durumda, bir kurucu meclis – kapitalistlerin rıza göstermeye hazır olamayacağı kadar demokratik bir kurum – talep etmemiz gerekir. İşçi hareketini, bu mecliste yer alacak temsilcilerin yalnızca en demokratik biçimde seçilmekle kalmayıp aynı zamanda seçmenlerinin sürekli denetimi altında tutulmasını – seçmenler tarafından geri çağrılabilmelerini – sağlamaya çağırmalıyız.

İşçi sınıfı, demokratik hakları kazanma, savunma ya da geri getirme mücadelesinde, burjuvazinin "ilerici" ya da "demokratik" olduğu var sayılan bir kesimiyle birlik uğruna asla bağımsız sınıf konumundan vazgeçmemeli, sosyalist devrimi ertelememelidir. Nerede böyle yapmışsa – 1930'larda İspanya ve Fransa'da, 1970'lerde Şili'de – demokrasiyi de, gerçek bir sosyalizm fırsatını da kaybetmiştir.

Her "demokrasi" bir sınıfın egemenliğine dayalı bir devlettir. "Sınıfsız" bir demokrasi, bütün halkın çıkarlarını savunan bir devlet, ne olmuştur, ne de olabilir. Kapitalizmin ortadan kaldırılması ve işçi sınıfı demokrasisi ve sosyalizmin kurulması amacının bir aracı olarak, işçi sınıfı demokratik haklar mücadelesinin en önünde yer almalıdır.

Mücadelemizi savunmak – iktidara hazırlanmak

Her ciddi işçi sınıfı mücadelesinin, ezilenler ve sömürülenlerin yürüttüğü her mücadelenin, kendini savunmaya ihtiyacı vardır. Grev gözcülüğü deneyimi olanlar bilir ki, polis grev kırıcıları içeri sokup patronun işini devam ettirmesini önlemek, ancak kararlı ve kitlesel bir gözcülükle mümkündür. Birçok ülkede patronlar sendikacılara yönelik suikastlara baş vuruyor. Latin Amerika'nın topraksız kır emekçileri büyük toprak sahiplerinin ya da emperyalist *agrobusiness*'in silahlı adamlarıyla karşı karşıya kalıyor.

Özsavunma suç değildir! Her mücadelede, devlet ve patronların toplantı, yürüyüş, grev gözcülüğü hakkına karşı çıktığı, azınlıkların, yerel ya da etnik toplulukların saldırıya uğradığı her yerde özsavunmayı örgütlememiz gerekir.

Her grevde grev gözcülüğü savunma ekipleri oluşturulması için, her antikapitalist protestoda gösteri güvenliğinin koordinasyonu için, faşist saldırılarla her yüzleşmede antifaşist halk milisi için mücadele ederiz. Bugün sınıfımızın savunulması, yarın da devrimci saldırının zaferi için örgütlenmesi zorunlu olan işçi ve halk milislerinin oluşturulması yönünde ilk adımlardır bunlar.

Kitlelerin gücü gereklidir. Bu nedenle, işçilerin kitle örgütlerinin, sendikaların ve işçi partilerinin örgütlü güçler oluşturması için mücadele ederiz. Demokratik özgürlükler

elverdiği ölçüde, milisi açık olarak, emekçi halkın en yürekli ve kararlı ögeleri olan gençleri, işsizleri, kadınları katarak, örgütlemeliyiz. Milislerin sistemli eğitimi zorunludur. Gizli çalışma yöntemleri, sorunun yalnızca temel teknik yönleri için söz konusudur.

İşçi ve halk milislerine doğru her adım işçi sınıfının militan kesimlerini mücadelede çelikleştirir. Milislerin başarısı işçilerin henüz mücadelede yer almayan kesimlerini yüreklendirir, düşmanı destekleyenleri şüphe ve tereddüde düşürür, gerek polisin ve askeri güçlerin, gerek faşist çetelerin birliğini, bütünlüğünü bozmaya yarar ve devletin yıkılmasına giden yolu gösterir.

İşçilerin ve yoksul köylülerin hükümeti

Ekonomik bunalımlar ve savaşların işçi sınıfına sunduğu devrimci olanaklar az değildir. Ancak bu bunalımlar işçilerin önce kendi evlerini toplamasını beklemez. “İktidarı kim alacak?” sorusu genellikle işçilerin kendi kitlesel devrimci partilerini kurmasından önce sorulur.

Böyle durumlarda, işçi sınıfı kendi çıkarlarının yönetimde temsil edilmesi için ister istemez yüzünü halihazırdaki önderlerine çevirir. Seçimlerle ya da doğrudan eylemle, işçiler “kendi” partilerini iktidara getirmek ister. Reformist önderlerin hükümette mücadeleyi durdurarak burjuva sınıfına hizmet edeceğini devrimciler bilir. Gerçek neyse, söylemeleri gerekir. Bu hoş olmayan gerçeği de açık seçik söylemelidirler.

Ancak işi burada bırakmak, geçiş programı yönteminden bütünüyle vazgeçmek anlamına gelir. Bu program kitlelere verilmiş bir ultimatoma değildir. Bizim taleplerimiz ve sloganlarımız doğrultusunda mücadele etmek için önce kendi örgütlerinden ayrılmalarını beklemez işçilerden. Programımız işçi sınıfının çıkarlarına dayanır. Öyleyse, isteriz ki, işçiler bütün işçi örgütlerinin programımıza sahip çıkmasını talep etsin!

Devrimciler bu nedenle “işçi hükümeti” sloganını dile getirir. Var olan işçi önderlerini – sendikalarını ve partilerini – kapitalistlerden koparak krizi işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda çözmek üzere somut adımlar atmaya çağırırız.

İşçi hareketinin kitle tabanında etkin olarak yürütülecek bu ajitasyon, devrimcilerin etkisini büyük ölçüde artırabilir. Reformist örgütlerin üyelerinin tutumunu, önderlerinin ortaya ne atacağını edilgenlikle beklemekten, bizzat somut eylem taleplerinde bulunmaya doğru değiştirmeye yarayabilir. Önderlerin, en kritik durumda bile, kapitalistlere hizmet etmeyi bırakmaya gönülsüz olduğunu açığa çıkarabilir.

Reformist önderler burjuvaziden kopmadıkça, devlet güçlerini işçi sınıfına karşı kullanmaya devam ettikçe, bunun işçi hükümeti değil, her hükümet gibi mücadele edilmesi gereken bir burjuva hükümeti olduğunu anlatırız.

Ancak derin ve uzayan devrimci kriz koşullarında reformist partilerde ve onların işçi sınıfıyla ilişkilerinde değişiklik olması mümkün, hatta muhtemeldir. Kitle tabanlarından gelen baskıyla, kuvvetle sola kayabilirler. 1930’larda İspanya’da, 1970’lerde Şili’de ve Britanya’da olan, tam da buydu. Radikal reform önerilerini, hatta kapitalistleri gerçekten zarara uğratan ve öfkeliendiren vergilendirme, kamulaştırma ve devlet denetimi tedbirlerini benimseyebilirler.

İş başına gelebilecek böyle bir hükümet, burjuva devletin kurumlarına ve silahlı kuvvetlerine dayandığı sürece, sol reformistlerin, hatta kendini devrimci ilan edenlerin egemenliği altında bile olsa, gene de burjuva hükümeti olarak kalacaktır. Devrimcilerin böyle bir hükümete katılması asla mümkün değildir. Hükümeti, kapitalistlerin düşürme girişimleri karşısında savunurken, bir yandan da burjuvaziden kopması yönündeki ajitasyonumuzu yoğunlaştırırız.

Böyle bir hükümetin tehlikesi, kapitalistlerin ekonomik baltalamaları ya da burjuva devlet güçlerinin açık ayaklanması karşısında dağılarak, çekilerek ya da teslim olarak, karşıdevrim güçlerine kapıyı açabilecek olmasıdır. O zaman kapitalistlerin intikamı çok kanlı olacaktır.

Devrimciler, kapitalist baltalamaya karşı kararlı ekonomik önlemler alınmasını talep edecektir: işletmelerin kamulaştırılması ve işçi denetimi. Ancak burada durmayız. Darbe tehlikesini önlemek için işçi milisleri oluşturulup silahlandırılmasını ve rütbeliler kastının sıradan askerler üzerindeki denetiminin kırılmasını talep ederiz. Rejim ancak bu adımları atıp, silahlanmış işçi sınıfının kitle örgütleri tabanına dayanırsa gerçekten işçi hükümeti olur.

İşçi hükümeti mücadelesi, işçi sınıfının iktidarı alması ve devrimci bir rejimin kurulmasına uzanan bir köprü olabilir. Ancak kaçınılmaz bir aşama ya da formül değildir. Böyle bir hükümetten önce kitleler bürokratik önderlerinden koparsa, en militan işçiler devrimci bir parti ve işçi konseyleri oluşturursa, “işçi hükümeti” sloganı, işçi konseylerinin iktidarı alması çağrısına dönüşecektir.

İşçi konseyleri ve işçi sınıfı iktidarı için mücadele

Geçiş talepleri programının odak noktası, mücadele içindeki bütün grupları sınıfın bütününe kapsayan sonuç alıcı bir mücadele içinde birleştirecek organların oluşturulmasıdır. Bu tür örgütler farklı ülkelerde ortaya çıkmış, farklı dillerde adlar taşımışlardır: eylem konseyleri, *junta*'lar, *co-ordinadore*'ler, *cordones industriales*, sovyetler...

Çalışan ve işsiz emekçilerin, köylülerin ve kent yoksullarının bu konseyleri, her işyerinde, her işçi sınıfı mahallesinde, seçilmiş temsilcileri bir araya getirir. Temsilciler, seçmenlerinin çoğunluğu ne zaman isterse geri alınabilir. Yalnızca ne yapılacağına karara vermezler, kararlarının uygulanmasına da bizzat katılmaları gerekir. Böylece devasa bir bürokratik aygıtı gerek kalmayacaktır.

İşçi konseylerinin ilk görevi kapitalizme direnişin bir kent ya da bölge düzeyinde eşgüdümünü sağlayarak ülke zeminiyle bağını kurmaktır. Konseylerin demokratik karakteri, kitlelerin önderliği denetlemesini ve mücadeleye ihanet edecek olursa değiştirmesini kolaylaştırır. Hangi partiyi destekleyecekleri konusunda işçiler kesinkes özgür olmalıdır.

İşçi demokrasisi bürokrasiye karşı en iyi – tek – çaredir. Bürokrasinin gerisinde burjuvaziye teslim oluş yatar. Kitleler, işçi sınıfı hareketi içinde birbiriyle yarışan bütün siyasi güçleri, programlarının mücadelenin ihtiyaçlarına ve amacına hizmet edip etmediği açısından değerlendirmelidir.

İşçi konseylerinin nüveleri, sınıf mücadelesinin yükseldiği herhangi bir dönemde var olan mücadele organları içinde ortaya çıkabilir: militan ve demokratik sendikalar, fabrika komiteleri, belli mücadeleleri desteklemek üzere oluşturulmuş eylem komiteleri, işsizlerin örgütleri... Ancak böylesi organlar ne kadar radikal olursa olsun, başlı başına işçi konseyi işlevi göremez.

İşçi konseyleri fabrikayı, işkolunu, meslek grubunu aşmalıdır. Sınıf kesitleri arasındaki her tür engeli kaldırarak işçi sınıfının birliğini sağlamaları gerekir. Oluşturdukları örneklerle, geri alınabilir temsilcilerden kurulu konsey yapısını öteki halk sınıflarına ve katmanlarına da yayarak, sanayi bakımından az gelişmiş ülkelerde bile nüfusun çoğunluğunu toplayabilirler. Devrim sırasında, rütbesiz askerlerin konseylerin oluşumuna kazanılması mümkün ve gereklidir.

Temsilci konseyleri ancak toplum devrimci krize girdiği, kitleler geleneksel örgütlerinin sınırlarını zorlayarak devrimci mücadele ve örgütlenme biçimlerine yöneldiği zaman ortaya çıkar.

Devrimci kriz, toplum bir çıkmaza girdiğinde ortaya çıkar. Ekonomik bunalım ya da savaşın etkileri altında, olağan ekonomik ve siyasi düzen çöker. Yöneten sınıf bölünür ve ağır hükümet bunalımları içine düşer. Öte yandan, halk yığınları, eski rejimin yozlaşmasına ve ekonomik sefalete katlanmayı reddeder. Sokaklarda düzen güçleriyle karşı karşıya geldiklerinde, onları yenilgiye uğratmak için hayatlarını feda etmeye hazır olduklarını tekrar tekrar ortaya koyarlar.

İşçi konseyleri, kapitalistlerin toplumu yönetme ve denetleme hakkı karşısında dolaysız bir meydan okumadır. Başka bir devletin, toplumu işçi sınıfının yöneteceği bir devletin, gerçekleşmesi olanağını temsil ederler. Burjuva hükümetle yan yana buldukları sürece rakip bir güç oluşturacaklardır. Bu ikili iktidar durumu ancak kapitalistler kendi silahlı kuvvetleri üzerindeki denetimlerini yitirmişse ya da silahlı kuvvetleri kullanmaya cesaret edemiyorlarsa, işçi sınıfı önderliğiyle iktidarı almaya istekli değilse sürebilir. Bu kararsızlık kırılmazsa, kapitalistler konseyleri er geç düzenle bütünleştirecek, bürokratikleştirecek ya da ezecektir. Konseyler için ilerlemenin tek yolu, hükümeti yıkarak bir işçi sınıfı devleti kurmaktır.

Ayaklanma

Kapitalist devlet devralınıp sosyalizmi getirmek üzere kullanılamaz. Devrim sürecinde parçalanması gerekir. Bu nedenle, genel grev iktidar yolunda hayati bir taktiktir. Sözü dolandırmadan soruyu sorar: Toplum kim yönetiyor? Mülkiyetini elinde tutan patronlar mı, işlemlerini sağlayan işçiler mi? Genel grev, iktidar mücadelesini gündemin en üst sırasına yerleştirir. Ancak emeğin kitlesel olarak geri çekilmesi de soruyu yanıtlanamaz. Genel grev silahlı ayaklanma yolunu hazırlamalıdır.

Tarih gösteriyor ki, işçi sınıfı kapitalistlerin elinden devlet iktidarını ancak şiddet araçlarıyla alabilir. Kuşkusuz, ne kadar kuvvet kullanılması gerekeceği, ayaklanma anındaki güçler dengesine göre, silahlı kuvvetlerin ne ölçüde işçilerin saflarına kazanıldığına bağlı olarak, değişir. Gene de, işçi sınıfının, patronların azami direnişine karşı hazırlanmış olması gerekir.

Kitlelerin bütünüyle devrimci partiyi desteklediği bir devrimci durum olmadıkça, devrimci bir azınlığın öncülük edeceği bir devrim macera olacak, mücadeleyi de geriletecektir. Ayaklanma başarılı olacak, yeni rejim yaşayacaksa, devrimci partinin büyük kentlerdeki örgütlü işçilerin çoğunluğunu kazanmış olması gerekir.

Her ayaklanma, demokratik olarak örgütlenmiş kitlelere yol gösteren örgütlü öncünün eseri değildir. Kendiliğinden kitle ayaklanmaları genellikle daha sık görülür. Bu da, devrimlerin, kapitalist propagandacıların ileri sürdüğü gibi, dar grupların komplolarından ibaret olmadığını kanıtıdır. Devrimci azınlığın bu tür bir kendiliğinden ayaklanma karşısındaki tavrı, ayaklanmaya tamamen katılmak, ona - özellikle işçi konseyleri ve devrimci işçi köylü hükümeti mücadelesi yoluyla - bilinçli önderlik kazandırmaya çalışmaktır.

Ayaklanmanın öteki tipi, devlet iktidarının işçi sınıfı tarafından, Rusya'daki Ekim Devrimi modelinde olduğu gibi, bilinçli, tasarlanmış, zora dayalı olarak ele geçirilmesidir. Ayaklanmanın gerçekleştirilmesi, gizli planlama gerektiren teknik bir iştir. İşçi konseylerinin ayaklanma amacına kazanılmış olması gerekir, işçi milisleri ve işçi sınıfı yanlısı askeri birimler de ayaklanmayı hayata geçirmenin araçlarıdır. Ancak kilit konumların ele geçirilmesi, yeni rejimin savunmasının örgütlenmesi, silahların dağıtılması ve ayaklanmacıların görev dağılımı, kitlelerin kendiliğinden vereceği kararlara ya da "aydınlanmış" subaylara bırakılamaz. Başarılı bir ayaklanmayı yönetmek için gereken önderlik, ancak devrimci parti tarafından oluşturulup gerçekleştirilebilir.

Devlete karşı devrim

Sermayenin bürokratik devletinin yıkıntıları arasından işçi konseylerine dayalı bir işçi devleti yükselecek. Ama o da bir devlet olacak, her şeye rağmen. İşçi sınıfı ve müttefikleri ne bütün merkezi iktidarı tek vuruşta ortadan kaldıracaktır, ne de yönetmekten vazgeçebilir.

Sermaye sınıfına ve ayrıcalıklı destekçilerine karşı verilen iç savaş, işçilerin sermaye hükümetini devirmesiyle son bulmayacak. Eski düzen güçleri kanlı bir öçle iktidarlarını yeniden kurmayı tasarlayacak. Yerel ve bölgesel yönetimler üzerinde zorlayıcı yetkileri olmayan federal bağlantılarla yetinen, yerelleşmiş, atomlaşmış bir işçi sınıfı “iktidarı”, karşıdevrim önünde bütünüyle dayanıksız olacaktır. Gericiliği olabildiğince çabuk ve kesin bir yenilgiye uğratmaksın, karşıdevrimin yol açacağı muazzam kan gölünden kaçınılmasını sağlayacaktır.

Kapitalistlerden oluşan azınlık için, en çok üstüne titredikleri “özgürlük”lerini ortadan kaldırmaya yeminli bir diktatörlüktür gelen: insanlığın kaynaklarına özel mülk olarak sahip olma özgürlüğü, kâr uğruna hayatları mahvetme özgürlüğü, savaş çıkarma özgürlüğü. Emekçi insanlardan oluşan çoğunluk içinse gelmiş geçmiş en demokratik devlet olacaktır bu.

Kapitalistlerin parlamentolarını ve yargı organlarını dağıtarak yerlerine demokratik konseyleri ve emekçi insanlardan oluşan jürileri getirecektir. Kısacası, işçi sınıfının diktatörlüğü olacaktır – bir bürokratlar kastı şöyle dursun, tek bir partinin de değil.

20. yüzyıl, işçi devletinin tek bir ülkede yalıtılıp küresel kapitalizmin yoğun baskısı altında kalırsa bürokratikleşmeye yenik düşebileceğini ve karşıdevrimci bir seçkinler topluluğunun denetimi altına girebileceğini gösteriyor. Bundan kaçınmak için, daha yolun başındayken katı antibürokratik önlemler alınmalıdır. Bütün yönetim görevlerine gelecek seçimle belirlenmeli ve kalıcılaşan bir kastın gelişmesine meydan vermemek için rotasyon uygulanmalıdır. Temsilciler ancak nitelikli bir işçinin ortalama ücreti düzeyinde ücret almalıdır. Bütün temsilciler geri alınabilmelidir. Konseylerde bütün işçi sınıfı partileri eksiksiz yer alabilmeli, yalnızca devrime karşı elde silah savaşan partilere baskı uygulanmalıdır.

Devrimci devlet, halkın çoğunluğunun gündelik olarak kendi kendini yönetmesinde ve karar almasında temellenecektir; kendini toplum içinde eriten bir devlet olacaktır. İşçi sınıfı üretimi ve üleşimi toplumsallaştırıp toplumsal eşitliği kurdukça sınıfların kendileri de, onlarla beraber devlet zorunun bütün kalıntıları da sönüp gidecektir. Sonuçta yönetenler de, yönetilenler de olmayacak, yalnızca insanların “herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre” ilkesine göre düzenlenmiş özgür ilişkileri olacaktır.

Beşinci Enternasyonal -- yeni bir Dünya Sosyalist Devrim Partisi – için ileri!

21. yüzyılın ilk yıllarında emperyalizme, savaşa ve küresel kapitalizme karşı direniş gerçekten küresel bir ölçek kazandı.

Uluslararası mali kurumlara karşı muazzam seferberlikler, kıtasal karşı-doruklar, binlerce insanın katıldığı sosyal forumlar, sınır aşan eylemler ve birleşik eylem günleri – bütün bunlar sınıf mücadelesinin çehresini değiştirdi.

Onyıllar boyunca en militan ve uzak görüşlü aktivistler için bile özlemin ötesine pek geçemeyen enternasyonalizm, direnişi her yerde etkileyip güçlendiren pratik bir gerçekliğe dönüştü.

Bu küresel eşgüdümlü direniş dalgası ABD ve Büyük Britanya'nın Irak'a saldırısına karşı dünyanın bütün büyük kentlerinde 20 milyon insanın yürüdüğü dünya-tarihsel 15

Şubat 2003 eylemiyle doruğuna ulaştı; eşgüdümlü antiemperyalist eylemin insanlık tarihi boyunca vardığı en yüksek düzeydi bu.

Enternasyonalizm gezegeni sarstı; şimdi onu değiştirmesi gerek.

Emperyalist “Teröre karşı Savaş”ı, emperyalist teröre karşı küresel bir savaşa dönüştürmek, savaşa yol açan sisteme karşı milyonları eyleme geçirmek için, sendikalarımızın, partilerimizin, ağlarımızın, forumlarımızın ve koordinasyonlarımızın yeni ve cesaretli bir adım atması gerekiyor: bir Dünya Sosyalist Devrim Partisi – Beşinci Enternasyonal – kurmak.

Avrupa, Asya, Güney Amerika ve Ortadoğu Sosyal Forumlarında toplanan yüz binleri, bütün dünyada eyleme katılan sendikaları ve antikapitalist inisiyatifleri, neoliberalizme, sermayeye ve savaşa karşı sokaklara çıkan kitlesel işçi partilerini, devrimci gençliği, mümkün olan en yüksek politik düzeyde birleşmeye çağırıyoruz. Yani: en kısa zamanda – uzak gelecekte değil, önümüzdeki dönemde – yeni Enternasyonal’i kurmaya!

Bu adımı atmak neden gerekiyor? Çünkü bugüne değin ulaşılan birlik düzeyi – heyecan verici olsa da – kapitalistleri yenmeye yetmez.

Şu anda eylemleri koordine edebiliyoruz. Ancak sendika yöneticilerinin ve reformistlerin, işçi sınıfının kitle örgütleri üzerindeki egemenliğini kırabilmiş değiliz. İşte bu nedenle 20 milyon insanı sokağa çıkarabildik ama Irak savaşını durduramadık. Milyonların yürüyüşleri oldu ama dünyanın çarklarını durduracak grevleri olmadı. Nedeni: Bizi yüz üstü bırakan korkak yöneticilere alternatif olacak küresel bir örgüt yoktu.

Şu anda “başka bir dünya” ihtiyacını tartışabiliyoruz. Ama kendimize ortak bir amaç – kapitalistlerin devlet iktidarını yıkmak ve emekçi ve halk kitlelerine dayalı yeni bir iktidar kurmak gibi - belirlemiş değiliz.

Kapitalist sistemi betimleyen, çözümleyen, mahkûm eden birçok gazetecimiz ve yazarımız var. Ama 150 yıllık antikapitalist mücadelenin imbiğinden süzölmüş derslere dayalı bir ortak programımız, eylem kılavuzumuz yok. Olmayınca da, geçmişin faciaları güncel ve gerçek tehlikeler olarak önümüzde beliriyor. Brezilya’da milyonlar, burjuva politikacılarıyla iktidarı paylaşan ve IMF’yle uzlaşan Lula’nın İşçi Partisi’ni destekliyor. İtalya’nın radikal Rifondazione Comunista (Komünist Yeniden Kuruluş) partisi, antikapitalist harekette önemli bir rol oynuyor ama geçmişte kapitalistlerle hükümet ortaklığı yaptı, gelecekte yapmayacağını açıklamaya da yanaşmıyor; İtalyan işçilerine ve gençlerine ne pahasına olursa olsun şiddet karşıtlığını telkin ediyor. Ortak program olmayınca, hareketin burjuvaziyle yönetimi paylaşmak gibi felaket getirici bir yanlışa alternatif de olmuyor - işçi sınıfı iktidarı için mücadeleyi bütünüyle reddederek sonuçta devrimi örgütsüzleştiren Zapatistacı ya da anarşist yazgıcılık sayılmazsa.

Ortak partimiz yok – bu yüzden birleşik karşı koyuşumuz kendi hükümetimiz, kendi iktidarımız için mücadeleye yükselemiyor.

Gerçi tarih hızla ilerliyor. Son yıllarda iktidar mücadelesi için büyük olanaklar doğdu; önümüzdeki yıllarda da sıklaşarak, ülke ülke, yenileri doğacak. 2003 Şubatının dev kitle hareketliliği, daha büyük günlerin geleceğini haber veriyor. Bütün dünyada devrimci krizler ve iktidarı alma şansı ortaya çıkacak.

Bütün ülkelerin işçilerini bir perspektif ve eylem kılavuzuyla silahlandırmak, hareket ulusal sınırlar içine hapsedildiğinde kaçınılmaz olarak doğan yanlışları düzeltmek, her ülkenin işçilerini başka ülkelerdeki sınıf kardeşlerinin karşı karşıya kaldığı gerçek olaylardan haberdar etmek, her ülkedeki işçi ve köylüleri hareketin karşı karşıya olduğu görevleri demokratik süreçlerle belirlemek üzere etkinleştirmek, reformizmin, bürokrasinin, milliyetçiliğin ve her türden kararsız ögenin ölümcül etkileriyle mücadeleyi sürdürürken iktidar mücadelesini koordine etmek, devrimi ulusal sınırların ötesine, kıtasal ve küresel

ölçeğe yaymak: zaferin önkoşulları bunlardır. Hepsi de yeni bir Enternasyonal'in kurulmasını gerektirir.

Bu bir rüya değil! Antikapitalist işçiler bunu daha önce dört kez gerçekleştirdi. Biz de bir kez daha yapabiliriz. Geçmişten ders alırsak, önceki dört Enternasyonal'in başarılarına dayanarak, gerilemelerine ve yenilgilerine yol açan yanlışlardan kaçınarak, küresel zaferimizi örgütlemek üzere bir Beşinci Enternasyonal kurabiliriz.

Birinci Enternasyonal, çeşitli güçleri bir dünya işçi birliği içinde bir araya getirmek mümkün olsa da, Enternasyonal'in bir kesimi siyasi mücadeleye kararlılıkla karşı çıkıyorsa birliğin uzun süremeyeceğini gösterdi. Beşinci Enternasyonal, mücadele güçlerinin en geniş kesimlerini bir araya getirmeyi amaçlamalıdır – ama siyasi amaçlarını hızla tanımlamalı ve kapitalizmi yenilgiye uğratacak biricik yöntemleri, işçi sınıfı hükümetini ve işçi sınıfı iktidarını reddetmemiz yönündeki her tür talebi kararlılıkla reddetmelidir. Dolayısıyla, Enternasyonal'in, amaçlarımızı kabul edemeyecek olan anarşistlerden, popülistlerden, NGO'ların liberal kalem erbabından kopmaktan korkmaksızın, kendi safları içinde de yorulmak bilmeden siyasi mücadele yürütmesinde direteceğiz.

İkinci Enternasyonal, siyasi mücadelenin, sendikal eylemlerin, seçim kampanyalarının ve yaygın ajitasyon – propagandanın işçi sınıfı partilerine, kuşkusuz, kitlesel güç kazandıracağını gösterdi. Ne var ki, ulusal işçi hareketi içinde işçilerin ayrıcalıklı kesimlerine dayalı bir bürokrasi ortaya çıktı mı, sömürenlerle çok geçmeden barışarak burjuvazinin en utanç verici eylemlerini bile destekleyebilir – örneğin, İkinci Enternasyonal'in 1914'te yaptığı, ulusal seksiyonlarının da yapageldiği gibi, işçileri kardeşin kardeşi vurduğu savaflara gönderebilir.

İkinci Enternasyonal gibi Beşinci Enternasyonal de, propaganda kulüplerinde birkaç yüz insanın değil, işçi sınıfı partilerinde yüz binlerce insanın birleşmesi için kitlesel siyasi eylem teknikleri kullanmalıdır. Ancak saflarımızda reformist yöneticilere ve kariyerist makam avcılarına tahammül göstermek gibi ölümcül bir yanlışla asla tekrarlamamalıyız. Bürokrasi, şovenizm, parlamenter ya da sendikal reformizm, antikapitalist hareket için kanlı bir yenilgi anlamına gelir. Beşinci Enternasyonal için mücadele, işçi hareketini savaş kışkırtıcıları ve hainlerin denetiminden kurtarma mücadelesinden ayrılamaz. Sermayeye karşı mücadele yolunu benimsemiş olan işçi sınıfı partilerini Beşinci Enternasyonal'e katılmaya çağırırız – aynı zamanda kapitalistlerle her türlü bağı temelli koparmalarını ve bürokrat hainleri saflarından atmalarını talep ederiz. Başka türlü, Enternasyonal'i ilk ciddi sınavında çökmeye hazırlamak olur.

Üçüncü Enternasyonal, reformistlerin yanlış önderliğine son vermek, emperyalist savaşa karşı koymak, işçileri işçi iktidarı için birleştirmek için hareketin en eksiksiz iç demokrasiyi küresel ölçekte merkezi eylemle birleştirmesi gerektiğini gösterdi. Demokrasi olmadan gerçek bir birlik, bütün ülkelerin işçilerini uluslararası bir strateji formüle etmek üzere bir araya getirmek, bürokratik denetime direnmek mümkün değildir. Ulusal partilerin ve yöneticilerinin demokratik uluslararası kararlara saygı duymasını gerektiren sıkı bir merkezîyetçilik olmadan da, ulusal basınçlara direnmek ve ortak devrimci eylem mümkün değildir. Beşinci Enternasyonal, azami iç demokrasiyle eylemde azami birliği birleştirmelidir. İki de, etkili bir devrimci mücadelenin önkoşuludur.

Üçüncü Enternasyonal'in korkunç akıbeti gelecek için bir uyarı taşıyor. Eğer tek ülkedeki devrim zamanla yayılmayı başaramazsa, eğer işçi sınıfı demokrasisi baskı altında tutulursa, eğer devrim hedefi burjuva demokrasisinin sağlama bağlanmasına indirgenirse, eğer işçi devletinde bürokratik bir kast küresel kapitalizmle “barış içinde bir arada yaşama” uğruna dünya devriminden vazgeçerse, o zaman devrimci partilerin en yüreklisi ve en güçlüsü bile karşıtına, bir karşıdevrim aracına dönüşür.

Stalinizm işçi sınıfı hareketi tarihinde bir lekedir. Stalinizm'le hiçbir uzlaşma mümkün değildir. Beşinci Enternasyonal çağrısına katılan Komünist Partiler, Stalinizm'in gerici programından, utanç verici yöntemlerinden ve pısrık hedeflerinden kopmalıdır. Yoksa Beşinci Enternasyonal yeni kuşağı insanlığın kurtuluş bayrağı altında toplayamaz.

Dördüncü Enternasyonal, bir zamanların güçlü Komünist hareketinin tek temsilcisi olarak, Stalinizm'in terörüne ve işçi sınıfını sürüklediği korkunç yenilgilere karşı çıktı. Gelecek kuşaklara paha biçilmez bir siyasi miras bıraktı. Bürokratik planlama değil, işçi demokrasisi; ayrıcalıklı bir kastın diktatörlüğü değil, işçi konseyleri yönetimi; şovenizm değil enternasyonalizm; “demokratik” kapitalistlerle sonu gelmeyen ittifak değil, kesintisiz (sürekli) devrim; nihai devrim amacından koparılmış bir reformlar katalogu değil, işçilerin gündelik mücadeleleriyle işçi sınıfı iktidarı arasında bağ kuran bir program. Bugün bu ilkelerin birinden bile vazgeçilemez. Antikapitalist hareket ve işçi hareketi 21. yüzyılda özgürlük yolunu açacaksa, hepsine acilen ihtiyaç vardır.

Dördüncü Enternasyonal'in devrimci bir araç olarak ortadan kalkmasının üstünden 50 yıl geçti. İkinci Dünya Savaşı sonrasında Dördüncü Enternasyonal bağımsız işçi sınıfı programını bir yana bırakarak politikasını sol kanat sosyal demokratlara ve Stalinistlere ayarladı. Son olarak “Rus Devrimi çağı”nın sona erdiğini açıkladı ve yalnızca reformist programı olan yeni bir enternasyonal arayışına girdi. Brezilya'da Lula'nın kapitalist hükümetine katıldı, işçilere, köylülere karşı burjuvaziyle yönetimi paylaştı. Bugün antikapitalist hareket içinde **Dördüncü Enternasyonal Birleşik Sekreterliği**, hareketin en liberal ve reformist kesimlerini devrimci eleştirilere karşı savunuyor.

Dördüncü Enternasyonal'den ayrılan en büyük grup olan **Uluslararası Sosyalist Akım**, neredeyse Enternasyonal'in bütün devrimci ilkelerini terk etmiştir. Bugün keskin devrimci lafızlar kullanmakla birlikte, hareket içindeki reformist eğilimlerle karşı karşıya gelmeyi inatla reddediyor. Ortak eylemin önkoşulunun devrimci eleştirinin askıya alınması olduğunu açıkça söyleyerek harekete hiçbir pratik değer vaat etmeyen bir “antikapitalist Manifesto” öneriyor. Britanya seçimlerinde reformist bir platformda yer alıyor. 2003'teki kitlesel savaş karşıtı hareket içinde halk meclislerinin gelişmesini engellemiştir. Zimbabve'deki yandaşları, bağımsız bir sınıf politikası izleyecek yerde, işçilerin, patronların ve Beyaz toprak sahiplerinin bir arada yer aldığı bir parti olan MDC'yi destekledi.

Dördüncü Enternasyonal'den ayrılan önemli gruplardan biri de **İşçi Enternasyonalî için Komite**'dir. Ancak bu örgüt kitlelere devrimci bir alternatif sunmaya yanaşmıyor. Sosyal demokrasinin bunalımından, yeni kitlesel işçi partileri kurma çağrılarıyla yararlanmaya çalışıyor ama devrim amacının benimsenmesine yönelik bir kampanyayı açıkça ve bilinçli olarak reddediyor. Bunun yerine, iktidarı anayasa çerçevesinde ele geçirme politikası öneriyor; ancak daha sonra kapitalistler “yasal” hükümete karşı harekete geçecek olursa işçileri silahlandıracağını açıklıyor. Avusturya Marksizm'inin 1934'teki Viyana işçi ayaklanmasının feci yenilgisiyle sonuçlanan politikasıdır bu. İşçi sınıfı doğruyu açıkça söylemeye yanaşmayan bir partiyle, kapitalistlerin hiçbir zaman barışçıl yoldan teslim olmayacağını, silahlı bir karşı karşıya gelişin kaçınılmaz olduğunu, burjuva devlet aygıtını parçalamak ve iktidarı zorla almak için işçilerin kendi milislerini oluşturması gerektiğini açıkça söylemeyen bir partiyle, devrime hazırlanamaz.

Dördüncü Enternasyonal'den kalan bu gruplar, hareketin tarihinde ortacı/merkezci olarak adlandırılmış bir çizgiyi izliyor. Bu örgütler sözleriyle devrimcidir ama burjuva aygıtlarından bağımsız tutarlı bir devrimci güzergâh çizme yeteneğinde olmadıkları görülüyor. Kitlelere olsa olsa devrimci ve oportünist eğilimler arasında diplomatik bir anlaşma sunan siyasi örgütlenmeleri savunup oluşturuyorlar. Bununla da bir tek şey

sağlanabilir: devrimci mesajın sessizliğe boğulması ve reformistlerin devrimci eleştiriden korunması.

Dördüncü Enternasyonal'in ortacı ardılları, çözümleme yoluyla işçi sınıfının neye ihtiyacı olduğunu saptayıp onun için savaşmak yerine, politikalarını verili bir anda işçi sınıfına egemen olan bilince uyduruyorlar. Ortacılık, devrimcilerin bizzat yerine getirmesi gereken görevleri – önümüzdeki yolu göstermeyi, tuzaklara karşı uymayı, bugünün sahte dostlarını yarının düşmanları olarak saptamayı - devrimci “süreç”ten, krizden, kitlelerin kendiliğinden eylemliliğinden bekliyor.

Beşinci Enternasyonal, antikapitalist hareketten ve işçi hareketinden güçleri birleştirmelidir. Ancak yıkılmış Enternasyonal'lerin yenilgiye uğramış yöntemlerini bugün tekrarlamayı savunanların reformist programlarına karşı çıkmaya ara verilemez. Bunlarla “müzakereye dayalı siyasi uzlaşma”, bürokratik önderlerin birliğine hizmet edebilir. İşçi yığınlarının mücadele birliğine yarar getirmeyeceğini söylemek hafif kalır.

Dolayısıyla, yeni bir Enternasyonal mücadelesinde, devrimcilerin yalnızca reformistlere değil, sözü sakınmadan ortacı kararsızlığa da eleştiri yöneltmesi gerekir.

Dört Enternasyonal de işçi sınıfı hareketinin büyük kazanımlarını ve gelecek kuşaklar için zengin dersleri kendi varlıklarında somutluyordu. Ne var ki, dördü de yozlaşmaya uğradı ve çöktü.

Dünya işçi sınıfının yakıcı görevi, küresel kapitalizme karşı mücadelenin en önemli silahı olacak bir Beşinci Enternasyonal kurmaktır.

Şüpheler, yeni bir Enternasyonal kurmak için henüz çok erken olduğunu ileri sürüyor. Gerçeğin ancak bu kadar uzağına düşülebilir. Bugünkü başlıca zayıflığımız, uluslararası eşgüdüm ve önderlikten yoksun olmamızdır. Her hareketi kendi ulusal sınırları içinde kurmaya çalışmak, son elli yıl içinde yinelenmiş yenilgilerden farklı bir sonuç vermeyecektir. Ağlar düzeyinde ısrar etmek, sonuçta antikapitalist hareketi felç edecek ve geriye düşürecektir. Cüretli adımlarla küresel mücadele birliğine doğru ilerlemek – her ülkede ve her kıtada temel görevimiz budur.

Küresel kapitalizm dünyayı yeni bir imha savaşları döngüsüne düşürüyor. Buna karşılık bir kez daha kendi mezar kazıcısını ayağa kaldırıyor: Gelmiş geçmiş en büyük kalabalığa ulaşmış, gelmiş geçmiş en büyük enerjiyle yüklü ve gelmiş geçmiş en sıkı bağlantılarla bütünleşmiş olarak dünya işçi sınıfı!

Hâlâ kazanacağımız bir dünya var. Zincirlerimiz ağır ama bizim gücümüz de her zamankinden büyük. İstersek zincirleri paramparça ederiz.

İşçiler, köylüler, devrimci gençler! Beşinci Enternasyonal mücadelesinde birleşin! Kapitalizme karşı kesintisiz mücadelenin ve en temel yaşama hakkınızın, küresel insan özgürlüğünün bayrağıdır Beşinci Enternasyonal!